

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra historie

STŘEDOVĚKÉ VÝROBNÍ OBJEKTY

NA LOKALITĚ OLOMOUČ – UHELNÁ ULICE

Tomáš Zlámal

BAKALÁŘSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Vedoucí práce: Prof. PhDr. JOSEF UNGER, CSc.

OLOMOUČ 2011

ANOTACE

Příjmení a jméno autora: Zlámal Tomáš

Název katedry a fakulty: Katedra historie, Filozofická fakulta

Název diplomové práce: Středověké výrobní objekty na lokalitě Olomouc – Uhelná ulice (Medieval manufacturing objects on the site Olomouc – Uhelná street)

Počet stran: 129 (z toho 62 příloha)

Přílohy: 62 stran ve vazbě + fotografická dokumentace a inventář na CD ROM

Počet titulů použité literatury: 55

Klíčová slova: vrcholný středověk, archeologie, historie, řemesla, Olomouc, archeologická lokalita, záchranný archeologický výzkum, výrobní objekty, pec, koželužna

Krátká a výstižná charakteristika bakalářské diplomové práce:

Práce se zabývá zpracováním archeologických situací a movitého nálezového materiálu ze záchranného archeologického výzkumu v Olomouci – Uhelné ulici z roku 2005. Zpracování se soustředí na případné výrobní objekty z období vrcholného středověku. Součástí práce jsou také kapitoly věnované přírodním podmínkám, historii a dějinám archeologického bádání v Olomouci.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, pouze za použití literatury uvedené v seznamu. Nemám námitek proti zapůjčení práce se souhlasem katedry ani proti zveřejnění práce nebo její části.

V Olomouci dne 24. července 2011

Tomáš Zlámal

Obsah

Úvod.....	6
I. Přírodní prostředí Olomouce.....	7
I. 1. Geomorfologie a geologické poměry.....	7
I. 2. Hydrologie.....	7
I. 3. Vegetace.....	8
II. Nástin středověkých dějin Olomouce.....	8
II. 1. Raný středověk.....	8
II. 2. Vrcholný a pozdní středověk.....	11
III. Dějiny archeologického bádání v historickém jádru města.....	14
IV. Lokalita Uhelná – Mlýnská.....	18
IV. 1. Poloha.....	18
IV. 2. Popis a dosavadní interpretace.....	18
V. Objevená situace.....	20
V. 1. Uložení.....	20
V. 2. Výkopy.....	49
V. 3. Interpretace.....	51
VI. Inventář.....	52
VII. Výrobní objekty.....	54
VII. 1. Možný výrobní areál koželuhů.....	54
VII. 2. Pekařská pec.....	58
VII. 2. 1. Popis a stratigrafie.....	58
VII. 2. 2. Interpretace.....	59

VIII. Dendrochronologie.....	61
Závěr.....	61
Exkurz: Keramická pečeť.....	63
Seznam citované literatury.....	64
Summary.....	67
Přílohy.....	68
I. Dendrochronologická analýza.....	68
II. Keramika z výrobních objektů.....	70
III. Obrazová příloha	85

Úvod

V souvislosti s výstavbou polyfunkčního domu na stavebních parcelách domků 4 – 16 v Uhelné ulici, které tvořily západní a severozápadní frontu této ulice, probíhal v srpnu až listopadu roku 2005 záchranný archeologický výzkum. Na výzkumu spolupracoval Národní památkový ústav Olomouc s občanským sdružením Archaia Brno, o.p.s..

Nejstarším doloženým dokladem lidské činnosti na lokalitě v Uhelné ulici, ležící na západním okraji historického jádra města Olomouce, je snad pravěký pohřeb z doby bronzové. Pak zde však stopy lidské přítomnosti na dlouhou dobu mizí a se stálým osídlením lokality můžeme počítat až ve 13. století n.l. Respektive s jeho druhou polovinou po lokaci města, kdy byly po vyměření jeho hranic lidmi osídlovány dosud nevyužívané části Olomouckého kopce. Ve středověku se jednalo o otevřený proplétanými ploty členěný prostor, který se nacházel na okraji města při jeho hradbách. Mohl sloužit několika okolním domům jako hospodářské zázemí, kde byla chována domácí zvířata apod. Některé nálezové situace naznačují, že by se mohlo jednat o prostor užívaný řemeslníky pro jejich výrobní činnost a jednalo se tak, alespoň v některých časových úsecích, o areál výrobní.

Práce, jak již prozrazuje titulní strana, se soustředí na období vrcholného středověku. Úvodní kapitoly jsou věnovány širšímu prostředí, ve kterém se lokalita nachází. Konkrétně se tedy nejdříve věnuji přírodním podmínkám prostoru Olomouckého kopce, následuje stručný historický exkurz do dějin středověké Olomouce, od jejího raného slovanského osídlení přibližně do období kolem roku 1500. Nechybí ani stručné dějiny bádání v oblasti středověké archeologie na území historického jádra Olomouce. Stěžejní částí práce budou kapitoly věnující se samotné archeologické lokalitě v prostoru ulice Uhelná 4 – 16. V této části popisují lokalitu jako celek, její podobu a způsob práce na ní, tak jednotlivé nálezové kontexty, jejich podobu a materiální náplň. Dále se zabývám skutečnostmi, které by mohly souviset s výrobní činností na lokalitě. Tedy konkrétně se jedná o nález středověké pece a možnou přítomností středověké koželužny, právě v tomto prostoru. Závěr práce shrnuje dosažené poznatky o lokalitě.

I. Přírodní prostředí Olomouce

I. 1. Geomorfologie a geologické poměry

Město Olomouc leží na střední Moravě v Hornomoravském úvalu na rovinatém terénu říční nivy řeky Moravy. Šířka této nivy dosahuje 4 až 4,5 kilometru a nachází se v nadmořské výšce 212 až 220 metrů. Na území Olomouce a jeho okolí lze vymezit tři základní geomorfologické jednotky. Centrální jednotku tvoří Středomoravská niva, na západě se nachází Křelovská pahorkatina a na východě Žerotínská rovina. Zatímco dnešní město se nachází ve všech výše zmíněných geomorfologických jednotkách, jeho historické jádro s bezprostředním okolím leží ve Středomoravské nivě. Toto území bylo zřejmě od holocénu pokryto lužním lesem, který obklopoval řeku a její ramena. Této nížině pak dominoval pahorek Olomouckého kopce se třemi výraznějšími návršími – Michalským (233 m n. m.), Václavským (226 m n. m.) a Petrským (228 m n. m.). Celkově se povrch kopce uklání k severozápadu, naopak jeho jihovýchodní část ohraničuje skalnatý svah a zřetelnou sníženinu tvoří oblast předhradí. Geologicky je Olomoucký kopec tvořen spodnokarbonskými droby a slepenci, na severozápadním okraji jílovými břidlicemi s vložkami drob. (ZAPLETAL 2009, 14 – 18)

I. 2. Hydrologie

Dominantním vodním tokem je řeka Morava, protékající východní částí města mimo jeho historické jádro. Ještě před vstupem na území města se odděluje rameno Střední Moravy tzv. Mlýnský potok, který se s hlavním korytem řeky spojuje na Nových Sadech v jižní části města. Dalším významným tokem na území Olomouce je levostranný přítok Bystřice, přitékající z oblasti Nízkého Jeseníku. (ZAPLETAL 2009, 14 – 18) Hydrologické sondy prozradily, že se dávné koryto Moravy táhlo přes Čechovy a Smetanovy sady a průběh třídy Svobody vymezoval její břeh. Ve 13. století byla v březním svahu vyhloubena strouha, která přiváděla vodu k mlýnům v jižní části města, mimo samotný tok Moravy. Tento mlýnský náhon se stal západní hranicí lokace středověkého města. S výstavbou městského

opevnění byl rozšířen v příkop, který spolu s hradbou tvořil městskou fortifikaci. (MICHNA 1982, 215 – 218)

I. 3. Vegetace

Z fytogeografického hlediska Olomouc leží na hranici oblastí panonského termofytika a českomoravského mezofytika. Dominantní vegetační jednotku tvoří jilmové doubravy na pravidelně zaplavovaných částech nivy podél řeky Moravy. Na okraji nivy v sušším prostředí dominují černýšové doubravy. Další rostlinná společenstva vznikla především lidským hospodařením. Jsou tvořena lučními či pastvinnými porosty a segetálními a ruderálními společenstvy třídy Chenopodietea či Secalitetea. (BERNARDOVÁ 2009, 233 - 246)

II. Nástin středověkých dějin Olomouce

II. 1. Raný středověk

Tradičně je počátek středověku v Evropě kladen k roku 476 n. l., tedy datu oficiálního zániku západořímské říše. (UNGER 2008, 5) Na našem území je ovšem počátek středověku spojován s příchodem Slovanů, jako nositelů kultury keramiky pražského typu v druhé polovině 6. století a formování kmenového svazu, známého jako Sámova říše, ve století následujícím. Druhá polovina 7. století je pak spojena s druhou vlnou Slovanů z Podunají s keramikou podunajského výrobního okruhu. Na území Olomouce se nacházejí doklady o dvou sídlištích, spadající do doby časněslovanského osídlení. (KALÁBKOVÁ – KALÁBEK 2009, 73-79) Jedná se o torzo zahloubené chaty s otopným zařízením v jihozápadním rohu a dvěma rekonstruovatelnými keramickými nádobami pražského typu v Pekařské ulici. (BLÁHA 1984, 135) Další srovnatelný objekt se zlomky keramiky pražského typu v zásypu byl objeven na multikulturní archeologické lokalitě Slavonín – Horní lán. (KALÁBKOVÁ – KALÁBEK 2009, 75-76) Na přelomu 7. a 8. století se již osídlení Olomouce formuje jako skutečné raně středověké centrum, snad se sídlem lokálního vládce. To potvrzuje přítomnost opevněného sídliště v Olomouci – Povelu, kde bylo

nalezeno množství luxusního zboží, pocházejícího jak z avarsko-slovanského, tak merovejského prostředí. (BLÁHA 1998, 136-138; KALÁBKOVÁ – KALÁBEK 2009, 73-79) Počátky osídlení lokality však mohly sahát i hlouběji do 7. století a dalo by se tak uvažovat o možném ústředí Sámova kmenového svazu. (MĚŘÍNSKÝ 2002, 267 – 271) Současně s tímto opevněným sídlištěm existovalo asi také 200m vzdálené sídliště na Nových Sadech. (BLÁHA 1988, 155-170) Další doklady osídlení pro toto období bylo doloženo ve Slavoníně, Řepčíně, Neředíně a v ulicích Sokolská a Pekařská, v dnešním historickém jádru města. Dále pak existují doklady pobytu bojovníků na Václavském návrší. Opevněné sídliště v Olomouci – Povelu zaniklo někdy na počátku 9. století požárem. Ten mohl být důsledkem válečného výboje Mojžírovců, sjednocujících Moravu pod svoji vládu. (KALÁBKOVÁ – KALÁBEK 2009, 73-79)

Následující středohradištní období se v Olomouci vyznačuje přesunem výše zmíněného centrálního sídliště z Povelu na Olomoucký kopec, zejména do prostoru Petrského a Václavského návrší. Existence tohoto sídliště je doložena na základě sídlištní vrstvy datované keramickými zlomky z 9. až první poloviny 10. století, srovnatelnými s keramickým materiálem z velkomoravských hradisek na jižní Moravě, zahloubenými sídlištními objekty a přítomností pohřebních areálů, jak přímo v prostoru Olomouckého kopce, tak nekropole v Olomouci – Holici, Slavoníně, Nemilanech a Neředíně. Kromě centrálního sídliště dále existovalo i osídlení v dalších částech Olomouckého kopce¹, Hejčíně, Nemilanech, Neředíně a Slavoníně, které mohlo sloužit jako hospodářské zázemí centra na Petrském a Václavském návrší. Na základě nálezů luxusních předmětů v podobě šperků a zbraní se na Olomouckém kopci předpokládá přítomnost velmožského dvorce a vojenské družiny, přestože opevnění kopce není doloženo. Stejně tak chybí přesvědčivé doklady o existenci sakrálních církevních staveb v tomto prostoru, ačkoli se o Olomouci uvažovalo jako o sídlu jednoho z moravských sufragánů. (KALÁBKOVÁ – KALÁBEK 2009, 79-83) Se zánikem Velké Moravy na počátku 10. století, v důsledku vnitropolitických sporů a tlaku maďarských nájezdníků, osídlení Olomouce nekončí. Naopak se předpokládané velkomoravské centrum dále rozvíjí a rozšiřuje, zřejmě pod vládou místních předáků závislých na Maďarech. Po porážce Maďarů na řece Lechu císařem Otou I. roku 955, pronikl na Moravu český kníže Boleslav I., který

¹ Dnešní ulice Sokolská, Pekařská, Univerzitní a Hrnčířská.

Olomouc vojensky obsadil a přičlenil k formujícímu se přemyslovskému státu. (BISTRICKÝ 2009, 89)

Začátkem 11. století většinu držav českých knížat ovládl polský kníže Boleslav Chrabrý. Z Moravy byli polští bojovníci vypuzeni až knížetem Oldřichem ve dvacátých letech 11. století. Kníže Oldřich svěřil správu nad Moravou svému synu Břetislavovi, jehož sídlem se stal hrad v Olomouci. Břetislav se roku 1034 stal sám českým knížetem a olomoucký hrad sloužil jako sídlo údělných knížat, největšího z moravských údělů. Prvním olomouckým údělným knížetem byl Břetislavův druhorozený syn Vratislav, který se stal po smrti bratra Spytihněva českým knížetem a později králem. Olomoucký úděl tak připadl nejmladšímu z bratrů, Otovi. Za jeho vlády byl v Olomouci založen benediktinský klášter Hradisko² a roku 1063 z rozhodnutí Vratislava II. vzniklo či bylo obnoveno biskupství, závislé přímo na českém knížeti. Biskup Jan se usídlil při kostele sv. Petra na Petřském návrší a zeměpanské sídlo se přesunulo na návrší Václavské. Po smrti knížete Oty se vlády nad olomouckým údělem chopil opět sám Vratislav, který vyhnal Otovu manželku Eufemii i se syny Svatoplukem a Otou. Po smrti krále Vratislava se vlády v Olomouci ujímá kněžna Eufémie a její syn Svatopluk, kterému se roku 1107 podařilo dobýt vládu v Čechách. Po jeho zavraždění o knížecí stolec několikrát neúspěšně usiloval i jeho bratr, olomoucký kníže Ota II. Černý, který padl u Chlumce v boji proti svému rivalovi Soběslavovi. Soběslav z Olomouce vyhnal Otovu rodinu a na biskupský stolec dosadil sobě věrného biskupa Jindřicha Zdíka³, jednoho z nejvýznamnějších olomouckých biskupů, hájícího zájmy knížete Soběslava i jeho nástupce Vladislava II. proti moravským úředníkům i na poli evropské politiky. Biskup Zdík mimo jiné přesunul sídlo biskupa a kapituly od kostela sv. Petra k nově vysvěcené katedrále sv. Václava na Václavském návrší, při které nechal vybudovat skriptorium. Z vyhnanství na Rusi také nechal povolat do Olomouce syna Oty II. Otu III. Tětleba. Po smrti Oty III. roku 1160 si olomoucký úděl král Vladislav⁴ zabral pro sebe a svěřil jej svému synu Bedřichovi, kterému následně postoupil vládu jako českému knížeti. Bedřicha však jako knížete nepodpořil římský císař Fridrich I. Barbarossa, který z Moravy, včetně olomouckého

² Klášter sv. Štěpána založen roku 1078 knížetem Otou a jeho manželkou Eufemií. Po roce 1150 byli benediktini nahrazeni premonstráty.

³ Biskupem v letech 1126-1150.

⁴ Kníže Vladislav II. od roku 1158 králem.

úředu, učinil markrabství v čele s Konrádem Otou. Po smrti knížete Bedřicha se stal jeho nástupcem právě Konrád Ota. Ten olomoucký úřad svěřil synům Oty III. Vladimírovi a Břetislavovi. Po jejich smrti si vládu nad olomouckým úřadem ponechal český kníže Přemysl⁵, který z něj učinil olomoucké vévodství. Přemysl v Olomouci založil tzv. Nový Hrádek a na předhradí u kostela sv. Petra založil ženský augustiniánský klášter. Roku 1212 bylo olomoucké vévodství sloučeno s moravským markrabstvím Přemyslova bratra Vladislava Jindřicha. Po jeho smrti spravovali markrabství královi synové. (BISTRICKÝ 2009, 89 - 103)

II. 2. Vrcholný a pozdní středověk

V průběhu 13. století se řemeslnicko-obchodní centrum z předhradí na Petřském návrší, kde si za biskupa Roberta⁶ kanovníci začali budovat vlastní dvorce a rezidence, přesunulo na západ Olomouckého kopce. Tam se již dříve zformovaly osady při kostelích sv. Michala, sv. Mořice a sv. Blažeje. Obchodníci a řemeslníci vypuzeni z předhradí, začali své domy stavět v prostoru mezi osadami a došlo tak k lokaci města. Prvně budovali zřejmě jen provizorní obydlí ze dřeva či polozemnice, která byla nahrazena kamennými budovami až později. Jen bohatí patricijové si budovali své kamenné domy na nároží Horního a Dolního náměstí. Zakládací listina města se nedochovala či snad ani neexistovala. Předpokládá se, že Olomouc svá městská práva získala od krále Václava I. někdy kolem roku 1243.⁷ Olomouc spadala do oblasti magdeburského práva, jehož naučení brala z města Uničova. Záhy se však pro moravská města disponujícími magdeburským právem stala odvolávací stolicí sama a naučení brala z Vratislavy. Roku 1261 Přemysl II. Otakar vydal olomouckým kupcům právo postavit kupecký dům, který stál zřejmě v prostoru dnešní radnice. (BISTRICKÝ 2009, 103 - 106) Olomouc se stala jedním z nejvýznamnějších měst na Moravě, jediným konkurentem bylo Brno, které se stalo sídlem markrabat. Roku 1253 byla Olomouc obležena a okolí popleněno Kumány⁸ uherského krále Bély. V této době v Olomouci sídlil další z významných biskupů Bruno ze Schauenburku⁹,

⁵ Od roku 1212 český král Přemysl I. Otakar.

⁶ Angličan, dříve převor cisterciáckého kláštera v Nepomuku, byl biskupem v letech 1201-1240.

⁷ Roku 1243 král Václav I. založil město Brno.

⁸ Národ z kazašských stepí vytlačen Mongoly na západ, azyl našli v Uhrách krále Bély IV..

⁹ Biskupem v letech 1245 – 1281.

rádce a diplomat králů Václava I. a Přemysla II. Otakara. V roce 1278 po smrti krále Přemysla se Olomouc, stejně jako ostatní moravská města, vzdala králi Rudolfovi Habsburskému bez boje. Vláda krále Václava II. byla pro Olomouc dobrou rozkvětou, byla jí udělena soudní pravomoc a povolení přijímat cizí poddané. Roku 1306 měl z Olomouce zahájit král Václav III. své vojenské tažení do Polska. Téhož roku 4. srpna byl však král, v domě kapitulního děkana Budislava na olomouckém hradě, zavražděn. Roku 1322 král Jan Lucemburský zastavil olomoucký hrad, který vedle opevněného města postupně ztratil svůj strategický význam. Zpět jej vykoupil až v druhé polovině třicátých let 14. století markrabě Karel¹⁰. Za panování Karlova mladšího bratra markraběte Jana Jindřicha, zažila moravská města čtvrt století rozkvětu a dosáhla svého vrcholu. I přesto byl v Olomouci markrabě spíše neoblíbený, zřejmě kvůli jeho zásahům do záležitostí města. Po smrti Jana Jindřicha propukly na Moravě války mezi jeho syny. Olomouc po celou dobu stála na straně staršího z bratrů markraběte Jošta. (KOHOUT 2009, 126-137)

Když markrabě Jošt roku 1411 zemřel, ustanovil král Václav IV. Lacka z Kravař moravským zemským hejtmanem. Lacke z Kravař byl však přívržencem Jana Husa a tak se brzy dostal do rozporů s Olomoucí, jako tradičně katolickým městem. Již roku 1415 před Husovým upálením v Kostnici, olomoučtí měšťané proti Lackově vůli odsoudili a jako kacíře upálili dva laiky, za veřejné hlásání Husových idejí. Krátce po vypuknutí husitské revoluce v Praze, zemřel král Václav IV. a tak Morava zůstala bez markraběte. Roku 1419 byl na zemském sněmu v Brně uznán českým králem a moravským markrabětem Václavův bratr uherský král Zikmund. Ten uzavřel spojení s olomouckým biskupem Janem Železným,¹¹ který se stal od roku 1421 také administrátorem arcibiskupství pražského. Olomouc tak byla spojencem krále Zikmunda a její žoldnéři se účastnili vojenských tažení proti husitům. Roku 1422 byla neúspěšně obléhána vojsky litevského knížete Zikmunda Koributoviče, který jako spojenec husitů vedl tažení do Čech. V následujících letech předal král Zikmund správu Moravy a markraběcí titul svému zeti Albrechtu Rakouskému, který operoval se svými vojsky na Olomoucku a olomoučtí žoldnéři stáli zřejmě po boku Rakušanů v bojích s Koributovičem a několikrát se neúspěšně pokoušeli o dobytí husity obsazeného kartuziánského kláštera v Dolanech. Mimo

¹⁰ Od roku 1346 český a římský král Karel IV..

¹¹ Dříve biskupem v Litomyšli, v letech 1416-1430 biskupem olomouckým.

klášter husité drželi i několik tvrzí v okolí Olomouce, která se tak ocitla v izolaci a olomoučtí měšťané byli nuceni sáhnout k diplomacii. Přes dílčí diplomatické úspěchy však bylo město znovu ohrožováno ofenzívou moravských husitů, vedených Janem Tovačovským v letech 1426 až 1427 a roku 1430 táborským vojskem Prokopa Holého. O dva roky později byl husity obsazen klášter Hradisko v bezprostřední blízkosti města. V izolovaném městě rostla cena potravin, která vyvrcholila roku 1433 bouřemi městských cechů proti řezníkům, pekařům a sladovníkům. Ještě tři roky po porážce husitů u Lipan byli nuceni Olomoučané naposled zasáhnout proti husitům, ohrožujícím město Litovel a na olomoucké šibenici tak skončilo hned 64 oběšených kališníků. Roku 1451 navštívil Olomouc italský kazatel Jan Kapistrán, jehož přítomnost se stala podmínkou k vybudování kláštera františkánů-bosáků na olomouckých Bělidlech. Jeho agitace proti židům také přispěla k vydání dekretu krále Ladislava z roku 1454, který z Olomouce vykázal židovské obyvatelstvo. (KAŇÁK 2009, 187-193)

V druhé polovině 15. století si Olomouc, jako město s centrem církevní správy a nejvyšším počtem obyvatel, dále udržovala čelní postavení mezi moravskými královskými městy. Nového krále kališníka Jiřího z Poděbrad zpočátku jeho vlády podporovala. Král se tak roku 1464 v Olomouci osobně zúčastnil moravského zemského sněmu, na kterém potvrdil nedělitelnost Čech a Moravy a uznal rovnoprávnost mezi českými a moravskými stavy. Situace se však začala postupně měnit po té, co byl král Jiří roku 1465 papežem Pavlem II. prohlášen kacířem a nad celou zemí visela hrozba papežského interdiktu. Roku 1467 tak Olomouc na podnět papežského legáta společně s Brnem, Znojmem a Jihlavou utvořila obranný spolek, který se postavil na stranu králových odpůrců. Olomoucký biskup Tas z Boskovic¹² odcestoval do Uher, aby požádal uherského krále Matyáše Korvína o vojenskou podporu spolku. Uherský král tak vytáhl do války a s podporou vůdců katolické strany rychle obsadil velkou část Moravy. Již od roku 1468 i se svým dvorem pobýval právě v Olomouci, kde byl následujícího roku, po neúspěšném tažení do Čech, za účasti mnoha významných hostů¹³, v katedrále sv. Václava zvolen českým králem. Jen několik dní po této slavné události ve městě vypukl velký požár.

¹² Biskupem v letech 1457 – 1482.

¹³ Kromě reprezentantů moravských i českých katolických stavů např. ostříhomský arcibiskup Jan Vitéz a papežští legáti, ferrarský biskup Lorenzo Roverella a vratislavský biskup Rudolf z Rüdesheimu.

Roku 1479 se Olomouc stala dějištěm dalších událostí, které rozhodovaly o budoucnosti celé země. Setkali se zde dva čeští králové, Matyáš Korvín a Vladislav Jagellonský. Za Korvínovy vlády na Moravě Olomouc vzkvétala. Po jeho smrti roku 1490 sice upadal její politický vliv, na druhou stranu konec 15. století byl dobou rozvoje kultury. (KALOUS 2009, 194-198)

III. Dějiny archeologického bádání v historickém jádru města

Poprvé se zájem o středověké památky v prostoru historického jádra Olomouce objevuje v polovině 18. století, kdy kapitulní děkan Kašpar z Glansdorfu údajně objevil základy kostelíka na náměstí před dómem sv. Václava. Předpokládal, že kostelík byl založen markomanskou královnou Fridegildou nebo svatými Cyrilem a Metodějem. (BLÁHA 2001, 124; DOHNAL 1987, 50; KALÁBKOVÁ 2009, 19) V 19. století byla v prostoru Předhradí v Křížkovského ulici nalezena železná románská přilba s nánosníkem. O dalších nálezech z období středověku nás zpravuje dopis olomouckého badatele Vojtěcha Šembery, adresovaný moravskému historiografovi Antonínu Bočkovi z roku 1840. V něm se zmiňuje o průzkumu zbořeníště kostela sv. Blažeje. Roku 1875 Olomouc navštívil tehdejší přední znalec slovanské keramiky, berlínský vědec Rudolf Virchow, který datoval nálezy z výkopů pro plynové potrubí a městské veřejné osvětlení, učiněné olomouckým gymnaziálním profesorem přírodovědy Ludwigem Heinrichem Jeittelesem, do období středověku. (KALÁBKOVÁ 2009, 19-21) Jeittelesovi výzkumy již dosahovaly určité odborné a metodické úrovně. (BLÁHA 2001, 124) Jako keramiku z 10. století a mladší Virchow určil také keramický materiál z Václavského návrší, získaný při rekonstrukci katedrály¹⁴ v šedesátých letech 19. století. Právě přestavba katedrály se koncem 19. století stala centrem zájmu olomouckých badatelů. Arcibiskupský stavitel Karel Biefel našel v komplexu církevních staveb části románského zdiva s okny, který považoval za palác olomouckých Přemyslovců. (KALÁBKOVÁ 2009, 19-21)

¹⁴ Dóm sv. Václava.

Výsledky výzkumů z 19. století na Václavském návrší byly ověřeny ve čtyřicátých letech minulého století. Rozsáhlé výzkumy iniciované Jaroslavem Böhmem byly prováděné pražským Archeologickým ústavem ČSAV pod vedením Květy Reichertové. V rámci těchto výzkumů měl být sondážemi zjištěn rozsah olomouckého hradu na Václavském návrší, lokalizace kostela sv. Petra na Předhradí a zachycení kostela sv. Blažeje na Blažejském náměstí. Výsledky sondáží však žádné nové zásadní poznatky na Předhradí a Blažejském náměstí nepřinesly. (KALÁBKOVÁ 2009, 23) Výzkum Václavského návrší pokračoval od 70. let a je spojen zejména s muzejním archeologem Vitem Dohnalem, pod jehož vedením probíhal v šestnácti etapách mezi léty 1972 a 1995. (KALÁBKOVÁ 2009, 27) V souvislosti s plánovanou sanací hradebních zdí kolem Václavského návrší bylo provedeno 58 sond, rozmístěných po obvodu středověkého opevnění a barokního bastionu. Sondáže přinesly důležité poznatky o pravěkém osídlení návrší a zachytily průběh ohradní zdi ze 13. století. (DOHNAL 1974, 106-111) Během dalších etap výzkumu byl např. sondáží prozkoumán vodní příkop s relikty dřevěné mostní konstrukce, oddělující hrad od města, (DOHNAL 1975, 86-91) zdivo románských budov pod gotickým ambitem, (DOHNAL 1982, 36-39) parkán u románské věže a prostor před dómem sv. Václava. (DOHNAL 1983, 54-55) Plošným odkryvem byl prozkoumán gotický rajský dvůr a kaple sv. Barbory, kde v obou případech bylo odhaleno středověké pohřebiště, (DOHNAL 1981, 42-50) kaple sv. Anny, kde bylo odkryto zdivo hradby s vysunutými věžicemi. (DOHNAL 1983, 54-55) Dále prostor kolem bývalého kapitulního děkanství¹⁵, kde bylo objeveno další pohřebiště včetně hrobu kanovníka s náhrobkem, okolí románské válcové věže¹⁶ (DOHNAL 1985, 57) a hroby pod gotickým ambitem. (DOHNAL 1987, 49-51) Kromě výzkumu na Václavském návrší se muzejní archeologové v historickém jádru Olomouce věnovali jen několika, především záchranným výzkumům. Na stavebních parcelách v Pavelčákově ulici tak byly např. objeveny středověké jímky. (BURIAN 1968, 106 – 107) Po ukončení výzkumů na olomouckém hradě roku 1995 se již Vlastivědné muzeum v Olomouci na dalších výzkumech nepodílelo. (KALÁBKOVÁ 2009, 28)

Již od počátku 70. let s rozvojem záchranných archeologických výzkumů, však začali v Olomouci působit archeologové Okresního střediska státní památkové

¹⁵ Dnes arcidiecézní muzeum.

¹⁶ Dnes kaple sv. Barbory.

péče a ochrany přírody.¹⁷ (KALÁBKOVÁ 2009, 26) Právě jejich záchranné a předstihové výzkumy pod vedením Pavla Michny a Josefa Bláhy, přinesly mnoho poznatků o středověké Olomouci. Mezi léty 1973 až 1994 bylo archeologickým útvarem Národního památkového ústavu v Olomouci provedeno, v historickém jádru města a jeho bezprostředním okolí, 113 předstihových a záchranných archeologických výzkumů, z toho desítka velkoplošných. (BLÁHA 2001, 122-123) V krátkosti bych se zmínil alespoň o některých z nich. Jeden z těchto záchranných výzkumů proběhl na staveništi obchodního domu Prior na Mořickém náměstí. Proti všem předpokladům zde bylo zjištěno již pravěké osídlení z neolitu, eneolitu i doby bronzové. Pro bádání o vývoji města však byly zásadní slovanské objekty z 10. až 12. století. Jednalo se o kovoliteckou dílnu, hliník, odpadní jámu, studnu a zejména obdélníková zděná stavba, interpretovaná jako románský dům, ležící v superpozici se základovým zdivem mořické školy z 15. století a další menší románská kruhová stavba s apsidou. Dále zde byla odkryta dlažba ze 14. století a několik studní a odpadních jímek z 13. až 17. století. Velká část nálezových situací však byla stavební činností zničena ještě před řádnou dokumentací. (BLÁHA 1975, 183-185) Další význačnou lokalitou byla např. městiště v Barvířské ulici. Při výstavbě budovy spořitelny na pomezí třídy Svobody a Barvířské ulice byly odkryty zahloubené zemnice datované do 13. století. Tyto středověké objekty již respektovaly současnou uliční síť. Jednotlivá městiště byla rozdělena ploty. Do takto vymezených dvorů byly situovány kotce pro vepře, ohrazené plůtkem z do země zatlučených kolíků, propletených proutím. O něco mladší pak byly dvě bedněné odpadní jámy, přiléhající k parcelám. Toto osídlení zřejmě zaniklo v důsledku požáru roku 1398, kterým bylo postiženo celé město. Od počátku 15. století zde pak vznikaly první kamenné domky se studnami v prostoru dvorků. (MICHNA 1982, 179-233)

Dnešní tř. Svobody byla ve středověku hranicí města tvořenou hradbou a vodním příkopem. Archeologické lokality na tř. Svobody a přilehlých ulicích se tak nacházely v prostoru při hradbě na západním okraji města, k němuž náleží i ulice Uhelná. Proto bych se na následujících řádcích blíže věnoval zejména výzkumům, prováděným archeology Národního památkového ústavu právě v této oblasti v letech 1995 - 2005. Při dalším výzkumu na třídě Svobody mezi hotelem Gemo a Moravským divadlem byla odkryta část základu dřevěné srubové stavby. Podle

¹⁷ Později Národní památkový ústav.

nálezu drobné mince Václava II. byl její zánik datován do prvních let 14. století. Na zkoumané ploše byla nalezena také studna s dřevěným bedněním. V jejím zásypu bylo odkryto torzo hliněného koníčka. V 15. století zde vzniklo několik hospodářských objektů. Jednalo se o kamennou pec, dvě pece cihlové a několik hliněných, objekt s podlahou z dřevěných prken a kameny vyzdění studna. (DROBNÝ 1997, 222) Tentokrát v severozápadním okraji městského jádra na tř. Svobody byly zachyceny nevýrazné stopy pobytu člověka již od doby bronzové, ale teprve od druhé poloviny 13. století byl tento prostor trvale osídlen, přičemž se zřejmě jednalo o hospodářské zázemí městišť v dnešní Riegerově ulici. Prostor byl, stejně jako v případě ulice Barvířské, členěn proutím vypletenými ploty. Část prostoru sloužil jako hnojník, kde se odpad hromadil až do přelomu 15. a 16. století. Ve 14. století zde proto vzniklo několik odpadních jímek a stejně tak posloužila i kamenná studna, jejíž voda byla zřejmě znehodnocena prosakováním hnojníku. V neobydleném prostoru při hradbě se dále nacházely dvě pece a konstrukčně složitější objekt, snad sušárna či udírna. (ZATLOUKAL 1999, 442-444) Přímou v Uhelné ulici proběhl záchranný výzkum při budování kanalizace kolem domu č. 42 na Dolním náměstí. Ve sklepním prostoru domu bylo odkryto torzo latríny s částí dřevěného sedacího prkénka a odpadní jímka, obsahující v zásypu kromě množství keramiky také nádoby ze dřeva. (DEHNEROVÁ 2001, 223-224) Na nedaleké křižovatce ulice Šemberovy a Křivé bylo mimo jiné zjištěno dřevěné vodovodní potrubí. (DEHNEROVÁ 2001, 224-225) Podobný nález potrubí, v Olomouci běžného od druhé poloviny 16. století, byl učiněn také v ulici Mlýnské. (DEHNEROVÁ 2001, 227) Průběh tras tohoto potrubí byl sledován při výzkumu Horního náměstí. Pozoruhodnými nálezy z náměstí byla pravidelně rozmístěná ohniště, podél štětové vrstvy s nápadnou koncentrací mincí z 13. a 14. století a kruhová základna pranýře, datovaná k roku 1500. (FALTÝNEK 2001, 225-227) Další záchranné archeologické výzkumy Národního památkového ústavu probíhaly na Předhradí. (BLÁHA 2003, 266-269; DEHNEROVÁ 2005, 297; DEHNEROVÁ – VEČEŘA 2003, 259; ŠLÉZAR – FALTÝNEK 2001, 229; VEČEŘA 2005, 297) Od roku 2000 probíhaly nové rozsáhlé výzkumy na Václavském návrší, tentokrát však vedené Národním památkovým ústavem v souvislosti s rekonstrukcí budov pro Arcidiecézní muzeum. Na výzkumu spolupracovala také Archaia o.p.s., podílející se roku 2005 i na výzkumu v Uhelné ulici. (KALÁBKOVÁ 2009, 29; ZATLOUKAL 2001, 229-232)

IV. Lokalita Uhelná - Mlýnská

IV. 1. Poloha

Lokalita se nachází na území městské památkové rezervace Olomouc, v prostoru stavebních parcel domků 4 – 16 v Uhelné ulici. Tyto domky tvořily západní a severozápadní frontu výše zmíněné ulice. Ve středověku se tato oblast nacházela v příhradebním prostoru mezi Dolní a Střední bránou. Plocha výzkumu o rozměrech cca 14 x 36 m byla vymezena souřadnicemi Y= 547176,73; X= 1121675,62; Y= 547164,89; X= 1121688,27; Y= 547202,60; X= 1121692,42; Y= 547193,36; X= 1121707,36. (ZATLOUKAL 2006, 265)

IV. 2. Popis a dosavadní interpretace

Celá stavební parcela byla rozdělena do sítě čtverců o rozměrech 4 x 4m. Plocha samotného výzkumu je zaznačena tučnou čarou na přiloženém plánu. Na ploše bylo zdokumentováno osm profilů. Nejvyšší úroveň terénu byla naměřena na profilu P5 a činila 215,41m n.m. Geologické podloží se nacházelo ve výšce cca 212m n.m., bylo jej však dosaženo pouze na profilu P3.¹⁸

Popis lokality bude nejlépe uvést slovy Richarda Zatloukala: „*Celý areál se nachází v příhradebním prostoru na mírném svahu, který odvodňoval dnes zaslepené vodoteče z oblasti Svatomichalského návrší. Díky důmyslnému, leč nefunkčnímu kanalizačnímu systému, který snad měl podchycovat četné vodní toky, zde vznikla velká mokřina, která představuje mimořádně cennou archeologickou lokalitu. Mokrý prostředí zde totiž dokonale zakonzervovalo velké množství dřevěných konstrukcí a artefaktů z organických materiálů. Dřevěné konstrukce tvořily jednak košatinové plůtky, které nejspíše vymezovaly prostor pro domácí zvířectvo v rámci jednotlivých dvorků za domy, jednak koryta a nádrže na vodu.*“ (ZATLOUKAL 2006, 266)

Dnešní ulice Uhelná byla na starých mapách označována jako Ramhof. (ZATLOUKAL 2006, 265) K tomuto názvu přišla podle rámu, na něj napínali látky

¹⁸ Zjištěno z terénní dokumentace.

barvíři. Tedy jednalo se o ulici s názvem odvozeným od určitého řemesla. (KOHOUT 2009, 139) V Olomouci jsou barvíři doloženi od druhé dekády 15. století, tedy později než jiná důležitá řemesla. První zmínka o nich pochází z roku 1417, kdy městská rada řešila spor cíchařů¹⁹ a barchetníků²⁰ právě s barvíři, o zasahování do řemesel. Barvířům tak připadlo barvení sukna a plátna, bylo jim však zakázáno barvit přízi, nitě a barchet. Dříve si zřejmě soukeníci sukna barvili sami, či pro ně barvíři pracovali jako námezdní síla. Přestože nebyli příliš početní, dělili se na černé barvíře²¹ a krásnobarvíře.²² Černí barvíři dlouho pracovali samostatně a až na sklonku středověku kolem roku 1500 vytvořili cech. Pro provozování barvířského řemesla byla potřeba blízkost vodního zdroje, (ČERMÁK 2002, 112 – 114) čemuž by prostor Ramhofu vyhovoval. Tradičně je ovšem působení barvířů v Olomouci kladeno do prostoru s ještě příznačnějším názvem Barvířská ulice, v příhradebním prostoru mezi Střední a Litovelskou branou. (ČERMÁK 2002, 112 – 114)

Hmotné archeologické prameny na lokalitě však prozrazují přítomnost jiných řemeslníků. Celý areál se jeví jako koželužna, fungující ve druhé polovině 13. století. Předpokládaná činnost koželuhů zde však již koncem 13. století ustala. V pozici nad některými dřevěnými konstrukcemi, snad souvisejícími právě s koželužnou, vznikla oválná kamenná pekařská pec. Její činnost zanikla někdy na přelomu 13. a 14. století. (ZATLOUKAL 2006, 266) Těmto výrobním objektům a působení koželuhů a pekařů ve středověké Olomouci se budu věnovat níže.

Během 14. století došlo i na Uhelné ulici k fixaci úrovně terénu a omezení nárůstu archeologických vrstev. Mladší materiál se tak nacházel pouze v několika zahluubených objektech. (ZATLOUKAL 2006, 266) Tento městský jev byl doložen i na dalších archeologických lokalitách historického jádra Olomouce. (ZATLOUKAL 1999, 442 – 443; ZATLOUKAL 2008, 420 - 421)

Kromě mocných středověkých vrstev byl na lokalitě odkryt jeden špatně zřetelný pravěký objekt. Jednalo se zřejmě o výplň hrobu, u něhož však nebyla

¹⁹ Výrobci tkaného lněného povlečení, prostěradel a ubrusů v Olomouci písemně doloženi od roku 1381.

²⁰ Výrobci látky s lněnou osnovou a vlněným útkem v Olomouci doloženi od počátku 15. století, kdy vytvořili společný cech s cíchaři.

²¹ Barvili látky na černo, modro a hnědo.

²² Barvili na žluto, červeně a zeleně.

rozpoznatelná hrobová jáma. O její hranici se tak usuzovalo jen na základě koncentrace keramiky.²³

V. Objevená situace

Popisy kontextů byly převzaty z terénní dokumentace, pořízené dokumentátory Odboru archeologie Národního památkového ústavu územního odborného pracoviště²⁴ v Olomouci. Dokumentace však nebyla zcela kompletní. Některé údaje v kontextových kartách nebyly zaznamenány a na terénních plánech nebyla zachycena celá plocha výzkumu. Autorem byly popisy kontextů²⁵ v rámci této práce zaneseny do databáze Microsoft® Access 2003 Kontext 912.²⁶ Nálezový materiál, uložený v depozitáři NPÚ ÚOP v Olomouci, byl tříděn a inventarizován studenty Filozofické fakulty Univerzity Palackého,²⁷ v prostorách archeologické laboratoře Katedry historie FF UP. Následně byl evidován do aplikace Microsoft® Access 97 DEMUS užívané Vlastivědným muzeem v Olomouci.²⁸ Nálezové situace jsou vyobrazeny v obrazové příloze, společně s kresebně zdokumentovanými profily P2, P3, P4, P5, P7 a P8.

V. 1. Uloženiny

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
100	-	A4 – J7	-	3, 37

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně ulehlou šedohnědou písčitou hlínou. Obsahovala četně malé drobký až malé fragmenty malty, střední až velké fragmenty cihel, šterk, malé až střední kameny a nahodile velké kameny. Jednalo se o vrstvu stavební sutě na celé zkoumané ploše odebranou bagrem, datovanou do 19. až 20. století.

materiál: Velké množství fragmentů středověkých a novověkých keramických nádob s několika rekonstruovatelnými jedinci různých keramických tvarů. Dále část

²³ Kontext 291.

²⁴ Dále uváděn pod zkratkou NPÚ ÚOP.

²⁵ Uloženin a výkopů.

²⁶ Databáze NPÚ ÚOP v Olomouci.

²⁷ Dále uváděna pod zkratkou FF UP.

²⁸ Inventář byl převeden do tabulek Microsoft® Excel a je přiložen na CD.

antropomorfní a zoomorfní plastiky, části komorových kachlů, skleněné zlomky, fragmenty železa, železné hřeby, měděná struska a množství zvířecích kostí.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
101	-	B6/B7	-	36

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,50m byla tvořena středně ulehlou hnědošedou prachovou hlínou. V 50% obsahovala drobký až malé fragmenty mazanice či spíše cihel a cihlové drti a mírně malé skvrnky uhlíků. Jednalo se o zřejmě středověkou požárovou vrstvu.

materiál: Kontext obsahoval množství fragmentů vrcholně středověkých keramických nádob. Mezi nimi i několik dobře rekonstruovatelných jedinců (zejména mísy, zvonovité poklice a džbán) a zlomků loštické keramiky. Dále pak fragment keramické dlaždice, několik kusů mazanice a zvířecích kostí.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
102	-	D7	-	-

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně ulehlou šedohnědou písčitou hlínou. Obsahovala mírně malé kamínky, nahodile skvrnky uhlíků a malé skvrnky vápna.

materiál: Množství fragmentů vrcholně středověkých keramických nádob, včetně několika zlomků loštické keramiky. Dále pak část keramické dlaždice, části nádobkových a komorových kachlů, několik kusů mazanice, kousky železa, skla a množství zvířecích kostí.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
103	-	C7/D7	-	6

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,15m byla tvořena středně uhlým žlutozeleným jílem. Jednalo se o pozdně středověkou až raně novověkou izolační vrstvu pod cihlovou podlahou.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
104	-	B6/B7	P3	36

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,15m byla tvořena středně ulehlou hnědošedou písčitou hlínou. Obsahovala četně malé až střední kameny, mírně malé fragmenty cihel a malé skvrnky uhlíků.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých nádob a jeden zlomek pravěké nádoby. Dále železná podkova, skleněný střep, několik zvířecích kostí a lastura.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
105	-	F6/F7	P2	5

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,45m byla tvořena středně ulehlou hnědooranžovou prachovou hlínou. Obsahovala 40% drobků až malých fragmentů mazanice, četné malé skvrnky uhlíků a nahodile malé kamínky. Jednalo se o středověkou požárovou vrstvu.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
106	-	F6/F7	P2	5

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,10m byla tvořena středně ulehlou šedoběžovou písčitou hlínou. Obsahovala nahodile malé skvrnky uhlíků. Jednalo se o středověkou sídlištní vrstvu.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
107	-	F6/F7	P2	5

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,15m byla tvořena středně ulehlou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala četné malé až střední kamínky, malé skvrnky uhlíků a nahodile malé drobky mazanice. Jednalo se o středověkou dorovnávkou terénu.

materiál: Spodní část foukané skleněné nádoby beze dna, kousky železa a několik zvířecích kostí.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
108	-	F6/F7	P2	5

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,18m byla tvořena středně ulehlou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala mírně malé skvrnky uhlíků a malé kamínky. Při povrchu byla 1 - 2cm silná vrstva žlutozelené písčité hlíny. Jednalo se o středověkou sídlištní vrstvu.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
109	-	F6/F7	P2	5

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně ulehlou tmavošedou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala četné malé skvrnky uhlíků, střední skvrnky žlutozeleného písku a mírně malé kamínky. Jednalo se o středověkou dorovnávkou terénu.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
110	-	B6	-	-

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně ulehlou šedou prachovou hlínou. Obsahovala mírně štěrk a skvrnky uhlíků. Jedná se zřejmě o kontext totožný s uloženinou 104.

materiál: Fragменты vrcholně středověkých nádob a množství zvířecích kostí.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
-----------	-------	---------	--------	------

111	-	B6/B7	P3	36
popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,70m byla tvořena středně ulehlou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala četně malé kamínky, drobký mazanice, mírně malé skvrnky uhlíků a skvrnky malty. Vrstva byla datována do středověku. materiál: Fragmenty vrcholně středověkých nádob včetně několika dobře rekonstruovatelných jedinců (mísa, zvonovitá poklice, konvice). Dále kamenná tyčinka, železný hřeb, kousky železa, množství zvířecích kostí a lastury.				

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
112	-	C6/D7	-	6

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně ulehlou šedohnědou písčitou hlínou. Obsahovala četně malé kamínky a nahodile drobký malty z cihel. Vrstva byla datována do pozdního středověku až novověku.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých a novověkých keramických nádob. Dále části keramických komorových kachlů, množství zvířecích kostí a lastura.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
113	512	B6	P3	36

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,30m byla tvořena středně ulehlou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala mírně drobký mazanice, skvrnky uhlíků a četně malé až střední kamínky. Jednalo se o středověkou výplň výkopu 512.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob, kousky železa a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
114	-	A6	-	-

popis a interpretace: Uloženina datovaná do středověku byla tvořena středně ulehlou tmavou černošedou jílovitou hlínou.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob a kompletní kahan. Dále kousky mazanice, železná tyč a množství zvířecích kostí.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
115	-	B8/B7	P3	36

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,04m byla tvořena středně ulehlou šedou prachovou hlínou.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
116	-	B6/B7	P3	36

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,10m byla tvořena středně ulehlou šedohnědou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala mírně malé kamínky a nahodile skvrnky uhlíků.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
117	-	F7	P2	5

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,08m byla tvořena středně uhlým tmavým šedočerným uhlíkatým prachem. Vrstva byla datována do středověku.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
118	-	B6	P3	36

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,23m byla tvořena středně uhlou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala mírně malé kamínky. Vrstva byla datována do středověku.

materiál: Fragменты vrcholně středověkých keramických nádob a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
119	-	I3 – I7	-	-

popis a interpretace: Jedná se o materiál ze sběru na začistěné ploše.

materiál: Velké množství keramického materiálu, včetně dobře rekonstruovatelných zvonovitých poklic, hrnců, pánve na třech nožkách, fragment ložického poháru, části komorových kachlů, fragmenty zřejmě z akvamanile a zoomorfní keramická plastika. Dále pak přeslen, množství fragmentů kovových artefaktů, dva kostěné nástroje, mazanice, struska, velké množství zvířecích kostí a kůže.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
120	-	E4	-	-

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně uhlou hnědooranžovou prachovou hlínou. Obsahovala 40% drobků až malých fragmentů mazanice a četně malé skvrnky uhlíků. Vrstva byla interpretována stejně jako uloženina 105.

materiál: Fragменты vrcholně středověkých keramických nádob a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
121	-	G5/H5	-	8

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,20m byla tvořena středně uhlou tmavou černohnědou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala mírně malé až střední kamínky a nahodile malé skvrnky uhlíků. Vrstva byla datována do středověku.

materiál: Velké množství fragmentů vrcholně středověkých keramických nádob, včetně množství dobře rekonstruovatelných zvonovitých poklic, kahanu a částí akvamanile. Dále keramická plastika, přesleny, mazanice, kousky železa, kostěný „prsten“ a velké množství zvířecích kostí.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
122	-	H4/H5	-	7

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,15m byla tvořena středně ulehlou tmavou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala 70% středních kamínků a mírně kamenů. Jednalo se o kamenný štěrk. Vrstva byla datována do středověku.

materiál: Množství fragmentů vrcholně středověkých keramických nádob, včetně dobře rekonstruovatelných kusů zvonovitých pokliček. Dále fragment akvamanile, plastika „koníčka“, fragmenty železných artefaktů, dřevěný vyřezávaný kruh, zvířecí kosti, lastura a kůže.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
123	-	H4-G5	-	7

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně ulehlou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala četně malé až střední kamínky. Tato středověká vrstva obsahovala velké množství organických zbytků v podobě dřeva a kůží.

materiál: Velké množství fragmentů vrcholně středověkých keramických nádob, včetně dobře rekonstruovatelných kusů zvonovitých pokliček, kahanů, hrnce a misky. Dále zlomky ložiskové keramiky, části akvamanile, části keramické plastiky, dvě plastiky „koníčka“. Kromě keramiky také železné hřebíky, mazanice, velké množství zvířecích kostí, lastury a kůže.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
124	-	G7-H5	-	8

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,20m byla tvořena středně ulehlou zelenošedou prachovitou hlínou. Obsahovala mírně skvrnky uhlíků a četně malé kamínky. Jednalo se o středověkou dorovnávkou terénu.

materiál: Velké množství fragmentů vrcholně středověkých keramických nádob, včetně dobře rekonstruovatelných kusů zvonovitých pokliček, hrnců a misky. Dále fragment kachle, plastika „koníčka“, fragmenty železných a měděných artefaktů, kostěný a broušený kamenný nástroj, fragmenty cihel, mazanice, velké množství zvířecích kostí a lastury.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
125	-	G3-G5	-	8

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,20m byla tvořena kyprou šedohnědou prachovou hlínou. Obsahovala mírně malé kamínky a četně velké skvrny ztřeštělého dřeva. Vrstva byla datována do přelomu středověku a novověku.

materiál: Množství fragmentů vrcholně středověkých keramických nádob, včetně kompletního hrnce²⁹, dobře rekonstruovatelného kahanu a okraje loštického poháru. Dále části komorového řádkového kachle, přeslen a množství zvířecích kostí.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
126	-	G5	-	8

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,25m byla tvořena středně ulehlou černohnědou prachovou hlínou. Obsahovala mírně kamínky a skvrny uhlíků. Jednalo se o výplň dřevěné kádě 131.

materiál: Fragments vrcholně středověkých keramických nádob, fragment skleněného artefaktu a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
127	-	G5	-	8

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,25m byla tvořena středně ulehlou šedohnědou prachovou hlínou. Obsahovala mírně kamínky. Jednalo se o výplň dřevěné kádě 129.

materiál: Fragments vrcholně středověkých keramických nádob včetně dobře rekonstruovatelného hrnce. Dále fragment cihly a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
128	-	G6	-	8

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,15m byla tvořena středně ulehlou hnědobéžovou prachovou hlínou. Obsahovala četně malé kousky dřeva, dřevěný prach a mírně malé kamínky. Jednalo se o výplň dřevěné kádě 130.

materiál: Fragments vrcholně středověkých keramických nádob a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
129	-	G5	-	8

popis a interpretace: Jedná se o dřevěnou kruhovou kád' o průměru cca 1m a dochované hloubce 0,24m. Nacházela se při západním okraji čtverce G5, se dnem v nadmořské výšce 214,6m n.m. Výplň kádě tvořil k.127.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
130	-	G6	-	8

popis a interpretace: Jedná se o dřevěnou kruhovou kád' o průměru cca 1m a dochované hloubce 0,18m. Nacházela se u severní hranice čtverce G6, s jen částečně dochovaným dnem ve výšce 214,12m n.m. Výplň kádě tvořil k.128.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
131	-	G5	-	8

²⁹ V obrazové příloze Tab.09.

popis a interpretace: Jedná se o dřevěnou kruhovou kád' o průměru cca 0,80m a dochované hloubce 0,43m. Nacházela se zhruba ve středu čtverce G5, s jen částečně dochovaným dnem ve výšce 213,89mn.m. Výplň kádě tvořil k.126.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
132	-	J6/J7	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,12m byla tvořena středně ulehlou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala mírně malé kamínky a nahodile skvrnky uhlíků.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob včetně dobře rekonstruovatelné zvonovité poklice. Dále fragment železného artefaktu a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
133	-	J5/J6	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,25m byla tvořena středně ulehlou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala četně štěrk, skvrnky béžového písku, mírně skvrnky uhlíků a malé kamínky. Vrstva byla datována do středověku.

materiál: Množství fragmentů vrcholně středověkých keramických nádob včetně dobře rekonstruovatelné mísy a zvonovitých pokliček. Dále zoomorfní plastika „koníka“, přeslen, mazanice, fragmenty železných artefaktů a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
134	-	H6–H7	-	9

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,25m byla tvořena středně ulehlým oranžovočerveným mazanicovým prachem. Jednalo se o požárovou vrstvu datovanou do středověku – 14. století.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob včetně dobře rekonstruovatelných zvonovitých pokliček a velké mísy beze dna. Dále mazanice, fragmenty železných artefaktů a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
135	-	H7	-	9

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,15m byla tvořena středně ulehlou hnědošedou písčitou hlínou. Obsahovala 70% velkých oblázků až valounů, četně malé kamínky a mírně malé až střední fragmenty cihel. Vrstva byla datována do středověku.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
136	-	H6/H7	-	9

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,20m byla tvořena středně ulehlou hnědošedou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala 80% kamenů, mírně malé až střední fragmenty cihel a četně skvrnky uhlíků. Jednalo se o fragment středověkého kamenného dláždění.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
137	-	H3/I4	P5, P8	30,35

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,35m byla tvořena středně ulehlou tmavou černošedou prachovou jílovitou hlínou. Tato středověká vrstva obsahovala zbytky organického materiálu (hnoje).

materiál: Množství fragmentů vrcholně středověkých keramických nádob včetně kompletní miniaturní hrnce³⁰, dobře rekonstruovatelných zvonovitých pokliček a hrnců. Dále fragment skleněného poháru, fragmenty cihly, železného artefaktu, mazanice, zvířecí kosti a kůže.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
139	-	J6	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,30m byla tvořena středně ulehlou šedohnědou prachovou hlínou. Obsahovala četně malé kamínky, mírně skvrny uhlíků a droby mazanice. Vrstva byla datována do středověku.

materiál: Množství fragmentů vrcholně středověkých keramických nádob včetně dobře rekonstruovatelných zvonovitých pokliček, mís a kahanu. Dále zoomorfí plastika „koníka“, mazanice, fragment cihly, fragmenty železného a skleněného artefaktu, struska a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
140	-	G3/G4	P5, P8	30,35

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,25m byla tvořena středně ulehlou hnědou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala četně malé kamínky a nahodile droby mazanice. Vrstva byla datována do středověku.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob včetně dobře rekonstruovatelných zvonovitých pokliček. Dále fragment železného artefaktu, množství zvířecích kostí a lastura.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
141	-	I4	-	-

popis a interpretace: Jedná se o materiál ze sběru na zajištěné ploše.

³⁰ V obrazové příloze Tab.09.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob včetně dobře rekonstruovatelných zvonovitých pokliček. Dále fragment železného artefaktu a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
142	-	I4	-	10

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,60m byla tvořena středně uhlým žlutohnědým jílem. Obsahovala mírně malé skvrny uhlíků a nahodile malé až střední kamínky. Jednalo se o výplň dřevěné kádě k.176.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
143	-	H7	-	-

popis a interpretace: Není k dispozici.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob a fragment železného artefaktu.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
144	-	H6/H7	-	-

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně uhlou hnědošedou písčitou hlínou.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob včetně dobře rekonstruovatelného kahanu.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
145	-	J6	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,12m byla tvořena středně uhlou žlutohnědou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala mírně malé kamínky a nahodile drobký mazanice. Vrstva byla datovaná do středověku.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob včetně dobře rekonstruovatelné zvonovité poklice. Dále fragment železného artefaktu, kostěná zděř, mazanice a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	Výkop	čtverec	profil	plán
146	-	J6	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,15m byla tvořena středně uhlou tmavou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala mírně malé kamínky, nahodile střední kamínky a četně malé skvrny uhlíků. V rámci kontextu byly zahrnuty dvě proplátky béžového hlinitého písku. Vrstva byla datována do středověku.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob, mazanice a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
147	-	I3	-	-

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně ulehlým modrošedým jílem. Makroskopicky byla shodná s kontextem 188. Jednalo se o středověkou izolační vrstvu.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob, zvířecí kosti, část dřevěného kolečka s provrtem a kůže.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
148	-	H6	-	-

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,30m byla tvořena středně ulehlou šedohnědou prachovou hlínou. Obsahovala četně malé až střední drobký mazanice, malé kamínky a mírně skvrnky uhlíků. Tato vrstva datovaná do středověku byla totožná s kontextem 150.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob včetně dobře rekonstruovatelných zvonovitých poklic a kahanu. Dále fragment železného artefaktu, mazanice a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
149	-	H5/I4	-	12,15

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,10m byla tvořena středně ulehlou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala z 90% malé až velké kamínky a mírně kameny. Jednalo se o kamenný štět. Vrstva byla datována do středověku.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
150	-	H6/H7	-	16,20

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,20m byla tvořena středně ulehlou černošedou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala četně malé až střední kamínky, skvrnky uhlíků a mírně drobký mazanice. Tato středověká vrstva byla totožná s kontextem 148.

materiál: Množství fragmentů vrcholně středověkých keramických nádob včetně dobře rekonstruovatelných zvonovitých pokliček, misky a pánve na třech nožkách. Dále zoomorfní plastika „koníka“, přeslen, mazanice, kamenný broušený artefakt, fragmenty železného a skleněného artefaktu, struska a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
151	506	I4/I5	P7	15,21,24,33

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,62m byla tvořena středně ulehlým modrošedým jílem. Jednalo se o výplň středověkého kanálku 506 po ukončení jeho fungování.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob. Dále mazanice, fragmenty železného artefaktu, kůže a množství zvířecích kostí.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
152	-	H6/H7	-	-

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,50m byla tvořena středně uhlým tmavě šedočerným uhlíkatým prachem.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
153	-	H6/H7	-	14

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,25m byla tvořena středně uhlou šedooranžovou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala ze 70% mazanice, mírně malé kamínky a skvrnky uhlíků. Jednalo se zřejmě o požárovou vrstvu.

materiál: Množství fragmentů vrcholně středověkých keramických nádob včetně dobře rekonstruovatelných zvonovitých pokliček a kahanů. Dále fragment akvamanile, mazanice, fragmenty železných artefaktů, zvířecí kosti a lastura.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
154	-	I6/J7	P4	13,37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,15m byla tvořena středně uhlou tmavou oranžovou prachovou hlínou. Při povrchu tohoto do středověku datovaného kontextu se nacházela 2 – 3cm propálená kůra.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
155	500	J5/J6	P4	13,37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,55m byla tvořena středně uhlou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala četně malé kamínky, droby mazanice, mírně kameny a skvrnky uhlíků. Jednalo se o výplň středověkého zahloubeného objektu 500.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob včetně dobře rekonstruovatelné zvonovité poklice. Dále zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
156	-	H6/H7	-	14

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,05m byla tvořena středně uhlým tmavým šedočerným uhlíkatým prachem.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
157	513	J7	P4	13,37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,65m byla tvořena středně ulehlou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala z 25% drobků mazanice, mírně malé kamínky a četně skvrnky uhlíků. Jednalo se o výplň středověkého výkopu 513.

materiál: Fragменты vrcholně středověkých keramických nádob. Dále mazanice a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
158	501	J6	-	13

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně ulehlou oranžovohnědou prachovou hlínou. Obsahovala mírně malé skvrny uhlík a drobků mazanice. Jednalo se o výplň kúlové jamky 501.

materiál: Fragменты vrcholně středověkých keramických nádob.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
159	502	J7	-	13

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena stejnou výplní jako kontext 158. Jednalo se o výplň kúlové jamky 502.

materiál: Fragменты vrcholně středověkých keramických nádob.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
160	503	I7	-	13

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena stejnou výplní jako kontext 158. Jednalo se o výplň kúlové jamky 503.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
161	504	I6	-	13

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena stejnou výplní jako kontext 158. Jednalo se o výplň kúlové jamky 504.

materiál: Fragment železného artefaktu.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
162	-	J6/J7	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,06m byla tvořena kyprou oranžovou písčitou hlínou.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
163	-	J6/J7	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,07m byla tvořena středně ulehlou tmavou červenou prachovou jílovitou hlínou.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
164	-	J6/J7	P4	-

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,16m byla tvořena středně ulehlou hnědobéžovou jílovitou hlínou. Obsahovala nahodile malé kamínky.

materiál: Fragменты vrcholně středověkých keramických nádob.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
165	-	J6/J7	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,03m byla tvořena kyprým bílým popelem.

materiál: Dobře rekonstruovatelný kahan, mazanice a zvířecí kost.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
166	-	J6/J7	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,06m byla tvořena středně ulehlou červenou písčitou hlínou.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
167	-	J6/J7	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,30m byla tvořena středně ulehlou tmavou šedohnědou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala nahodile drobkы mazanice.

materiál: Fragменты vrcholně středověkých keramických nádob a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
168	-	I5	P7	15,21,24

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně ulehlou tmavou hnědou prachovou jílovitou hlínou. Tato středověká vrstva byla odpadního rázu, obsahovala velké množství organických zbytků, převážně dřeva a proutků, méně již kůže.

materiál: Fragменты vrcholně středověkých keramických nádob, broušený kamenný artefakt, kamenná podložka, mazanice a zvířecí kosti. Nacházel se zde také dobře zachovalý kožený měšec na mince.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
169	-	J6/J7	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,15m byla tvořena středně ulehlou běžovou písčitou jílovitou hlínou. Obsahovala nahodile malé kamínky.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
170	-	J6/J7	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,32m byla tvořena středně ulehlou tmavou hnědošedou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala mírně malé kamínky, nahodile skvrnky uhlíků a drobkы mazanice.

materiál: Fragменты vrcholně středověkých keramických nádob, zvířecí kosti a struska.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
-----------	-------	---------	--------	------

171	-	-	-	7
popis a interpretace: dřevo				
ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
172	-	-	-	7
popis a interpretace: dřevo				
ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
174	-	-	-	-
popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně ulehlou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala četně malé až střední kamínky a drobký mazanice.				
materiál: Fragменты vrcholně středověkých keramických nádob a zvířecí kosti.				
ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
175	-	J6	P4	37
popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,18m byla tvořena středně ulehlou světlou šedohnědou prachovou hlínou. Obsahovala četně drobký mazanice a malé kamínky.				
materiál: Fragменты vrcholně středověkých keramických nádob a zvířecí kosti.				
ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
176	-	I4	-	12,17
popis a interpretace: Jednalo se o kruhovou dřevěnou kád' o průměru cca 1,35m s dochovanou hloubkou cca 0,65m. Nacházela se při severozápadním okraji čtverce I4, přičemž dno se nacházelo v nadmořské výšce 213,27mn.m. Výplní byla uloženina k.142.				
ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
177	-	J6	P4	37
popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,12m byla tvořena středně ulehlou světlým zelenošedým prachovým jílem.				
ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
178	-	J6	P4	37
popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,12m byla tvořena středně ulehlou tmavou šedohnědou prachovou hlínou. Obsahovala četně malé kamínky, mírně skvrnky uhlíků a drobký mazanice.				
ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
179	-	J6	P4	37
popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,15m byla tvořena středně ulehlou šedožlutou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala mírně malé kamínky a drobký mazanice.				
ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán

180	-	J6	P4	37
------------	---	----	----	----

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,15m byla tvořena středně ulehlou hlínou.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
181	-	G3/G4	P8	30

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,28m byla tvořena středně ulehlou tmavou hnědošedou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala četně malé kamínky.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
182	-	I3	-	17

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně ulehlou tmavou šedohnědou prachovou jílovitou hlínou. Makroskopicky byla shodná s kontextem 189.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob, fragment kamenné odlévací formy, fragmenty kožených artefaktů, fragment kostěného artefaktu, zvířecí kosti, mazanice a kůže.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
183	-	-	-	18-19

popis a interpretace: Není k dispozici.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob včetně dobře rekonstruovatelných zvonovitých poklic a kahanů. Dále fragmenty kožených artefaktů, fragment cihly, mazanice, struska a množství zvířecích kostí.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
184	-	G3/G4	P8	30

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,12m byla tvořena středně ulehlým modrošedým jílem. Jednalo se o středověkou izolační vrstvu, přičemž byl zřejmě použit jíl z geologického podloží.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
185	-	-	-	-

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob včetně rekonstruovatelné zásobnice, zvonovité poklice a kahanu. Dále fragment železného artefaktu, struska, mazanice, zvířecí kosti a lastura.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
186	-	H3/I3	-	10

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,10m byla tvořena středně ulehlou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala z 90% střední až velké kamínky. Jednalo se o kamenný štět.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
187	-	H3/I3	P5	-

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně ulehlou tmavou šedohnědou prachovou hlínou. Obsahovala četně malé kamínky a nahodile malé drobký mazanice. Nacházela se pod izolační vrstvou 188.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob včetně rekonstruovatelného kahanu, mazanice a kůže.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
188	-	I3	P5	-

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně ulehlým modrošedým jílem. Jednalo se o izolační vrstvu nad hnojnou vrstvou 189.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
189	-	I3	-	17,30

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně ulehlou tmavou hnědošedou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala mírně malé kamínky. Jednalo se o středověkou hnojnou vrstvu s četným organickým materiálem, zejména dřevem, méně pak kůží.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob včetně rekonstruovatelného kahanu a mísy. Dále zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
190	-	H3	P8	30

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,30m byla tvořena středně ulehlou tmavou šedohnědou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala nahodile malé kamínky. Kontext obsahoval organické zbytky dřeva, větviček a kůže.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob včetně rekonstruovatelné zvonovité pokličky. Dále části akvamanile, fragment železného a kamenného broušeného artefaktu, fragment kůže a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
191	-	H6,H7,I7	-	-

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,03m byla tvořena středně ulehlou černošedou písčitou hlínou.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob včetně rekonstruovatelného kahanu. Dále hlazený kostěný artefakt a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
192	-	G6	-	16

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,15m byla tvořena středně ulehlou šedohnědou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala ze 70% střední až velké

kamínky, četně kameny, mírně malé skvrnky uhlíků, skvrnky nazelenalého jílu a nahodile malé fragmenty cihel. Jednalo se o kamenný štět.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob včetně rekonstruovatelných zvonovitých poklic a kahanu. Dále fragmenty železných, bronzového a mosazného artefaktu, struska, mazanice a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
198	-	I7	-	-

popis a interpretace: Není k dispozici.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob včetně dobře rekonstruovatelných zvonovitých poklic a kahanu. Dále fragmenty železných a bronzového artefaktu, struska, mazanice a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
199	-	H3/I4	-	17

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně ulehlou tmavou hnědošedou prachovou jílovitou hlínou. Je shodná s kontextem 182.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
200	-	H7/I7	-	22

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,10m byla tvořena středně ulehlou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala mírně malé kamínky, drobký mazanice a četně skvrnky uhlíků.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob včetně dobře rekonstruovatelného kahanu. Dále fragment železného artefaktu, mazanice a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
201	-	I6	-	26

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně ulehlou tmavou hnědou prachovou jílovitou hlínou. Byla shodná s kontextem 168.

materiál: Množství fragmentů vrcholně středověkých keramických nádob včetně kompletního hrnce³¹ dobře rekonstruovatelné talířovité poklice. Dále zoomorfní plastika „koníka“, fragment cihly, mazanice, struska, zvířecí kosti a drobná bronzová přezka.³²

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
202	-	-	-	7

³¹ Obrazová příloha Tab.09.

³² Obrazová příloha Tab. 10.

popis a interpretace: Není k dispozici.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob včetně dobře rekonstruovatelné zvonovité poklice. Dále fragmenty železného artefaktu, struska, fragment cihly a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
220	-	I3	-	-

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně ulehlou tmavou hnědošedou prachovou jílovitou hlínou. Jednalo se o hnojnou vrstvu totožnou kontextem 189.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých nádob a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
221	-	G3/G4	P8	18-19,30

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,38m byla tvořena středně ulehlou hnědošedou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala četné skvrnky modrošedého jílu.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých nádob, zvířecí kosti, kůže a struska.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
222	-	H6/I6	-	-

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně ulehlou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala četné malé kamínky, nahodile skvrnky uhlíků a drobký mazanice.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých nádob včetně dobře rekonstruovatelných kusů (zvonovitá poklice a kahany), dále fragment akvamanile, kůže a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
223	-	H5/I5	-	21,29

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně ulehlou tmavou hnědošedou prachovou jílovitou hlínou.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob, kůže a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
224	-	-	P5	-

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob včetně dobře rekonstruovatelného hrnce, kůže a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
225	-	G6/H7	-	20

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně ulehlou tmavě hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala mírně malé kamínky, nahodile střední kamínky a drobký mazanice.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob včetně několika dobře rekonstruovatelných jedinců (kahany a zvonovité poklice). Dále fragmenty broušených kamenů, fragmenty kůží, mazanice, fragmenty cihly, kůže a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
226	-	-	-	23

popis a interpretace: Není k dispozici.

materiál: Množství fragmentů vrcholně středověkých keramických nádob, fragmenty železných artefaktů, mazanice, zvířecí kosti a organický materiál včetně kůže.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
227	-	-	-	-

popis a interpretace: Není k dispozici.

materiál: Keramická pečeť či plomba s otiskem pečetidla a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
228	-	-	-	-

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně ulehlou tmavou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala četné malé kamínky a nahodile drobký mazanice.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
230	-	-	-	-

popis a interpretace: Není k dispozici.

materiál: Fragmenty vrcholně středověkých keramických nádob a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
231	-	G3/G4	-	30

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,27m byla tvořena středně ulehlou tmavou šedou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala nahodile malé kamínky a organický materiál. Hranice kontextu byla stanovena uměle. Kontext byl předběžně datován do 13. století.

materiál: Fragmenty středověkých keramických nádob včetně dobře rekonstruovatelného kahanu, kůže, zvířecí kost a anorganický výrobní odpad.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
232	-	G3/G4	P8	30

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,20m byla tvořena středně ulehlou tmavou šedou prachovou hlínou. Hranice kontextu byla datována uměle. Kontext byl předběžně datován do 13. století.

materiál: Fragmenty středověkých keramických nádob, mazanice, struska a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
233	-	G3-F6	-	27-28

popis a interpretace: Není k dispozici.

materiál: Fragmenty středověkých keramických nádob včetně dobře rekonstruovatelné zvonovité poklice a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
234	-	-	-	-

popis a interpretace: Není k dispozici.

materiál: Fragmenty středověkých keramických nádob včetně dobře rekonstruovatelných jedinců (hrnec, mísa a zvonovité poklice). Dále fragment železného artefaktu, struska, mazanice, kůže a množství zvířecích kostí.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
235	-	G6/H6	-	25

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,25m byla tvořena středně ulehlou hnědošedou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala ze 40% malé až střední kamínky, mírně velké kamínky až kamenné bloky a jednu cihlu. Jednalo se o středověkou vrstvu kamenného štětu.

materiál: Fragmenty středověkých keramických nádob včetně dobře rekonstruovatelné zvonovité poklice a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
236	-	G4/G5	-	27-28

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně ulehlou tmavou hnědošedou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala zbytky organického materiálu (hnoje).

materiál: Množství fragmentů středověkých keramických nádob včetně rekonstruovatelné zvonovité poklice, zoomorfní plastika „koníka“ a antropomorfní plastika „světce“. Dále fragmenty prejzů, množství zvířecích kostí a kousky anorganického odpadového materiálu.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
237	500	-	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,33m byla tvořena středně ulehlou tmavou šedou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala mírně malé kamínky, nahodile drobký mazanice a skvrnky uhlíků.

materiál: Fragmenty středověkých keramických nádob včetně rekonstruovatelného hrnce a talířovité poklice. Dále mazanice a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
238	-	I7	-	-

popis a interpretace: Není k dispozici.

materiál: Fragmenty středověkých keramických nádob včetně dobře rekonstruovatelného kahanu, mazanice, kůže a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
239	-	-	-	-

popis a interpretace: Není k dispozici.

materiál: Fragmenty středověkých keramických nádob včetně dobře rekonstruovatelných kahanů a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
240	-	G3/G4	P5, P8	30,35

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,20m byla tvořena středně ulehlou tmavou šedou prachovou jílovitou hlínou. Hranice této vrstvy byla stanovena uměle. Kontext byl předběžně datován do 13. století.

materiál: Fragmenty středověkých keramických nádob včetně dobře rekonstruovatelného kahanu, mazanice a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
243	-	G3/G4	P5, P8	30,35

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,35m byla tvořena středně ulehlou hnědošedou hlínou. Obsahovala četně malé kamínky, mírně střední kamínky, malé skvrnky uhlíků a nahodile mazanici.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
244	-	G4	P8	30

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,04m byla tvořena středně ulehlou tmavou šedohnědou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala mírně malé kamínky a nahodile drobký mazanice.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
245	515	G4	-	30

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,50m byla tvořena středně ulehlou tmavou hnědošedou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala četně malé skvrnky

modrošedého jílu, malé kamínky a nahodile drobký mazanice. Jednalo se o výplň kúlové jámy k. 515.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
246	516	G4	P8	30

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,40m byla tvořena středně ulehlou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala četně drobký mazanice a malé kamínky. Jednalo se o výplň kúlové jámy k. 516 s kulem k. 2479.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
247	516	G4	P8	30

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,18m byla tvořena středně ulehlou tmavou hnědošedou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala mírně malé skvrnky modrošedého jílu, nahodile malé kamínky a drobký mazanice. Jednalo se o výplň kúlové jámy k. 516 s kulem k. 2479.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
248	516	G4	P8	30

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,14m byla tvořena středně ulehlou tmavou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala mírně malé skvrnky modrošedého jílu, drobký mazanice a četně malé kamínky. Jednalo se o výplň kúlové jámy k. 516 s kulem k. 2479.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
249	516	G4	P8	30

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,30m byla tvořena středně ulehlou tmavou šedou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala nahodile malé skvrnky modrošedého jílu a mírně malé kamínky. Jednalo se o výplň kúlové jámy k. 516 s kulem k. 2479.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
250	517	G4	P8	30

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,70m byla tvořena středně ulehlou tmavou hnědošedou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala ze 20% malé skvrnky modrošedého jílu, mírně malé kamínky a nahodile drobký mazanice. Jednalo se o výplň výkopu k. 517.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
251	-	G6/H6	-	32,33

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně ulehlou tmavou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala mírně malé kamínky.

materiál: Množství fragmentů středověkých keramických nádob včetně dobře rekonstruovatelných jedinců (mísy, zvonovité poklice, džbán, kahan). Dále přesleny, železné hřeby, fragmenty železných artefaktů, fragment kostěného artefaktu, mazanice, zvířecí kosti, zbytky organického materiálu a zachovalá kožená podrážka boty.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
252	510	G7	-	32

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně ulehlou tmavou hnědošedou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala četně malé kamínky a mírně velké kamínky až kameny. Jednalo se o výplň kruhového objektu, zřejmě středověké studny, či jámky – výkop k.510.

materiál: Fragmenty středověkých keramických nádob, kůže a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
253	-	G4, G5	P5,P8	30,31,35,38

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,16m byla tvořena středně ulehlou tmavou šedou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala nahodile malé kamínky. Hranice kontextu byla stanovena uměle.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
254	518	H4/H5	-	31

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně ulehlým modrošedým jílem. Jednalo se o výplň výkopu kruhového půdorysu k. 518.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
255	-	H4/H5	-	31

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně ulehlou tmavou hnědou prachovou jílovitou hlínou. Tato středověká vrstva byla odpadního rázu, obsahovala velké množství organických zbytků, převážně dřeva a proutků, méně již kůže.

materiál: Fragmenty středověkých keramických nádob, dobře rekonstruovatelný kahan a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
256	-	J5 – J7	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,20m byla tvořena středně ulehlou tmavou šedou prachovou hlínou. Obsahovala mírně malé kamínky.

materiál: Množství fragmentů středověkých keramických nádob, rekonstruovatelný kahan, mazanice, fragment železného artefaktu, kůže, množství zvířecích kostí a lastury.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
-----------	-------	---------	--------	------

257	-	B6	P3	36
-----	---	----	----	----

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,40m byla tvořena středně ulehlou tmavou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala mírně malé kamínky, nahodile střední kamínky a drobký mazanice.

materiál: Fragment středověké keramické nádoby a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
258	-	G3 - I3	P8	30,35

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,15m byla tvořena středně ulehlou tmavou šedou jílovitou hlínou. Horní hranice vrstvy byla stanovena uměle.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
259	-	G3 – I3	P8	30

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně ulehlým šedomodrým jílem. Obsahovala z 20% malé kamínky, mírně střední kamínky, malé drobký až střední fragmenty cihel, malé skvrnky malty a nahodile malé skvrnky uhlíků. V některých částech přecházela ve žluté geologické podloží.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
260	-	J5 – J7	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,20m byla tvořena středně ulehlou tmavou šedou prachovou jílovitou hlínou.

materiál: Fragments středověkých keramických nádob a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
261	-	H5	-	31

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně ulehlou tmavou hnědošedou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala velké množství dřeva.

materiál: Zvířecí kosti a kůže.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
262	-	-	P5	35

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,20m byla tvořena středně ulehlou prachovou hlínou. Obsahovala mírně malé kamínky.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
263	-	G3	P5	35

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,05m byla tvořena středně ulehlou světlou béžovou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala mírně malé kamínky.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
264	-	G3	P5	35

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,20m byla tvořena středně ulehlou oranžovohnědou prachovou hlínou. Obsahovala četně drobký mazanice a mírně malé kamínky.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
265	518	G3	P5	35

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,34m byla tvořena středně ulehlou oranžovohnědou prachovou hlínou. Obsahovala četně drobký mazanice a mírně malé kamínky. Jednalo se o výplň kůlové jámy k. 518 s dřevěným kulem k. 3465.

materiál: Fragменты středověkých keramických nádob včetně dobře rekonstruovatelné zvonovité poklice, dále mazanice a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
266	518	G3	P5	35

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,16m byla tvořena středně ulehlou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala mírně malé kamínky. Jednalo se o výplň kůlové jámy k. 518.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
267	-	H3	P5	35

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,03m byla tvořena středně ulehlým šedočerným uhlíkatým prachem.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
268	-	J6/J7	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,45m byla tvořena středně ulehlou tmavou šedou jílovitou hlínou.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
269	-	B6	P3	36

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,12m byla tvořena středně ulehlou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala z 30% malé skvrnky uhlíků, četně malé kamínky a mírně drobký mazanice.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
270	-	B6	P3	36

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,23m byla tvořena středně ulehlou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala mírně malé kamínky.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
271	512	B6	P3	36

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,30m byla tvořena středně ulehlou šedou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala mírně skvrny uhlíků a drobký mazanice. Jednalo se o výplň zahloubeného objektu k. 512.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
272	-	B6	P3	36

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,15m byla tvořena středně ulehlou šedou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala z 25% drobků mazanice, mírně malé kamínky a nahodile malé skvrnky uhlíků.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
273	-	J5	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,20m byla tvořena středně ulehlou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala v malém množství malé kamínky, nahodile střední kamínky a skvrnky uhlíků.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
274	-	J5/J6	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,16m byla tvořena středně ulehlou černošedou prachovou hlínou. Obsahovala z 50% malé až střední fragmenty mazanice, mírně malé skvrnky uhlíků a malé kamínky.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
275	-	J6	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,25m byla tvořena středně ulehlou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala nahodile malé kamínky. V pravé horní části kontextu se nacházela kumulace malých skvrn zvětralého pískovce.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
276	-	J6/J7	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,50m byla tvořena středně ulehlou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala z 20% malé kamínky, mírně střední kamínky, malé drobků až střední fragmenty cihel, malé skvrnky malty a nahodile malé skvrnky uhlíků. Kontext byl datován do přelomu středověku a novověku.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
277	-	J7	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,15m byla tvořena středně ulehlou tmavou černošedou prachovou hlínou. Obsahovala mírně drobků mazanice, malé až střední skvrny žlutohnědé hlíny, skvrnky uhlíků a nahodile malé kamínky. Při bázi byl kontext tvořen černým uhlíkatým povrchem.

materiál: Fragmenty středověkých keramických nádob včetně dobře rekonstruovatelných zvonovitých poklic. Kůže a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
278	-	J7	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,14m byla tvořena středně ulehlou šedou prachovou hlínou. Obsahovala v malém množství malé kamínky a nahodile skvrnky uhlíku. Do kontextu byly zahrnuty i proplástky hnědobéžové písčité hlíny.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
279	-	J6	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,10m byla tvořena středně ulehlou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala četně malé kamínky, mírně malé skvrnky uhlíků a nahodile střední kamínky.

materiál: Tato vrstva byla rozlišena až na profilu, tedy nálezy z tohoto kontextu jsou zahrnuty v k. 155.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
280	-	J6	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,05m byla tvořena středně uhlým šedočerným uhlíkatým povrchem.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
281	-	J6	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,08m byla tvořena středně ulehlou šedobéžovou prachovou hlínou. Obsahovala z 50% drobký mazanice, mírně malé kamínky a nahodile malé skvrnky uhlíků.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
282	-	J6	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,04m byla tvořena středně ulehlou tmavou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala v malém množství malé skvrnky uhlíků, malé kamínky a nahodile drobký mazanice.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
283	-	J6	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,05m byla tvořena středně ulehlou šedohnědou prachovou hlínou. Obsahovala v malém množství malé fragmenty mazanice a kamínky.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
284	-	J6	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,07m byla tvořena středně ulehlou šedohnědou písčitou hlínou. Obsahovala ze 30% malé kamínky.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
285	-	J6	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,12m byla tvořena středně ulehlou šedou jílovitou hlínou.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
286	-	J6	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,18m byla tvořena středně ulehlou oranžovohnědou prachovou hlínou. Obsahovala z 30% drobků mazanice a v malém množství malé kamínky.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
287	520	B6	P3	36

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,40m byla tvořena středně ulehlou tmavou šedou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala v malém množství malé kamínky. Jednalo se o výplň výkopu k. 520.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
288	-	B6/C6	P3	36

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,42m byla tvořena středně ulehlou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala četně malé kamínky, drobků malty a nahodile malé skvrnky uhlíků.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
289	-	B6/C6	P3	36

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,40m byla tvořena středně ulehlou tmavou šedou prachovou jílovitou hlínou. Obsahovala nahodile malé kamínky. Jednalo se o poslední vrstvu nad geologickým podložím.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
290	-	B6/C6	P3	36

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně ulehlým modrošedým jílem. Jednalo se o geologické podloží.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
291	-	G4	-	38

popis a interpretace: Uloženina byla tvořena středně ulehlou tmavou šedou prachovou jílovitou hlínou. Hranice vrstvy byla stanovena uměle. Kontext byl datován do doby bronzové. Jednalo se zřejmě o výplň hrobu, u nějž však nebyla rozpoznatelná hrobová jáma.

materiál: Fragменты keramických nádob z mladší doby bronzové (mísa a dvouuchá amfora) a zvířecí kosti.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
292	-	-	P5	35

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,25m byla tvořena středně ulehlou tmavou hnědošedou prachovou hlínou. Obsahovala četně malé kamínky a mírně malé skvrnky modrošedého jílu.

ULOŽENINA	výkop	čtverec	profil	plán
293	-	J5	P4	37

popis a interpretace: Uloženina o mocnosti 0,12m byla tvořena středně uhlým hnědožlutým prachovým pískem. Obsahovala mírně štěrk.

V. 2. Výkopy

VÝKOP	výplň	čtverec	profil	plán
500	155, 279	J6	P4	13,37

popis a interpretace: Jedná se o část do „U“ profilovaného výkopu.

VÝKOP	výplň	čtverec	profil	plán
501	158	J6	-	13

popis a interpretace: Výkop kruhového půdorysu o průměru 0,34m interpretovaný jako kúlová jamka.

VÝKOP	výplň	čtverec	profil	plán
502	159	J7	-	13

popis a interpretace: Výkop kruhového půdorysu o průměru 0,28m interpretovaný jako kúlová jamka.

VÝKOP	výplň	čtverec	profil	plán
503	160	I7	-	13

popis a interpretace: Výkop kruhového půdorysu o průměru 0,30m interpretovaný jako kúlová jamka.

VÝKOP	výplň	čtverec	profil	plán
504	161	I6	-	13

popis a interpretace: Výkop kruhového půdorysu o průměru 0,22m interpretovaný jako kúlová jamka.

VÝKOP	výplň	čtverec	profil	plán
505	-	H3	-	10

popis a interpretace: Výkop kruhového půdorysu o průměru 0,28m se zachovaným dřevěným kulem.

VÝKOP	výplň	čtverec	profil	plán
506	151	I4/I5	P7	15,21

popis a interpretace: Výkop obdélníkového půdorysu orientovaný směrem sever-jih, interpretovaný jako kanálek zahloubený do hnojných vrstev, který byl po ukončení své funkce zasypán a převrstven jílovou izolační vrstvou.

VÝKOP	výplň	čtverec	profil	plán
507	-	I6	-	26

popis a interpretace: Výkop kruhového půdorysu interpretovaný jako kúlová jamka.

VÝKOP	výplň	čtverec	profil	plán
508	-	I6	-	26

popis a interpretace: Výkop kruhového půdorysu o průměru 0,06m interpretovaný jako kúlová jamka.

VÝKOP	výplň	čtverec	profil	plán
509	-	I6	-	26

popis a interpretace: Výkop kruhového půdorysu o průměru 0,1m interpretovaný jako kúlová jamka.

VÝKOP	výplň	čtverec	profil	plán
510	278	G7	-	32

popis a interpretace: Výkop kruhového půdorysu o průměru 1,25m interpretovaný jako jímka.

VÝKOP	výplň	čtverec	profil	plán
511	254,255	H4/H5	P9	31

popis a interpretace: Mísovitě profilovaný výkop kruhového půdorysu o průměru 3,5m.

VÝKOP	výplň	čtverec	profil	plán
512	113,271,272	-	P3	36

popis a interpretace: Není k dispozici.

VÝKOP	výplň	čtverec	profil	plán
513	157	J7	P4	13,37

popis a interpretace: Není k dispozici.

VÝKOP	výplň	čtverec	profil	plán
514	-	I6	-	26

popis a interpretace: Výkop kruhového půdorysu interpretovaný jako kúlová jamka.

VÝKOP	výplň	čtverec	profil	plán
515	245	G4	P8	30

popis a interpretace: Není k dispozici.

VÝKOP	výplň	čtverec	profil	plán
516	249,248,247,246	G4	P8	30

popis a interpretace: Výkop pro dřevěný kůl k.2479.

VÝKOP	výplň	čtverec	profil	plán
517	250	G4	P8	30

popis a interpretace: Není k dispozici.

VÝKOP	výplň	čtverec	profil	plán
518	265,266	G3	P5	35

popis a interpretace: Výkop pro dřevěný kůl k.3465.

V. 3. Interpretace

Stratigraficky nejvýše položenou situací byly pod suťovou vrstvou k.100 odebranou bagrem, na níž spočívaly základové zdi novověkých objektů k.900 – 911, fragmenty obvodového zdiva kolem fragmentů cihlové dlažby k.914. Okolní kamenné zdivo bylo zachováno ze tří stran a tvořilo čtverec o přibližných rozměrech 5x5m. Situace se nacházela v prostoru čtverců C6 – D8. Pod cihlovou dlažbou byla izolační vrstva k.103, která spočívala na vrstvě k. 112 s pozdně středověkým a novověkým keramickým materiálem. Zřejmě se jednalo o pozůstatky nějaké raně novověké stavby.

Další fragmenty tentokrát staršího, kamenného dláždění k.136 a snad i k.135 se nacházely v prostoru čtverců H6 – H7, zřejmě soudobé byly i fragmenty kamenného dláždění k.918 a 919 v prostoru čtverců G6 – G7. Dláždění spočívalo společně s kamenným štětem k.192 na k.150. Pod úrovní dláždění z čtverců H6 – H7 se nacházelo ve čtverci I7 kamenné zdivo k.917, které zřejmě časově odpovídalo konstrukci pece k.915 zachycené na profilu P4 na rozhraní čtverců H4 – I5. Peci se budu podrobněji věnovat v příslušné kapitole. Do části zachované podezdívky pece zasahoval výkop k.513 ve čtverci J7. Výkop zřejmě vznikl při budování mladšího zdiva k.916, které vybíhalo z prostoru mimo plochu archeologického výzkumu. Nad pecí po jejím zániku vznikla nějaká dřevěná konstrukce vymezená čtveřicí kůlových jamek k.501 – 504. Vzhledem k omezení prostoru, na kterém archeologický výzkum probíhal, není patrné zda pec byla součástí nějakého většího zděného komplexu, jehož součástí by byla i zeď k.916 či náležela mimo něj. Na zeď k.916, stojící na požárových vrstvách k.153 a 156, navazoval prostor vymezený vyhnílymi trámy. Ty zdi časově předcházely, protože zasahovaly i pod ni. Tento vymezený prostor, přibližně čtvercového tvaru o rozměrech asi 5x5m, zaujímal velkou část čtverců H6 – H7. Mohlo by se jednat o konstrukci nějaké nadzemní budovy či pouhé ohrazení.

V západním rohu čtverce J6 z prostoru mimo plochu výzkumu zhruba v úrovni pece, vybíhal těžko interpretovatelný výkop k.500. Další zahluubený objekt k.513 se nacházel na nejnižší dosažené úrovni při severním rohu čtverce G7, část zasahovala do H7. Byl kruhového půdorysu o průměru cca 1,2m a dosahoval

hloubky 1,2m. Objekt zahroubený do uloženiny k.251 byl interpretován jako pozůstatek jímky či studny. V jeho blízkosti se nacházela řada dřevěných kolíků, nejspíše z plotu. Obdobné řady dřevěných kolíků se nacházely na velké části prozkoumané plochy i několik stratigrafických vrstev nad sebou, jak je dobře patrné na profilu P8. V podstatě souvislou linií kolíků a dřevěných desek byl proťat prostor čtverců G3 – G5. Ve čtvercích G5 – G6 se pak ve vrstvách k.121 a 124 nacházela trojice v řadě stojících dřevěných kádí k.129 - 131. Pod nimi se nacházely další dřevěné konstrukce na uloženině k.251. Jiná dřevěná kád' k.176 se nacházela v západním rohu čtverce I4 a byla obklopena dalšími kolíky plotu.

Pravěký objekt k.291 s nezřetelnými hranicemi se nacházel ve čtverci G4 a porušoval uloženinu k.253. Na základě keramického materiálu byl určen jako hrob z mladší doby bronzové.

VI. Inventář

Inventář z lokality Uhelná – Mlýnská obsahoval bez mála šest tisíc položek.³³ Bezpochyby nejpočetněji je v něm zastoupena keramika. Spodní vrstvy, např. na profilu P4 uloženiny nacházející se pod úrovní pece³⁴, obsahovaly šedou keramiku, zdobenou vhloubenými a rytými výzdobnými prvky, kladenou do 13. století. Ve svrchních vrstvách pak stoupal až převládal podíl „krupičkovité“ keramiky vypálené do žlutých a bílých tónů, typických pro 14. století, (BLÁHA 1998, 49) mísících se s mladší keramikou. Jejich výzdoba se omezuje jen na šroubovici a vlnici. V některých případech se dochovaly stopy červeného malování. Nechyběly ani fragmenty nádob z loštické keramiky či mladší misky i hrnky s hnědou či zelenou polevou uvnitř.

Co se týče keramických tvarů, na lokalitě byly zastoupeny běžné tvary. Zejména hrnce, v některých případech s jedním uchem a několik jejich miniatur, které mohly sloužit jako hračky či jako nádobky na koření. (NEKUDA – REICHERTOVÁ 1968, 57) Častým tvarem byly také mísy, vesměs profilované zesílenou vodorovnou lištou nebo jednoduchým zaoblením. Méně již byly zastoupeny zásobnice, džbány,

³³ Seznam přiložen na CD v Microsoft® Excel.

³⁴ Kontexty 170, 237, 256 a 260.

konvice - akvamanile, poháry a pánve – trojnožky, z nichž se často nacházely samotné nožky. Bylo zde velké množství rekonstruovatelných poklic, v neúměrném množství k rekonstruovatelným nádobám. Jednalo se zejména o poklice kónické,³⁵ běžné od 13. století. Tyto poklice byly hlubokého, takřka miskovitého tvaru a namísto knoflíku byly ukončené plochým terčovým zakončením. Díky tomu jsou poměrně stabilní a mohly sloužit i jako misky. (NEKUDA – REICHERTOVÁ 1968, 58). Typologicky mladší zvonovité pokličky běžné pro 14. století (UNGER 1984, 294) již nejsou zastoupeny v takovém množství.

Z technické keramiky byly hojně zastoupeny miskovité kahany s krátkou otevřenou hubičkou. Jedná se spíše o starší tvary bez ouška. (NEKUDA – REICHERTOVÁ 1968, 61) Kromě nádob a kahanů bylo objeveno i několik částí komorových kachlů, snad i zlomky keramických dlaždic a drobné přesleny v některých případech polévané.

Na lokalitě se nacházely i drobné zoomorfní i antropomorfní keramické figurky. Mladší kusy byly pokryté lesklou hnědou polevou. Vesměs se jednalo jen o fragmenty tělíček, snad koníků. Překvapivě dobře zachovalá se však ukázala hlavička koně, tvarově připomínající šachovou figurku a hlavička kohoutka, z jemné bílé hlíny.³⁶ Kohoutek se svojí podobou shoduje se dvěma nálezy z Olomouce³⁷ a se dvěma z předlokačního sídliště v Litovli, přičemž jeden z litovelských kohoutků byl kompletní a sloužil jako štěrchátko. Tito kohoutci zřejmě pochází z jedné hrnčířské dílny z druhé poloviny 13. až první poloviny 14. století. (DEHNEROVÁ – ŠLÉZAR – ZATLOUKAL 2007, 42)

Kromě keramiky byly na lokalitě nalezeny i artefakty z jiných materiálů. Několik fragmentů artefaktů z kostí a broušeného kamene. V případě kovových artefaktů převládalo železo. Vesměs se jednalo o fragmenty blíže neurčitelných železných předmětů nebo železnou strusku. Bylo však nalezeno i několik hřebů, hřebíků a fragment podkovy. Z barevných kovů zde bylo zastoupeno několik fragmentů blíže neurčitelných měděných artefaktů a zřejmě zlomek mosazi a bronz. Drobná bronzová přezka³⁸ pak byla zjištěna v k.201.

³⁵ V databázi DEMUS i výše uvedeném přehledu kontextů jsou uváděny jako zvonovité.

³⁶ Obrazová příloha Tab.11.

³⁷ Z výzkumu OD Prior roku 1978 a Horního náměstí roku 1997.

³⁸ Fotografická dokumentace na str. 94.

Skleněné artefakty se ve většině případů dochovaly jen jako blíže neurčitelné mnohdy zkorodované fragmenty.³⁹ Výjimkou byl zlomek skleněného poháru a spodní část skleněné nádoby beze dna.

Jak již bylo řečeno výše, na lokalitě se díky vlhkosti zachovalo i mnoho organického materiálu. Zejména se jednalo o kůže. Vesměs jen její fragmenty. Dobře se však zachoval kožený měšec a kožená podrážka boty. Dále také o dřevo. Kromě nemovitých dřevěných artefaktů např. vyřezávaný dřevěný kroužek a část kolečka s provrtem.

VII. Výrobní objekty

VII. 1. Možný výrobní areál koželuhů

Jak již bylo řečeno výše, lokalita byla interpretována jako koželužský výrobní areál z druhé poloviny 13. století. (ZATLOUKAL 2006, 266) Přestože ve středověku patřila koželužská činnost k nejrozšířenějším a nezbytným řemeslům, a ve větších i středních městech se koželuzi řadili k tzv. silným⁴⁰ řemeslům, (PETRÁŇ 1983, 22; WALLISOVÁ 1995, 628) jsou archeologické doklady k tomuto řemeslu poněkud omezené. Toto omezení spočívá již v samotném materiálu, se kterým koželuzi pracovali. Na rozdíl od běžných artefaktů hmotné kultury z keramiky, kamene, kostí či kovů, nalézáme organické materiály jen v prostředí příhodném pro jejich zachování, např. v jímkách a studních. (MĚŘÍNSKÝ 1983, 41) Stejně jako na dalších lokalitách v Olomouci, kde se ukázalo prostředí pro zachování organického materiálu mimořádně příznivé, se také v Uhelné ulici dochovalo množství těchto artefaktů. Kromě četných fragmentů blíže neurčitelných kožených výrobků či polotovarů, byla na lokalitě objevena i kožená podrážka boty⁴¹ a dobře zachovaný kožený měšec na mince,⁴² datovaný do 13. století. Měšec byl zhotoven ze dvou obdélných dílů, po obvodu delších stran perforovaných až čtyřmi řadami otvorů k prošíání. V horní části

³⁹ V kontextech 102, 104, 119, 139 a 150.

⁴⁰ Podle počtu cechů a dílen. Zejména potravinářská a oděvní odvětví městských řemesel, pracující převážně pro místní trh.

⁴¹ K. 251.

⁴² K. 168 + fotografická a kresebná příloha.

bylo prořezáno deset otvorů pro provlečení stahovací šňůry. Zřejmě byl zhotoven z hovězí kůže. (DEHNEROVÁ – ŠLÉZAR – ZATLOUKAL 2007, 42) Samotná koncentrace koženého materiálu v podobě fragmentů kožených výrobků a polotovarů na lokalitě,⁴³ by však neznamenal přítomnost řemeslnické dílny v daném prostoru. Existenci koželužského výrobního areálu nasvědčuje, kromě výše zmíněné koncentrace fragmentů kůže, také několik objektů, které by mohly přímo souviset s jejich zpracováním.

Mezi množstvím dřevěných konstrukcí v podobě vyplétaných plotů a koryt, byly také odkryty dřevěné nádrže. (ZATLOUKAL 2006, 266) Konkrétně dřevěná kád', značené jako k.176⁴⁴ o průměru cca 1,35m a hloubkou cca 0,67m. V její blízkosti se nacházela v řadě trojice dalších, o něco menších kádí – k.129, k.130 o průměru cca 1m a k.131⁴⁵ o průměru cca 0,80m. Tyto kádě jsou však mladší. Byly obklopeny kontexty k.121, 124 a 125, nacházejících se v úrovni nad pecí. V jejich výplních⁴⁶ k.126-128 se nalézaly mimo jiné i drobné keramické hrnce s uchem a polevou uvnitř, spadající zřejmě až do 16. století. (NEKUDA – REICHERTOVÁ 1968, 129) Kádě, zejména tedy nádrž k.176, by mohla souviset právě s koželužským řemeslem. Ve středověku byl totiž postup zpracování kůže následující. Kůže se namáčela a propírala ve vodě, aby změkla a byla zbavena krve a mastnoty. Po vytažení kůže z vody, bylo zapotřebí ji zbavit nežádoucích zbytků masa a blán tzv. mizření.⁴⁷ Takto připravená kůže se dále naložila do kádě s lidskou močí či vápenným mlékem, které odstranilo z kůže srst. Po té následovalo další mizření, čímž bylo dosaženo holiny.⁴⁸ Aby holina změkla, zvláčněla a získala pružnost, byla naložena do kádě s tříslem. (WALLISOVÁ 1995, 623 – 625; ČERMÁK 2002, 143) Složení třísle bylo různé. V zásadě se jednalo o rozdrcenou kůru stromů a dalších částí dřevin. Nejčastěji šlo o odrůdy dubu, užívala se však i kůra z vrb, jírovců, některých jehličnanů i ovocných stromů. Silnější kůže bylo třeba nakládat do agresivnějších třísle např. s příměsí psího lejna či ptačího trusu. Jemnější třísle z roztoku kamence, hlinitých solí, rybího

⁴³ Viz. materiální náplň kontextů v předešlé kapitole.

⁴⁴ Na plánu č.10 a 12.

⁴⁵ Na plánu č.8.

⁴⁶ Bližší popis keramického materiálu uveden v příloze na str. 71-73.

⁴⁷ Byly přetahovány přes mázřící nůž – nástroj podobný velkému tupému noži.

⁴⁸ Kůže zbavená chlupů.

tuku, žloutku a mouky užívali specializovaní koželuzi zvaní jircháři.⁴⁹ (KAVÁN 1994, 57 – 58; ŠŤASTNÝ – ŠUMPELA 1998, 268 – 272; WALLISOVÁ 1995, 623 – 625;) Kád' se utěsnila víkem a zalila vodou. Po několika týdnech se kůže vyndala a proplachovala v čisté vodě a po té se znovu naložila do třísla. Tento proces se opakoval několikrát a celá výrobní procedura tak trvala asi půl roku, někdy i déle. (WALLISOVÁ 1995, 623 – 625) Tříslovina se během této doby sloučila s tkání kůže v useň.⁵⁰ Ta se nakonec mastila sádlem či lojem, popř. leštila voskem. (KAVÁN 1994, 57 – 58)

Je tedy možné, že kádě nalezené na lokalitě v Uhelné ulici, mohly být místními koželuhy používány k výrobě usní. Ne zcela nepodobné jsou pak nálezy koželužen v Praze. V Pštrossově ulici bylo odkryto hned několik koželužských nebo jirchářských kádí. Byly obdobného půdorysu i průměru jako kádě v Olomouci, nicméně byly zapuštěny do malty. Většina z předpokládaných kádí byla dochována pouze v podobě maltových kruhů. Jen u jediné kádě v Pštrossově ulici se dochovala dřevěná dužina, stažená houžvemi nebo dřevěnými obručemi. Tato pražská koželužna pochází zřejmě z 16. až 17. století. Podle písemných pramenů však byl tento prostor koželuhy, konkrétně jircháři, užíván již od roku 1415. (WALLISOVÁ 1995, 623 – 628) V Olomouci jsou koželuzi doloženi v písemných pramenech a to od roku 1351 koželuhy Jakubem a Michalem. Koncem 14. století se spojili do cechu. Zpočátku se dělili na české a německé. Dělení nebylo na základě národnosti, ale podle druhu výroby. (ČERMÁK 2002, 143; ŠŤASTNÝ – ŠUMPELA 1998, 272) Němečtí koželuzi se věnovali vydělávání kůže, čeští pak vykrajování podešví a šití kožené obuvi. Právě poslední činnost dováděla koželuhy ke sporům s dalšími řemeslníky, zejména ševci. Kolem roku 1420 se němečtí a čeští koželuzi spojili v jeden cech. Olomoucký cech byl jedním z hlavních cechů a hlásili se k němu mistři ze střední i severní Moravy. Vydělané kůže olomoučtí koželuzi nesměli prodávat ve svých domech, ale museli si od městské rady pronajímat stánky pod radnicí, kde mohli prodávat čtyři dny v týdnu, zatímco cizí obchodníci mohli prodávat kůže pouze na výročních trzích. Až do švédské okupace je působení koželužů v Olomouci spojeno s prostorem dnešních Bezručových sadů. (ČERMÁK 2002, 143) Fungování případné

⁴⁹ Na rozdíl od koželužů činili kůže především solnými tříslý. Po nich zůstávala kůže bílá, proto byli jircháři nazýváni také jako bělokožci.

⁵⁰ Nerozpustnou sloučeninu vzdorující hnilobě.

koželužny v Uhelné ulici by prvním písemným zmínkám o olomouckých kožeřích předcházelo, není však žádný důvod jejich přítomnost v Olomouci před rokem 1351 nepředpokládat. Kožeřství bylo známé již starým Moravanům, jak dokazuje nález dvou kožeřských jam s vrstvou tříslové kůry na dně, na velkomoravském sídlišti ve Starém Městě. Původně se zřejmě kožeřství věnovali řemeslníci pracující s kůží pro svoji vlastní potřebu a během 13. století se stalo samostatným řemeslem. (ŠŤASTNÝ – ŠUMPELA 1998, 266 – 268)

Existenci kožeřny v Olomouci Uhelné ulici tedy dokládá, jak velké množství fragmentů kožených artefaktů, tak přítomnost dřevěných objektů, které by mohly souviset s výrobní činností kožeřů, avšak baterie dřevěných kádí nelze zařadit do stejného časového období. Velké množství zvířecích kostí by mohlo představovat odpad kožeřské dílny. (WALLISOVÁ 1995, 623 – 628) Protože kožeřská činnost byla doprovázena zápachem, byla mnohdy vykazována za hradby. (PETRÁŇ 1983, 29) Běžně byli z tohoto důvodu kožeři nazýváni jako smrad'aři, latinsky *cerdones*. (WALLISOVÁ 1995, 623; ČERMÁK 2002, 143) Uhelná ulice sice náležela do prostoru uvnitř hradeb, ovšem na okraji města nedaleko, pro zpracování kůže tolik důležitého, zdroje vody. Podobná situace byla i u výše zmíněné dílny v Praze. Na Novém Městě dokonce vznikla čtvrť již od 14. století nazývaná Ve smrad'ařích, kde se při jižních hradbách Starého Města na břehu Vltavy kožeři s rozmachem cechů soustředili. Stejně tak se např. ve švýcarském Schaffhausenu kožeři koncentrovali na okraji města při břehu Rýna. (WALLISOVÁ 1995, 623) Existence kožeřny uvnitř hradeb by tedy zřejmě nebyla nijak jedinečným jevem ani v pozdějším období, naproti tomu se v Olomouci právě s rozvojem cechů přesunuli kožeři mimo hradby města, zřejmě někam pod Michalský výpad v Bezručových sadech. Na druhou stranu prozatím nebyla na lokalitě prokázána přítomnost materiálů vhodných k výrobě třísla. Vzorky pro paleobotaniku, palynologii a zjištění obsahu tříslavin byly sice z lokality odebrány, ale zatím nebyly vyhodnoceny. Také nebyly nalezeny žádné řemeslnické nástroje spojované s kožeřy, ať již kostěná nebo kovová škrabadla či nože. Přítomnost kožeřů nebo jiných kůží zpracujících řemeslníků v Uhelné ulici nelze tedy zcela vyvrátit, ale ani bezpečně potvrdit.

VII. 2. Pekařská pec

VII. 2. 1. Popis a stratigrafie

V prostoru rozhraní čtverců I6 až J7 při profilu P4, nad úrovní některých starších dřevěných konstrukcí, bylo objeveno kamenné zdivo, oválného půdorysu o délce cca 4m, značené jako kontext k.915. Vypreparována byla jen polovina tohoto objektu, druhá část byla již za hranicí stavební jámy. Nález byl interpretován jako pekařská pec. (ZATLOUKAL 2006, 266) Zachovaná výška zdiva se pohybovala mezi 0,09 až 0,35m. Jedná se tedy pravděpodobně o kamennou podezdívku pece. Její horní část mohla být hliněné konstrukce. Dnem byla zřejmě tmavá oranžová prachová hlína k.154, která byla pokrytá 2-3cm propálenou krustou či k.164 na níž spočívala 0,03m mocná vrstva kypřého bílého popela k.165. V prostoru mezi stěnami podezdívky pece se nacházelo jen několik fragmentů keramických nádob. Podezdívka pece byla zřejmě zahlobená. Po jejím zániku se úroveň terénu dále navýšila. Nad pecí se tak nacházela vrstva značená jako k.139, obsahující množství fragmentů vrcholně středověkých keramických nádob⁵¹ z keramiky šedé, světlé krupičkovité a terakotové barvy, včetně dobře rekonstruovatelných zvonovitých pokliček, mís a kahanu. Dále zoomorfní plastiku „koníka“, fragment cihly, fragmenty železného a skleněného artefaktu a zvířecí kosti. Podezdívku zasahoval výkop k.513, jehož výplň tvořila uloženina k.157. Výkop k.513 porušoval i k.139. Uloženina obsahovala drobký mazanice, malé kamínky, skvrnky uhlíků a zvířecí kosti. Z keramiky pak několik fragmentů vrcholně středověkých keramických nádob světle šedé až černošedé barvy.⁵² Samotná podezdívka stála na uloženině k.286, tvořící jakési „lůžko“ podezdívky. Výplní prostoru uvnitř mezi stěnami podezdívky byly uloženiny k.154, 162, 163, 164, 165 a 166. Nálezový materiál se v prostoru mezi stěnami podezdívky nacházel pouze ve vrstvách k.164 a k.165. Jednalo se o dva zlomky výdutě pokryté šroubovicí, šedé a světle hnědé barvy a fragment dna s výdutí v k.164⁵³ a část kahanu s opáleným okrajem,⁵⁴ kousek mazanice s otiskem železného předmětu a zvířecí kost v k.165. Hluběji uložené vrstvy k.167 a k.169 již zřejmě

⁵¹ Bližší popis keramického materiálu uveden v příloze na str. 73-82.

⁵² Bližší popis keramického materiálu uveden v příloze na str. 82.

⁵³ Bližší popis keramického materiálu uveden v příloze na str. 82-83.

⁵⁴ Bližší popis keramického materiálu uveden v příloze na str. 83.

s pecí nesouvisely, zasahovaly pod podezdívku i k.286. Kontext 167 však obsahoval dva drobné tmavě šedé střepy z výdutě keramické nádoby, přičemž jeden z nich měl povrch poškozený žárem.⁵⁵ Zcela pod úrovní pece se pak nacházel k.170 s několika keramickými střepy z šedé a hnědé keramiky s příměsí slídy, mezi nimi i část trubkovité výlevky konvice a střep se zdobením z tmavých linií, který byl zřejmě součástí stejné nádoby.⁵⁶ Uloženiny i pod úrovní podezdívky jakoby dále dodržovaly tvar pece až po uloženinu k.237, která již zaujímal širší prostor.

VII. 2. 2. Interpretace

V případě pecí je mnohdy těžké rozpoznat k jakému účelu sloužily. (MĚŘÍNSKÝ 1983, 53) S hrnčířskými pecemi bývá spojováno množství odpadu v podobě výrobních zmetků. (ZATLOUKAL 1999a, 62) Středověké hrnčířské pece se dělily na několik typů. Základní typy se rozlišují na základě vzájemného postavení topného a vypalovacího prostoru. Pece je tak možné dělit na vertikální a horizontální. Existoval také typ přechodný, svým technologickým řešením stojící na pomezí vertikální a horizontální pece. (NEKUDA – REICHERTOVÁ 1968, 42-43; ZATLOUKAL 1999a, 62) K výpalu keramiky se užívaly také jednoduché, nezahlobené milířovité pece. (ZATLOUKAL 1999a, 62) Jako pekařské - chlebové bývají obecně interpretovány pece větších rozměrů, situované mimo obydlí. (KRAJÍC – SKRUŽNÝ 1988, 122) Ve vrcholném středověku s kamennou či cihlovou podezdívkou, popřípadě celou konstrukcí se dnem oválného, kruhového, čtvercového až obdélníkového půdorysu. (EGYHÁZY-JUROVSKÁ 1985, 218) Právě této definici by pec z lokality Uhelná – Mlýnská odpovídala. Jednalo se o nadzemní zařízení na podezdívce z kamení. Dochovaná část podezdívky se však zřejmě nacházela částečně pod úrovní terénu, jak naznačuje její zapuštění do „lůžka“ k.286.

Obecně se předpokládá, že se chlebové pece vyvíjely v raném středověku z multifunkčních otopných zařízení uvnitř obydlí. (SKRUŽNÝ 1980, 224-225; DEJMAL 2007, 26) Jednalo se o pece spíše menších rozměrů z kamene či hlíny. Kamenné pece se nacházely na úrovni podlahy nebo na soklu uvnitř obydlí. Hliněné pece bývaly dlabané do zahlobených jam a přírodních svahů nebo se jednalo o pece

⁵⁵ Bližší popis keramického materiálu uveden v příloze na str. 83.

⁵⁶ Bližší popis keramického materiálu uveden v příloze na str. 83.

s mazaniceovou klenbou a stěnami na úrovni terénu či soklu. Tyto pece se nacházely jak v obydlí, tak mimo něj. Jejich dna mohla být vyložena kamenným štětem a v předpecním prostoru se mohlo nacházet ohniště. (DEJMAL 2007, 26) Pece uvnitř obytných objektů pak zřejmě plnily jak funkci otopnou, tak pečící. (SKRUŽNÝ 1980, 225) Ve vrcholném středověku je chlebové pece možné dělit do dvou základních typů. Na zahlobené pece menších rozměrů mimo obydlí a na nadzemní pece větších rozměrů. Tyto větší pece spadající do 13. až první poloviny 15. Století, mohly stát na podezdívce z cihel či kamenů a také mohly být zastřešeny dřevěnou konstrukcí. (MICHNA 1970, 68-74; KRAJÍC – SKRUŽNÝ 1988, 122; DEJMAL 2007, 29-30)

Zastřešení pece z lokality Uhelná - Mlýnská, nějakou např. dřevěnou konstrukcí, není možné prokázat. Objevené kúlové jamky totiž zasahovaly přímo do zásypu pece a možná dřevěná konstrukce, vymezená čtveřicí kúlových jamek k.158 – 161, tak stála v prostoru pece po jejím zániku. Je nepravděpodobné, aby pec takto velkých rozměrů sloužila jen pro osobní potřebu, můžeme tady přepokládat, že pec byla užívána pekařem a byla tak pro něj zdrojem obživy.

Ve středověkých městech se totiž výroba chleba přesouvala z domácností do pekáren a pekařství se tak stávalo samostatným řemeslem. (BERANOVÁ 2005, 45) Stejně jako v případě koželuhů výše, patřila i pekařská činnost mezi tzv. silná řemesla. (PETRÁŇ 1983, 29) Kromě samotné pece, pekař ke svému řemeslu potřeboval zejména přísun mouky a dřeva na podpal. Z nástrojů si vystačil s chlebovou lopatou na sázení chleba do pece, dížemi na zadělávání těsta, škopkem vody u pece, pracovním stolem na hnětení bochníků, dále potřeboval police na jejich přenos a uložení před i po upečením. (KRAJÍC – SKRUŽNÝ 1988, 123) Základním produktem pekařů byl chleba ať již bílý či režný. (ČERMÁK 2002,167) To zda byl chléb světlý nebo tmavý nezáviselo na druhu obilí, ale na způsobu vymílání. (BERANOVÁ 2005, 48) Prodej chleba pak měl podle statut většiny měst probíhat právě na tzv. chlebných lavicích, kde se měl prodeji věnovat sám řemeslník. (PETRÁŇ 1983, 32) V písemných pramenech jsou pekaři v Olomouci doloženi od roku 1321 pekařem Bidlem. Již roku 1352 se o nich podle mlýnského řádu hovoří jako o cechu.

Další nálezy pecí v Olomouci byly uskutečněny např. již na výše zmíněných lokalitách na tř. Svobody. (DROBNÝ 1997, 222; ZATLOUKAL 1999, 442-444) Mimořádně cenné poznatky o podobě středověké pekárny ze 14. století poskytl

výzkum na náměstí v Soběslavi, kde byla odkryta dvojice částečně zahloubených pecí s kamennou podezdívkou propojených s polozemnicí. (KRAJÍČ – SKRUŽNÝ 1988, 117-131)

VIII. Dendrochronologie

Na lokalitě byly odebrány vzorky dřeva pro dendrochronologickou analýzu. Z celkového počtu 19 zaslaných vzorků se ve Středisku pro slovanskou a středověkou archeologii Akademie věd ČR, Brno v Mikulčicích podařilo datovat 9 vzorků. Ostatní vzorky nebylo možné datovat pro nízký počet letokruhů. Pro přehlednost uvádím výsledky analýzy formou tabulky.

vzorek	kontext	druh dřeva	datování	plán
5	202	jedle	po roce 1282	7
6	412	jedle	po roce 1272	19
7	493	jedle	1271	19
10	429	jedle	po roce 1221	15
13	1415	jedle	1259	19
14	405	jedle	1279	19
15	468	dub	kolem roku 1339	12
16	1479	dub	kolem roku 1359	29
18	1485	dub	1353	29

Závěr

Prostor při západní městské hradbě v dnešních ulicích Uhelná a Mlýnská byl zřejmě ve středověku osídlen někdy kolem poloviny 13. století, po lokaci města za vlády krále Václava I.. Jednalo se tedy o okrajovou část středověkého města na úpatí Olomouckého kopce, mezi Střední⁵⁷ a Dolní branou.⁵⁸ Městské opevnění však bylo zpočátku spíše jen provizorní a kamenné hradby začaly být budovány za vlády Přemysla II. Otakara. (KOHOUT 2009, 140-141) Kolem západní hradby byl také

⁵⁷ V dnešní Povelčakově ulici.

⁵⁸ V dnešní Lafayettově ulici.

zbudován umělý vodní kanál, k jehož vybudování dobře posloužila sníženina vytvořená dávným ramenem řeky Moravy, obtékající Olomoucký kopec ze západu, sloužící jako součást fortifikace i jako mlýnský náhon. (MICHNA 1982, 215-216; KOHOUT 2009, 140-141) Plocha odkrytá archeologickým výzkumem nebyla zastavěná a jednalo se tak pravděpodobně o prostor za obytnými budovami, sloužící jako jejich hospodářské zázemí. Areál byl rozčleněn vyplétanými dřevěnými ploty, které mohly sloužit jako ohrazení pro domácí zvířata, ale také jako vymezení dvorků náležících různým majitelům. Při navyšování terénu ploty zanikaly, nad nimi však byly stavěny nové. Konstrukce těchto dřevěných plotů se na lokalitě zachovaly díky vlhkému půdnímu prostředí. Tento faktor přispěl i k zachování dalších organických materiálů, především kůže, které se na lokalitě našlo velké množství. Početný inventář fragmentů kožených artefaktů a přítomnost nápadných, zachovalých dřevěných kádí tak navozoval dojem, že by se mohlo jednat o část středověké koželužny. Baterie kádí však nebyla ze stejného období. Trojice menších kádí byla z mladšího období než velká kád'. Nelze předpokládat ani kontinuitu kádí. V období mezi funkčností kádí totiž na lokalitě fungovala s největší pravděpodobností pekařská - chlebová pec velkých rozměrů. Jen stěží je možné si představit, že by ve stejné době v těsném sousedství provozovali svoje řemeslo koželužové, jejichž činnost se vyznačovala až nesnesitelným zápachem, a pekaři. Prozatím nebyly ani vyhodnoceny odebrané vzorky, které měly zjistit přítomnost materiálů vhodných k výrobě třísla na lokalitě a nebyly nalezeny ani žádné řemeslnické nástroje vhodné ke zpracovávání kůží. Existence koželužny v daném prostoru je tedy poměrně neprůkazná. Jediným skutečně prokazatelným výrobním objektem v tomto prostoru se tak jeví právě výše zmíněná pec. Její podoba a nepřítomnost dokladů o konkrétní výrobní činnosti, s kterou by pec mohla souviset, lze s předběžnou interpretací jako peci potravinářskou souhlasit.

Tato práce zdaleka nevyčerpává všechny možnosti badatelské práce související s lokalitou Uhelná – Mlýnská. V budoucnu by se dalo podrobněji věnovat bohatému nálezovému materiálu. Například zajímavou problematikou by mohlo být zaměření se na zpracování keramických pokliček, které zde byly zachyceny v několika typologických variantách či podrobnější zpracování keramického materiálu z lokality jako celku.

Exkurz: Keramická pečeť

Jistě pozoruhodným nálezem byla keramická pečeť z kontextu k.227. S výrobní činností na lokalitě nemá sice žádnou přímou souvislost, ale přesto jsem si dovolil věnovat jí tuto krátkou kapitolu.

Pečeť je kruhového tvaru o průměru 5cm.⁵⁹ Na líci je vtlačený otisk pečetidla tvaru zašpičatělého oválu. Štít je dělený. V horní polovině je vyobrazen „beránek boží“ s praporem, v dolní klečící postava v modlitbě, snad mnich, obklopena třemi šesticípými hvězdami. Opis v gotické majuskule pečeť datuje do 13. až 14. století. (ROHÁČEK 2007, 27) Opisem je zkratka „SIGILLUM S. VENCESLAI“, tedy pečeť sv. Václava a těžko interpretovatelná zkratka „KRI“. Podle osobního sdělení Jany Oppeltové, by se mohlo jednat o zkratku nějakého přízviska. Na rubu pečeti se nachází otisk struktury tkaniny. Ačkoli by tvar napovídal, že pečeť náležela duchovnímu či kostelu, zřejmě tomu tak není. V takovém případě by totiž opis pečeti obsahoval titulaturu. Mohlo se jednat o pečeť některého měšťana, je však také možné, že se nejednalo o pečeť v pravém slova smyslu, ale mohla sloužit například jako plomba lahve.⁶⁰

⁵⁹ Obrazová příloha Tab.11.

⁶⁰ Za konzultaci děkuji PhDr. Janě Oppeltové.

Seznam citované literatury

- Bém, M. (2001):** Archeologické zrcadlení. Olomouc.
- Beranová, M. (2005):** Jídlo a pití v pravěku a ve středověku. Praha.
- Bernardová, A. (2009):** Makrozbytková analýza vrcholně středověkých sedimentů u minoritského kláštera v Olomouci. Ročenka Archeologické centrum Olomouc 2008. Olomouc, s. 233 – 246.
- Bistřický, J. (2009):** Knížecí hrad a církevní instituce. In: Dějiny Olomouce 1. Olomouc, s. 89-103.
- Bistřický, J. (2009):** Město. In: Dějiny Olomouce 1. Olomouc, s. 103-106.
- Bláha, J. (1975):** Předběžná zpráva o výsledcích archeologického výzkumu na staveništi obchodního domu Prior. Archeologické rozhledy 27. Praha, s. 283-285.
- Bláha, J. (1984):** Časněslovanská osada v Olomouci a počátky řemeslnicko-kupeckého podhradí. Archaeologia historica 9. Brno, s. 133-146
- Bláha, J. (1988):** Předběžná zpráva o objevu předvelkomoravského ústředí v Olomouci. Archaeologia historica 13. Brno, s. 155-170.
- Bláha, J. (1998):** Komunikace, topografie a importy ve středověku a raném novověku (7.-17. století) na území města Olomouce. Archaeologia historica 23. Brno, s.133-159.
- Bláha, J. (2001):** Slovanská a středověká Olomouc v archeologických pramenech. In: Archeologické zrcadlení. Olomouc, s. 131-151.
- Bláha, J. (2003):** Olomouc. Přehled výzkumů. Brno, s. 266-269.
- Burian, V. (1968):** Olomouc. Přehled výzkumů. Brno, s. 106-107.
- Čermák, M. (2002):** Olomoucká řemesla a obchod v minulosti. Olomouc 2002.
- Dehnerová, H. (2001):** Olomouc. Přehled výzkumů. Brno, s. 223-227.
- Dehnerová, H. (2005):** Olomouc. Přehled výzkumů. Brno, s. 297.
- Dehnerová, H. – Šlězár, P. – Zatloukal, R. (2007):** Doklady středověké řemeslné zručnosti a lidové kultury našich předků z archeologických výzkumů na Olomoucku. In: Památky, řemesla a lidová kultura. Olomouc, s. 35-45.
- Dehnerová, H. – Večeřa, P. (2003):** Olomouc. Přehled výzkumů. Brno, s. 259.

- Dejmal, M. (2007):** Bakalářská diplomová práce. Chlebová pec na opevněných šlechtických sídlech v ČR na příkladu hradu Rokštejn. Brno. Masarykova univerzita. Filozofická fakulta.
- Dohnal, V. (1974):** Olomouc. Přehled výzkumů. Brno, s. 106-111.
- Dohnal, V. (1975):** Olomouc. Přehled výzkumů. Brno, s. 86-91.
- Dohnal, V. (1982):** Olomouc. Přehled výzkumů. Brno, s. 36-39.
- Dohnal, V. (1983):** Olomouc. Přehled výzkumů. Brno, s. 54-55.
- Dohnal, V. (1985):** Olomouc. Přehled výzkumů. Brno, s. 57.
- Dohnal, V. (1987):** Olomouc. Přehled výzkumů. Brno, s. 49-51.
- Drobný, T. (1997):** Olomouc. Přehled výzkumů. Brno, s. 222.
- Egyházy-Jorovská, B. (1985):** Stredoveké pece na pečenie chleba vo Veľkom Grobe (okr. Galanta). Archaeologia historica 10. Brno, s. 209-220.
- Faltýnek, K. (2001):** Olomouc. Přehled výzkumů. Brno, s. 225-227.
- Kalábková, P. (2009):** Dějiny archeologického bádání. In: Dějiny Olomouce 1. Olomouc, s. 19-29.
- Kalábková, P. – Kalábek, M. (2009):** Slovanské osídlení a archeologie raného středověku. In: Dějiny Olomouce 1. Olomouc, s. 73-86.
- Kalous, A. (2009):** Po husitských válkách. In: Dějiny Olomouce 1. Olomouc, s. 194-198.
- Kaňák, B. (2009):** Město a husitství. In: Dějiny Olomouce 1. Olomouc, s. 187-193.
- Kaván, J. (1994):** Koželuzi a technologie vydělávání kožených usní. Archeologia technica 9. Brno, s. 57-64.
- Kohout, Š. (2009):** Rozkvět města. In: Dějiny Olomouce 1. Olomouc, s. 126-166.
- Krajíc, R. – Skružný, L. (1988):** Výzkum středověké pekárny v Soběslavi. Archaeologia historica 13. Brno, s. 117-131.
- Měřínský, Z. (1983):** K problematice archeologického výzkumu řemeslné výroby 10. až první poloviny 16. století na Moravě a ve Slezsku. Archaeologia historica 8. Brno, s. 41-68.
- Měřínský, Z. (2002):** České země od příchodu Slovanů po Velkou Moravu I. Praha.
- Michna, P. (1970):** Vzájemný vztah pecí chlebových a pecí vyhřívacích na staroslovanských a raně středověkých sídlištích. Vlastivědný věstník moravský 22, příloha 3. Brno.

- Michna, P. (1982):** Ke stavebním dějinám středověkých domů v Olomouci. In: Sborník památkové péče v severomoravském kraji 5. Ostrava, s. 179-233.
- Nekuda, V. – Reichertová, K. (1968):** Středověká keramika v Čechách a na Moravě. Brno.
- Petráň, J. (1983):** Středověká řemesla v dějinách hmotné kultury. Archaeologia historica 8. Brno, 27-35.
- Roháček, J. (2007):** Epigrafika v památkové péči. Praha.
- Schulz, J. (2009):** Dějiny Olomouce 1. Olomouc.
- Skružný, L. (1980):** Několik poznámek k otázce vývoje a funkce pece ve slovanských, středověkých a novověkých objektech i mimo ně. Archaeologia historica 5. Brno, s. 221-242.
- Šlězár, P. – Faltýnek, K. (2001):** Olomouc. Přehled výzkumů. Brno, s. 229.
- Šťastný, V. – Šumpela, F. (1998):** Koželužství na Moravě. Vlastivědný věstník moravský 50. Brno, s. 266-284.
- Unger, J. (1984):** Základní horizonty keramiky 12. – 15. stol. na soutoku Jihlavy a Svratky. Archeologické rozhledy 36. Praha, s. 288-296.
- Unger, J. (1989):** Feudální sídlo z 13. století na zaniklé vsi Koválov u Žabčic. Mikulov.
- Unger, J. (2008):** Archeologie středověku, Odras života lidí v archeologických pramenech. Hradec Králové.
- Večeřa, P. (2005):** Olomouc. Přehled výzkumů. Brno, s. 296-297.
- Wallisová, M. (1995):** Pražské nálezy koželužen. Archaeologia historica 20. Brno, s. 623-628.
- Zapletal, J. (2009):** Geologie, území a vývoj. In: Dějiny Olomouce 1. Olomouc, s. 14-18.
- Zatloukal, R. (1999):** Olomouc. Přehled výzkumů. Brno, s. 442-444.
- Zatloukal, R. (1999a):** Archeologické doklady hrnčířství ve 13. až první polovině 16. století na Moravě a ve Slezsku. Archeologia technica 11. Brno, s. 60-74.
- Zatloukal, R. (2001):** Olomouc. Přehled výzkumů. Brno, s. 229-232.
- Zatloukal, R. (2006):** Olomouc. Přehled výzkumů. Brno, s. 265-266.
- Zatloukal, R. (2008):** Olomouc. Přehled výzkumů. Brno, s. 420-421.

Summary:

Medieval manufacturing objects on the site Olomouc – Uhelná street

In connection with building of a polyfunctional house on building plots of houses nr. 4 – 16 in Uhelná street, that constitute western a northwestern line of the street, was from August till November 2005 realized a salvage archaeological research. The research was realized by NPÚ Olomouc and the civil association Archaia o.p.s. The whole site lies on western border of the historical core of city of Olomouc. The oldest evidence of human activity documented in Uhelná street is Bronze Age burial. Continuous settlement is documented from 13th century, after foundation of the city. In Middle Ages it was an open space divided by weaved fences. It was located next to city walls. It could serve as agricultural facilities to surrounding houses, where domestic animals were stabled. Due to non-functional sewer the place turned into a marsh. Thanks to wet environment many wooden constructions and artefacts from organic materials were found. The site was interpreted as manufacturing site of tanners from second half of 13th century. Apart from many fragments of unidentified leather products and semi-finished products, was found leather shoe sole and well preserved money pouch. With leather tanning could also be related wooden tank and big concentration of animal bones. But this interpretation is not convincing. One of the verifiable manufacturing objects is large kiln with stone foundation wall. It probably served for baking bread. Due to its size it was probably used by professional baker, whom was baking bread way of subsistence. The kiln came to an end on turn of 13th and 14th century. The settlement of the site continued till present day, but till 14th century the stratigraphy of the space was not so strongly increased.

Přílohy:

I. Dendrochronologická analýza

1. Studovaný materiál

Vzorky pochází z archeologického výzkumu v Olomouci, Uhelná ul., p. č. 444 (př. č. 2073-2091); Peškova ul., akce 40/05 (př. č. 2092-98); Litovel, Revoluční ul., p. č. 109 (př. č. 2099).

přír. číslo	nálezové okolnosti	číslo vz.	číslo měření	druh dřeva	poznámka
2073	OLOMOUC, Uhelná ul.; kont. 123	1	-	-	neměřené
2074	OLOMOUC, Uhelná ul.; kont. 137	2	-	-	neměřené
2075	OLOMOUC, Uhelná ul.; kont. 171	3	d3225-26,3246-47	jedle	
2076	OLOMOUC, Uhelná ul.; kont. 172	4	d3249-50	dub	
2077	OLOMOUC, Uhelná ul.; kont. 202	5	d3205-06	jedle	
2078	OLOMOUC, Uhelná ul.; kont. 412	6	d3207-08	jedle	
2079	OLOMOUC, Uhelná ul.; kont. 493	7	d3218-19	jedle	
2080	OLOMOUC, Uhelná ul.; kont. 453	8	d3215	jedle	málo letokruhů (29)
2081	OLOMOUC, Uhelná ul.; kont. 454	9	d3211	jedle	málo letokruhů (25)
2082	OLOMOUC, Uhelná ul.; kont. 429	10	d3209-10	jedle	
2083	OLOMOUC, Uhelná ul.; kont. 487	11	d3217	jedle	málo letokruhů (30)
2084	OLOMOUC, Uhelná ul.; kont. 1451	12	-	-	neměřené (12 letokruhů)
2085	OLOMOUC, Uhelná ul.; kont. 1415	13	d3216	jedle	málo letokruhů (30)
2086	OLOMOUC, Uhelná ul.; kont. 405	14	d3220-21	jedle	
2087	OLOMOUC, Uhelná ul.; kont. 468	15	d3248	dub	málo letokruhů (34)
2088	OLOMOUC, Uhelná ul.; kont. 1479	16	d3223-24	dub	
2089	OLOMOUC, Uhelná ul.; kont. 2462	17	d3212-14	jedle	málo letokruhů (38)
2090	OLOMOUC, Uhelná ul.; kont. 1485	18	d3227-28	dub	
2091	OLOMOUC, Uhelná ul.; kont. 3430	19	d3229-30	jedle	
2092	OLOMOUC, Peškova ul. akce 40/05	1a	d3240-41	dub	
2093	OLOMOUC, Peškova ul. akce 40/05	1b	d3222	dub	
2094	OLOMOUC, Peškova ul. akce 40/05	2	d3244-45	dub	
2095	OLOMOUC, Peškova ul. akce 40/05	3	d3231-32	dub	málo letokruhů (34)
2096	OLOMOUC, Peškova ul. akce 40/05	4	d3242-43	dub	
2097	OLOMOUC, Peškova ul. akce 40/05	5	d3237-39	dub	
2098	OLOMOUC, Peškova ul. akce 40/05	6	d3233-34	dub	
2099	LITOVEL, Revoluční ul.; kont. 104	1	d3235-36	dub	

4. ZÁVĚR

Z celkového počtu 25 měřených dřev se podařilo datovat 9 vzorků. Část vzorků nebylo možné spolehlivě datovat pro nízký počet letokruhů (5 ks), popřípadě nedostatečnou délku standardních křivek (8 subfossilních kmenů odebraných J. Janálem – Peškova ulice). Dva vzorky (1, 2) nebyly měřené z důvodu „ztráty“ – prosím kdyby jste se podíval jestli byly vzorky skutečně převezeny do Mikulčic.

přir. číslo	číslo vz.	poznámka
2073	1	neměřené
2074	2	neměřené
2075	3	-
2076	4	-
2077	5	po roce 1282
2078	6	po roce 1272
2079	7	1271
2080	8	málo letokruhů (29)
2081	9	málo letokruhů (25)
2082	10	po roce 1221
2083	11	málo letokruhů (30)
2084	12	neměřené (12 letokruhů)
2085	13	1259(?)
2086	14	1279
2087	15	kolem roku 1339
2088	16	kolem roku 1359
2089	17	málo letokruhů (38)
2090	18	1353
2091	19	-
2092	1a	subfossilní kmeny „J. Janál“
2093	1b	subfossilní kmeny „J. Janál“
2094	2	subfossilní kmeny „J. Janál“
2095	3	subfossilní kmeny „J. Janál“
2096	4	subfossilní kmeny „J. Janál“
2097	5	subfossilní kmeny „J. Janál“
2098	6	subfossilní kmeny „J. Janál“
2099	1	-

kolen SN

V Mikulčicích 2. 3. 2007

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i.
středisko pro slovanskou
a středověkou archeologii
696 19 Mikulčice
tel.: 518 357 292

II. Keramika z výrobních objektů

Pro popis keramického materiálu z výplně výše zmíněných výrobních objektů, jsem vycházel z evidenčního kódu vytvořeného pro potřeby evidence středověkých nálezů v Regionálním muzeu Mikulov, užitý Josefem Ungerem (UNGER 1989) a doplněný o další hesla Richardem Zatloukalem. V tomto kódu je každý keramický jedinec charakterizován v devíti bodech:

1. Inventární číslo – v případě tohoto souboru v podobě užívané NPÚ ÚOP v Olomouci, tedy číslo akce/rok – číslo kontextu/číslo nálezu (např. 26/05 – 100/1).

2. Část nádoby - **000** neurčeno, **001** zlomek okraje, **002** zlomek stěny, **003** zlomek dna, **012** zlomek okraje s částí stěny, **023** zlomek stěny s částí dna, **123** celý/rekonstruovatelný jedinec, **004** ucho, **005** knoflík/držadlo pokličky, **006** držadlo naběračky, **007** noha z trojnožky (pánvičky, akvamanile), **008** trubkovitá výlevka, **009** otevřená výlevka/hubička.

3. Keramický tvar - **000** neurčeno, **010** hrnec, **011** hrnec s uchem, **020** džbán, **030** zvonovitá/kónická poklička, **040** plochá poklička, **050** mísa, **060** kahan, **070** zásobnice, **090** naběračka, **100** pánvička na nožkách, **110** pohár, **120** konvice, **130** nálevka, **141** nádobkový kachel s kruhovým ústím, **142** nádobkový kachel s čtvercovým ústím, **143** komorový kachel, **150** přeslen, **160** cihla, **170** prejz, **180** dlaždice, **190** krytinová taška, **200** akvamanile, **210** plastika.

4. Příměs v keramické hmotě – je vyjádřena dvoumístným číslem, v němž první číslice představuje druh příměsi a druhá kvantitu. (UNGER 1989, 12)

0 bez příměsi, **1** jemná slída, **2** hrubá slída, **3** tuha, **4** jemný písek, **5** hrubý písek.

1 stopy, **2** středně, **3** mnohé.

5. Barva - **01** šedá, **02** černá, **03** hnědá, **04** červená, **05** žlutá, **06** bílá, **07** béžová, **08** oranžová, **09** zelená. Případná kombinace barev je vyjádřena dvojčíslicí.

6. Okraj – **00** zvláštní, **01** vně vyhnutý, **02** vně vyhnutý, rozšířený a podsekнутý nebo podžlabený, **03** přehnutý, **04** vně vyhnutý a oboustranně rozšířený, **05** vně vyhnutý a svisle vytažený, **06** ovalený, **07** vodorovně rozšířený, **08** zatažený, **09** vodorovně seříznutý plochých poklic, **10** rozšířený zvonovitých poklic, **11** rozšířený zásobnic, **12** rozšířený nádobkových kachlů, **13** hraněný nálevek, **14** prostě seříznutý prejzů, dlaždic, tašek a cihel, **15** svislý nebo šikmý zaobleně zakončený, **16** šikmý nebo svislý pohárů, džbánů a misek, **17** vně vyhnutý, šikmo vytažený a prožlabený (okruží), **18** vně vyhnutý, svisle vytažený a prožlabený (okruží), **19** dovnitř

zatažený, výrazně profilované okruží, **20** vně vyhnutý, svisle vytažený a podseknutý nebo podžlabený, **21** vně šikmo vyhnutý, výrazně profilované okruží, **22** rozšířený pánviček a mís.

7. Vypálení – **1** špatně, **2** dobře, **3** tvrdě, **4** velmi tvrdě.

Soubor níže popsaných keramických kusů se mi jevil jako dobře až tvrdě vypálený, přičemž hranice byla makroskopickým pozorováním stěží určitelná. Z tohoto důvodu byly všechny zařazeny do kategorie 2.

8. Výzdoba – výzdobu jsem udával pouze jedním číslem, přičemž dvojčíslí bylo uvedeno v případě kombinace výzdobných prvků. Umístění výzdoby je patrné z kolonky část nádoby. Netypické umístění výzdoby by bylo v případě potřeby zahrnuto do poznámek.

1 rýha, **2** žlábek, **3** vlnice, **4** radélko, **5** záseky, **6** dolíky, **7** plastická lišta, **8** poleva, **9** zvláštní, **10** šroubovice, **11** kolek.

9. Poznámky – prostor pro informace nevyjádřené kódem.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
26/05-126/1	23	0	0	12		2	0	Tab.01
26/05-126/2	23	0	0	1		2	0	Tab.01
26/05-126/3	1	0	11	12	18	2	3	Tab.01
26/05-126/4	1	0	0	12	17	2	0	Tab.01
26/05-126/5	1	0	0	12	5	2	7	Tab.01
26/05-126/6	1	0	0	1	5	2	7	Tab.01
26/05-126/7	1	0	0	6	6	2	0	Tab.01
26/05-126/8	1	0	0	6	3	2	0	Tab.01
26/05-126/9	1	0	0	35	19	2	0	
26/05-126/10	3	0	0	35		2	0	
26/05-126/11	2	0	0	12		2	11	Tab.01
26/05-126/12	2	0	0	56		2	10	
26/05-126/13	2	0	11	1		2	0	Provrty; Tab.01
26/05-126/14	2	0	0	12		2	10	
26/05-126/15	2	0	0	6		2	10	
26/05-126/16	2	0	0	12		2	23	
26/05-126/17	2	0	0	12		2	10	
26/05-126/18	2	0	0	12		2	7	
26/05-126/19	2	0	0	35		2	10	
26/05-126/20	2	0	0	6		2	10	
26/05-126/23	1	30	0	1		2	0	Tab.01
26/05-126/24	1	0	0	7		2	10	zevnitř hnědá poleva; Tab.01

26/05-127/1	123	11	0	35	1	2	10	zevnitř hnědá poleva; Tab.02
26/05-127/2	23	10	0	7		2	10	zevnitř hnědá poleva
26/05-127/3	23	10	0	5		2	10	zevnitř hnědé poleva
26/05-127/4	1	0	0	2	18	2	0	složením připomíná loštickou keramiku; Tab.02
26/05-127/5	1	0	0	7	1	2	0	Tab.02
26/05-127/6	1	0	0	1	18	2	0	Tab.02
26/05-127/7	1	0	0	16	2	2	0	Tab.02
26/05-127/8	1	0	0	9	5	2	8	Tab.02
26/05-127/9	1	0	0	3	8	2	8	Tab.02
26/05-127/15	5	30	0	13		2	0	Tab.02
26/05-127/16	2	0	0	35		2	0	červeně malování; Tab.02
26/05-127/17	2	0	11	12		2	10	
26/05-127/18	2	0	0	13		2	10	
26/05-127/19	2	0	0	1		2	10	
26/05-127/20	2	0	0	5		2	10	

26/05-128/1	1	0	0	1	17	2	3	Tab.04
26/05-128/2	1	0	0	12	18	2	3	Tab.04
26/05-128/3	1	0	0	5	20	2	0	Tab.04
26/05-128/4	2	0	11	1		2	3	
26/05-128/5	2	0	11	12		2	10	
26/05-128/6	12	11	0	7	18	2	1	červeně malovaná linie
26/05-128/7	23	11	0	7		2	10	Tab.03
26/05-128/8	23	0	0	5		2	0	zčásti opálený povrch
26/05-128/9	23	0	11	1		2	0	
26/05-128/10	9	0	0	1	6	2	1	Tab.04
26/05-128/11	1	0	0	7	1	2	0	Tab.04
26/05-128/12	1	0	0	8	1	2	8	hnědá glazura zevnitř; Tab.04
26/05-128/13	4	0	0	6		2	0	stopy glazury; Tab.04
26/05-128/14	4	0	0	6		2	0	
26/05-128/15	23	0	0	6		2	0	
26/05-128/16	3	0	0	1		2	0	
26/05-128/17	3	0	0	13		2	0	
26/05-128/18	3	0	0	15		2	8	hnědá poleva uvnitř
26/05-128/19	3	0	0	6		2	8	hnědá poleva uvnitř
26/05-128/20	2	0	0	7		2	10	
26/05-128/21	2	0	0	1		2	10	
26/05-128/22 - 128/23	2	0	0	7		2	8	hnědá poleva uvnitř
26/05-128/24 - 128/31	2	0	0	7		2	10	
26/05-128/32	2	0	0	1		2	2	
26/05-128/33 - 128/36	2	0	0	7		2	10	

26/05-128/37	2	0	0	6		12	10	
--------------	---	---	---	---	--	----	----	--

26/05-139/1	12	10	31	1	18	2	3	
26/05-139/2	12	0	12	1	18	2	3	
26/05-139/3	12	10	31	1	18	2	3	
26/05-139/4	12	0	0	1	3	2	0	
26/05-139/5	1	0	0	1	18	2	0	
26/05-139/6	1	0	0	1	7	2	0	
26/05-139/7	12	0	0	1	7	2	0	
26/05-139/8	1	0	0	1	3	2	0	
26/05-139/9	1	0	0	1	18	2	0	
26/05-139/10	12	0	11	1	7	2	0	
26/05-139/11	4	20	0	7		2	0	
26/05-139/12	23	0	11	5		2	0	
26/05-139/13	23	0	0	3		2	0	loštická keramika
26/05-139/14	23	0	31	1		2	0	
26/05-139/15	23	0	32	1		2	0	
26/05-139/16	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/17	3	0	0	1		2	0	
26/05-139/18	23	10	31	1		2	0	
26/05-139/19	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/20	23	0	32	1		2	0	
26/05-139/21	2	0	0	6		2	0	červené malování
26/05-139/22	2	10	11	1		2	2	
26/05-139/23	2	0	32	3		2	2	
26/05-139/24	2	0	11	1		2	2	
26/05-139/25	2	0	0	1		2	1	
26/05-139/26	2	0	0	1		2	1	
26/05-139/27	2	0	11	1		2	1	
26/05-139/28	2	0	32	1		2	1	
26/05-139/29	2	0	32	1		2	1	
26/05-139/30	2	0	11	1		2	2	
26/05-139/31	2	0	0	1		2	2	
26/05-139/32	2	0	11	1		2	1	
26/05-139/33	2	0	0	1		2	2	
26/05-139/34	2	0	0	7		2	2	
26/05-139/35	2	0	0	1		2	2	
26/05-139/36	2	0	0	1		2	2	
26/05-139/37	2	0	0	6		2	2	
26/05-139/38	2	0	0	1		2	2	
26/05-139/39	2	0	0	1		2	2	
26/05-139/40	2	0	0	1		2	1	
26/05-139/42	123	30	0	1	10	2	0	

26/05-139/43	123	30	11	1	10	2	0	
26/05-139/44	5	30	11	1		2	0	
26/05-139/45	12	30	0	1	10	2	0	
26/05-139/46	5	30	0	1		2	0	
26/05-139/47	12	30	0	1	10	2	1	zdobení z vnitřní strany
26/05-139/48	5	30	0	7		2	0	
26/05-139/49	12	30	0	1	10	2	0	
26/05-139/50	12	30	0	1	10	2	0	
26/05-139/51	12	30	0	1	10	2	0	
26/05-139/52	12	30	0	1	10	2	0	
26/05-139/53	12	30	0	1	10	2	0	jiné zakončení okraje
26/05-139/54	5	30	0	1		2	0	
26/05-139/55	1	30	0	1	10	2	0	
26/05-139/56	2	0	0	3		3	28	hnědá glazura
26/05-139/57	12	40	0	1	9	2	0	
26/05-139/59	12	50	0	1	22	2	11	
26/05-139/60	123	10	0	3	7	2	0	
26/05-139/61	1	70	0	13	11	2	2	
26/05-139/62	1	70	0	13	11	2	3	
26/05-139/63	1	0	0	16	17	2	0	
26/05-139/64	1	0	0	1	17	2	0	
26/05-139/65	1	0	0	7	3	2	0	
26/05-139/66	12	0	0	5	1	2	0	
26/05-139/67	1	0	0	6	8	2	0	
26/05-139/68	12	0	0	5	20	2	0	
26/05-139/69	1	0	0	7	6	2	3	
26/05-139/70	1	0	0	6	4	2	0	
26/05-139/71	1	0	0	6	2	2	0	
26/05-139/72	1	0	0	7	20	2	0	
26/05-139/73	1	0	0	6	1	2	0	
26/05-139/74	1	0	0	1	6	2	23	
26/05-139/75	1	0	0	6	8	2	0	
26/05-139/76	1	0	0	13	20	2	0	
26/05-139/77	1	0	0	1	3	2	0	
26/05-139/78	1	0	0	1	7	2	0	
26/05-139/79	12	50	0	6	22	2	0	
26/05-139/80	1	0	0	5	7	2	0	na okraji lalok
26/05-139/81	1	0	0	16	2	2	0	
26/05-139/82	1	0	0	1	18	2	0	
26/05-139/83	1	0	0	1	8	2	7	
26/05-139/84	1	0	0	1	15	2	0	
26/05-139/85	1	0	0	12	17	2	23	
26/05-139/86	12	0	0	16	21	2	3	

26/05-139/87	12	50	0	8	22	2	0	
26/05-139/88	1	0	0	1	18	2	3	
26/05-139/89	12	0	0	1	6	2	12	
26/05-139/90	1	0	0	1	20	2	0	
26/05-139/91	1	0	0	1	20	2	0	
26/05-139/92	12	0	0	12	6	2	2	
26/05-139/93	1	0	0	1	2	2	0	
26/05-139/94	1	0	11	1	6	2	2	
26/05-139/95	1	0	0	16	18	2	0	
26/05-139/96	1	0	0	1	6	2	3	
26/05-139/97	1	0	0	12	18	2	3	
26/05-139/98	1	0	0	15	21	2	3	
26/05-139/99	1	0	0	1	17	2	3	
26/05-139/100	1	0	0	1	6	2	2	
26/05-139/101	1	0	0	16	5	2	0	
26/05-139/102	1	0	0	12	1	2	2	
26/05-139/103	1	0	0	1	18	2	0	
26/05-139/104	1	0	0	1	18	2	23	
26/05-139/105	1	0	0	6	15	2	0	
26/05-139/106	1	0	0	7	3	2	0	
26/05-139/107	1	0	0	8	6	2	2	
26/05-139/108	1	0	0	1	18	2	1	
26/05-139/109	1	0	0	1	18	2	0	
26/05-139/110	1	0	0	1	2	2	0	
26/05-139/111	1	0	0	1	5	2	0	
26/05-139/112	1	0	0	1	18	2	0	
26/05-139/113	1	0	0	1	15	2	0	
26/05-139/114	1	0	0	16	18	2	2	
26/05-139/115	1	0	0	12	6	2	2	
26/05-139/116	1	0	0	7	5	2	2	
26/05-139/117	1	0	0	7	20	2	1	
26/05-139/118	1	0	0	1	7	2	1	
26/05-139/119	1	0	0	12	5	2	0	
26/05-139/120	1	0	0	1	8	2	0	
26/05-139/121	1	0	0	1	18	2	2	
26/05-139/122	1	0	0	1	8	2	7	
26/05-139/123	1	0	0	1	5	2	0	
26/05-139/124	1	0	0	1	7	2	1	
26/05-139/125	1	0	0	1	15	2	2	
26/05-139/126	1	0	0	1	7	2	1	
26/05-139/127	1	0	0	12	5	2	2	
26/05-139/128	1	0	0	1	2	2	0	
26/05-139/129	1	0	0	1	5	2	2	

26/05-139/130	1	0	0	1	5	2	0	
26/05-139/131	1	0	0	1	5	2	2	
26/05-139/132	1	0	0	1	3	2	0	
26/05-139/133	1	0	0	1	5	2	2	
26/05-139/134	1	0	0	13	5	2	2	
26/05-139/135	1	0	0	1	5	2	2	
26/05-139/136	1	0	0	1	19	2	0	
26/05-139/137	1	0	0	1	5	2	2	
26/05-139/138	1	0	0	1	5	2	2	
26/05-139/139	24	20	0	1		2	0	
26/05-139/140	14	20	0	6	6	2	0	
26/05-139/141	4	20	0	1		2	0	
26/05-139/142	14	20	0	1	19	2	0	
26/05-139/143	4	20	0	8		2	0	
26/05-139/144	4	20	0	15		2	0	
26/05-139/145	4	20	0	6		2	0	
26/05-139/146	2	0	0	1		2	1	
26/05-139/147	4	20	0	1		2	0	
26/05-139/148	4	20	0	1		2	0	
26/05-139/149	2	0	0	1		2	1	
26/05-139/150	4	20	0	6		2	0	další část ucha nádoby 139/140
26/05-139/151	24	0	0	6		2	0	
26/05-139/152	3	0	0	8		2	0	
26/05-139/153	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/154	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/155	3	0	0	7		2	0	
26/05-139/156	3	0	0	1		2	0	
26/05-139/157	3	0	0	1		2	0	
26/05-139/158	23	0	0	7		2	0	
26/05-139/159	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/160	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/161	23	0	0	12		2	0	
26/05-139/162	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/163	3	0	0	5		2	0	
26/05-139/164	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/165	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/166	3	0	0	6		2	0	
26/05-139/167	3	0	0	1		2	0	
26/05-139/168	23	0	0	12		2	0	
26/05-139/169	23	0	0	6		2	0	
26/05-139/170	3	0	0	6		2	0	
26/05-139/171	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/172	3	0	0	1		2	0	

26/05-139/173	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/174	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/175	3	0	0	1		2	0	
26/05-139/176	23	0	0	6		2	0	
26/05-139/177	3	0	0	1		2	0	
26/05-139/178	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/179	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/180	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/181	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/182	2	0	43	36		2	0	
26/05-139/183	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/184	3	0	0	1		2	0	
26/05-139/185	3	0	0	8		2	0	
26/05-139/186	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/187	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/188	3	0	0	6		2	0	
26/05-139/189	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/190	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/191	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/192	3	0	0	1		2	0	
26/05-139/193	23	0	0	12		2	0	
26/05-139/194	23	0	0	6		2	0	
26/05-139/195	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/196	3	0	0	1		2	0	
26/05-139/197	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/198	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/199	23	0	0	5		2	0	
26/05-139/200	23	0	0	7		2	0	
26/05-139/201	3	0	0	1		2	0	
26/05-139/202	3	0	0	1		2	0	
26/05-139/203	23	0	0	12		2	0	
26/05-139/204	23	0	0	17		2	0	
26/05-139/205	23	0	0	12		2	0	
26/05-139/206	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/207	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/208	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/209	3	0	0	16		2	0	
26/05-139/210	3	0	0	1		2	0	
26/05-139/211	3	0	12	1		2	0	
26/05-139/212	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/213	3	0	0	1		2	0	
26/05-139/214	3	0	0	5		2	0	
26/05-139/216	3	0	0	1		2	0	

26/05-139/217	3	0	0	1		2	0	
26/05-139/218	3	0	0	1		2	0	
26/05-139/219	3	0	0	1		2	0	
26/05-139/220	23	0	0	16		2	0	
26/05-139/221	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/222	3	0	11	6		2	0	
26/05-139/223	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/224	3	0	0	1		2	0	
26/05-139/225	23	0	0	16		2	0	
26/05-139/226	3	0	0	1		2	0	
26/05-139/227	3	0	0	6		2	0	
26/05-139/228	23	0	0	1		2	0	
26/05-139/229	2	0	0	1		2		malování
26/05-139/230	2	0	0	1		2		malování
26/05-139/231	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/232	2	0	0	12		2	10	
26/05-139/233	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/234	2	0	0	2		2	10	
26/05-139/235	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/236	2	0	0	5		2	2	
26/05-139/237	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/238	2	0	0	1		2	7	
26/05-139/239	2	0	0	1		2	2	
26/05-139/240	2	0	0	1		2	2	
26/05-139/241	2	0	0	12		2	10	
26/05-139/242	2	0	0	12		2	10	
26/05-139/243	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/244	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/245	2	0	0	1		2	2	
26/05-139/246	2	0	12	1		2	10	
26/05-139/247	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/248	2	0	11	1		2	10	
26/05-139/249	2	0	11	1		2	10	
26/05-139/250	2	0	12	1		2	1	
26/05-139/251	2	0	0	1		2	2	
26/05-139/252	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/253	2	0	0	1		2	2	
26/05-139/254	2	0	0	12		2	2	
26/05-139/255	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/256	2	0	0	1		2	2	
26/05-139/257	2	0	0	12		2	10	
26/05-139/258	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/259	2	0	0	1		2	10	

26/05-139/260	2	0	11	1		2	2	
26/05-139/261	2	0	0	12		2	10	
26/05-139/262	2	0	0	12		2	10	
26/05-139/263	2	0	0	12		2	2	
26/05-139/264	2	0	0	12		2	10	
26/05-139/265	2	0	0	5		2	10	
26/05-139/266	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/267	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/268	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/269	2	0	11	1		2	10	
26/05-139/270	2	0	11	1		2	10	
26/05-139/271	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/272	2	0	0	6		2	10	
26/05-139/273	2	0	11	1		2	10	
26/05-139/274	2	0	0	12		2	10	
26/05-139/275	2	0	11	12		2	10	
26/05-139/276	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/277	2	0	0	5		2	10	
26/05-139/278	2	0	11	12		2	10	
26/05-139/279	2	0	0	7		2	1	
26/05-139/280	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/281	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/282	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/283	2	0	0	12		2	10	
26/05-139/284	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/285	2	0	0	7		2	10	
26/05-139/286	2	0	0	12		2	10	
26/05-139/287	2	0	11	1		2	10	
26/05-139/288	2	0	1	1		2	10	
26/05-139/289	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/290	2	0	11	1		2	10	
26/05-139/291	2	0	0	12		2	10	
26/05-139/292	2	0	0	12		2	10	
26/05-139/293	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/294	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/295	2	0	12	1		2	6	
26/05-139/296	2	0	11	12		2	10	
26/05-139/297	2	0	11	1		2	10	
26/05-139/298	2	0	0	15		2	10	
26/05-139/299	2	0	0	6		2	10	
26/05-139/300	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/301	2	0	11	1		2	10	
26/05-139/302	2	0	0	1		2	10	

26/05-139/303	2	0	0	1		2	2	
26/05-139/304	2	0	0	1		2	2	
26/05-139/305	2	0	0	12		2	2	
26/05-139/306	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/307	2	0	11	12		2	10	
26/05-139/308	2	0	0	12		2	10	
26/05-139/309	2	0	0	7		2	10	
26/05-139/310	2	0	11	1		2	10	
26/05-139/311	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/312	2	0	12	1		2	1	
26/05-139/313	2	0	0	5		2	10	
26/05-139/314	2	0	11	12		2	10	
26/05-139/315	2	0	0	6		2	10	
26/05-139/316	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/317	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/318	2	0	11	1		2	10	
26/05-139/319	2	0	11	1		2	10	
26/05-139/320	2	0	0	12		2	10	
26/05-139/321	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/322	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/323	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/324	2	0	0	1		2	3	
26/05-139/325	2	0	11	1		2	2	
26/05-139/326	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/327	2	0	0	12		2	10	
26/05-139/328	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/329	2	0	0	1		2	2	
26/05-139/330	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/331	2	0	11	1		2	10	
26/05-139/332	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/333	2	0	0	12		2	2	
26/05-139/334	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/335	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/336	2	0	11	1		2	210	
26/05-139/337	2	0	0	1		2	4	
26/05-139/338	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/339	2	0	0	1		2	10	
26/05-139/340	2	0	0	5		2	1	
26/05-139/341	2	0	0	16		2	10	
26/05-139/342	2	0	0	5		2	10	
26/05-139/343	2	0	0	5		2	10	
26/05-139/344	2	0	0	5		2	10	
26/05-139/345	2	0	0	56		2	10	

26/05-139/346	2	0	0	16		2	10	
26/05-139/347	2	0	0	16		2	10	
26/05-139/348	2	0	0	6		2	10	
26/05-139/349	2	0	0	6		2	10	
26/05-139/350	2	0	0	6		2	10	
26/05-139/351	2	0	0	6		2	10	
26/05-139/352	2	0	0	8		2	10	
26/05-139/353	2	0	0	5		2	10	
26/05-139/354	2	0	0	16		2	10	
26/05-139/355	2	0	0	6		2	10	
26/05-139/356	2	0	0	16		2	2	
26/05-139/357	2	0	0	6		2	10	
26/05-139/358	2	0	0	6		2	10	
26/05-139/360	2	0	0	13		2	0	loštická keramika
26/05-139/361	2	0	0	13		2	0	loštická keramika
26/05-139/362	2	0	0	13		2	0	loštická keramika
26/05-139/364	123	30	0	1	15	2	0	
26/05-139/365	12	30	0	1	10	2	0	
26/05-139/366	1	30	0	12	15	2	0	
26/05-139/367	1	30	0	1	10	2	0	
26/05-139/368	123	30	0	1	10	2	0	
26/05-139/369	123	30	0	1	15	2	0	
26/05-139/370	12	30	0	1	10	2	0	
26/05-139/371	1	30	0	1	10	2	0	
26/05-139/372	12	30	0	1	10	2	10	
26/05-139/373	1	30	0	1	10	2	0	
26/05-139/374	2	30	0	1		2	0	
26/05-139/375	12	30	0	1	10	2	0	
26/05-139/376	2	30	0	1		2	0	
26/05-139/377	5	30	0	1		2	0	
26/05-139/378	12	30	0	1	15	2	0	
26/05-139/379	5	30	0	1		2	0	
26/05-139/380	5	30	0	1		2	0	
26/05-139/381	1	30	0	1	10	2	0	
26/05-139/382	12	30	0	1	15	2	0	
26/05-139/383	2	30	0	1		2	0	
26/05-139/384	5	30	0	1		2	0	
26/05-139/385	1	30	0	1	10	2	0	
26/05-139/386	1	30	0	1	10	2	0	
26/05-139/387	12	30	0	1	10	2	0	
26/05-139/388	5	30	0	1		2	0	
26/05-139/389	1	30	0	1	10	2	0	
26/05-139/390	5	30	0	17		2	0	

26/05-139/391	5	30	0	1		2	0	
26/05-139/392	12	30	0	1	10	2	0	
26/05-139/393	12	30	0	1	10	2	0	
26/05-139/394	1	30	0	1	15	2	0	
26/05-139/395	12	30	0	1	10	2	0	
26/05-139/396	1	30	0	1	10	2	0	
26/05-139/397	12	30	0	1	10	2	0	
26/05-139/398	12	30	0	1	10	2	0	
26/05-139/399	12	30	0	1	10	2	0	
26/05-139/400	12	30	0	1	10	2	0	
26/05-139/401	123	60	0	7	13	2	0	opálená hubička

26/05-142/1	1	0	11	2	18	2	6	Tab.04
26/05-142/2	1	0	11	2	18	2	0	Tab.04
26/05-142/3	1	0	0	6	4	2	0	Tab.04
26/05-142/4	2	0	0	3		2	2	

26/05-157/1	123	50	0	1	15	2	0	
26/05-157/2	1	0	11	1	18	2	2	Tab.05
26/05-157/3	1	0	0	1	10	2	0	Tab.05
26/05-157/4	1	0	0	12	15	2	0	Tab.05
26/05-157/5	1	0	0	12	18	2	0	Tab.05
26/05-157/6	1	0	0	1	6	2	0	Tab.05
26/05-157/7	1	0	0	1	17	2	2	Tab.05
26/05-157/8	1	0	0	1	6	2	0	Tab.05
26/05-157/9	3	0	0	1		2	0	
26/05-157/10	23	0	0	1		2	0	
26/05-157/11	2	0	0	1		2	0	
26/05-157/12	2	0	0	13		2	2	
26/05-157/13	2	0	11	1		2	10	
26/05-157/14	2	0	0	1		2	10	
26/05-157/15	2	0	0	1		2	10	
26/05-157/16	2	0	0	1		2	10	Tab.05
26/05-157/17	2	0	31	3		2	2	
26/05-157/18	2	0	0	1		2	10	
26/05-157/19	2	0	0	1		2	0	leštěný povrch
26/05-157/21	5	30	0	1		2	0	Tab.05
26/05-157/22	12	30	0	1	15	2	0	Tab.05
26/05-157/23	12	30	0	12	15	2	0	Tab.05

26/05-164/1	23	0	0	3		2	0	
26/05-164/2	2	0	0	3		2	10	Tab.05
26/05-164/3	2	0	0	1		2	10	Tab.05

26/05-165/1	123	60	11	13	22	2	0	Tab.06
26/05-167/1	2	0	11	1		2	25	Tab.06
26/05-167/2	2	0	0	1		2	0	spálený povrch

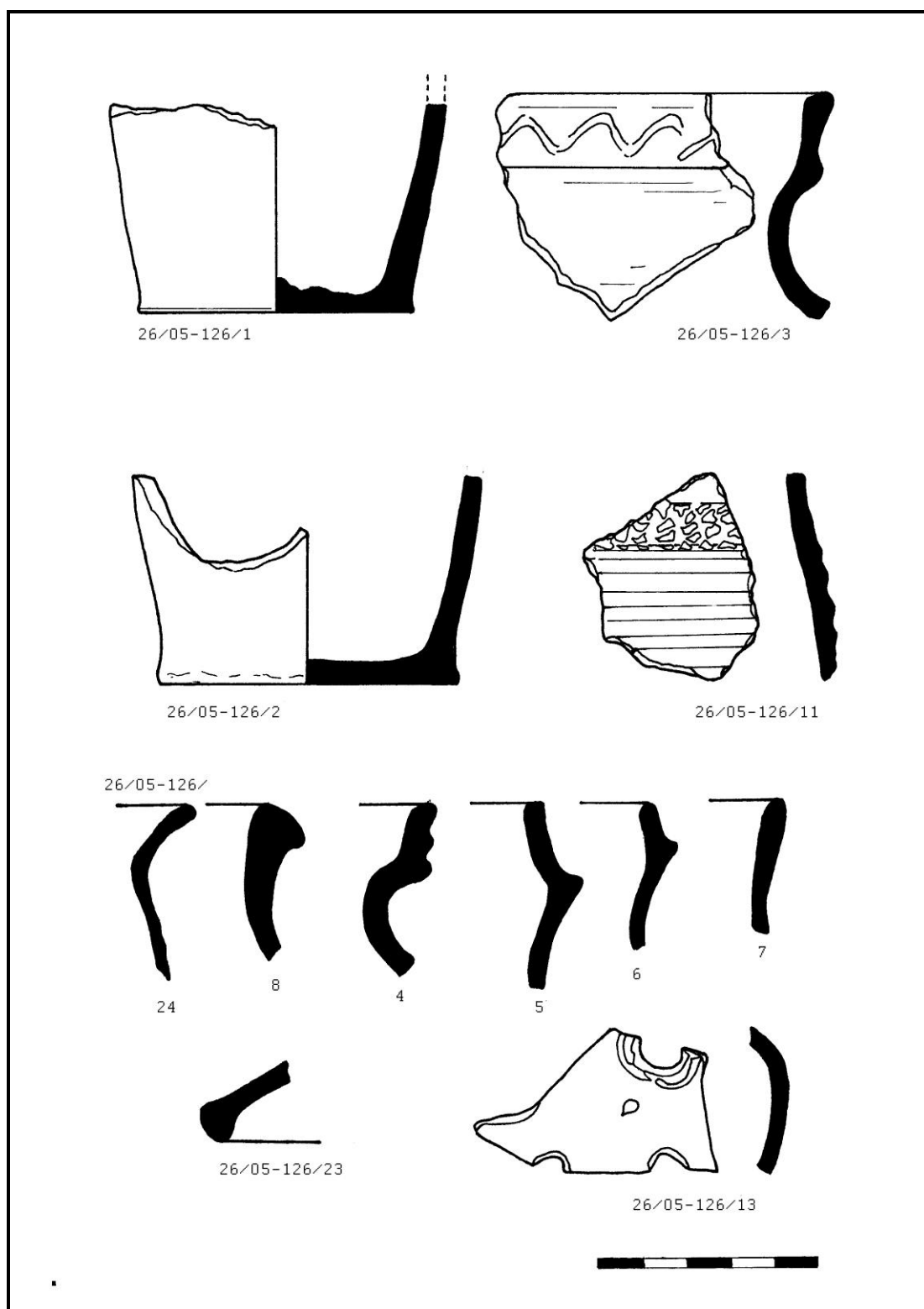
26/05-170/1	8	120	11	1		2	0	Tab.06
26/05-170/2	2	0	11	1		2	9	zdobení tmavými liniemi, zřejmě součást konvice 170/1; Tab.06
26/05-170/3	2	0	11	1		2	2	
26/05-170/4	2	0	11	3		2	10	

26/05-237/1	1	0	11	1	5	2	10	Tab.08
26/05-237/2	23	10	0	13		2	0	Tab.08
26/05-237/3	1	0	11	2	5	2	11	Tab.08
26/05-237/4	1	0	0	12	5	2	0	Tab.08
26/05-237/5	1	0	31	12	5	2	10	Tab.08
26/05-237/6	1	0	11	1	5	2	0	Tab.08
26/05-237/7	3	70	32	23		2	0	
26/05-237/8	23	70	32	1		2	0	přepálený
26/05-237/9	23	0	22	13		2	0	
26/05-237/10	3	0	11	1		2	0	
26/05-237/11	23	0	11	1		2	0	
26/05-237/12	3	0	11	1		2	0	
26/05-237/13	23	0	11	1		2	0	
26/05-237/14	3	0	31	13		2	0	
26/05-237/15	3	0	11	1		2	0	
26/05-237/16	2	0	22	1		2	10	
26/05-237/17	2	0	11	2		2	10	
26/05-237/18	2	0	11	2		2	5	
26/05-237/19	2	0	0	13		2	10	
26/05-237/20	2	0	11	12		2	2	
26/05-237/21	2	0	11	12		2	10	
26/05-237/22	2	0	11	12		2	10	
26/05-237/23	2	0	12	1		2	2	
26/05-237/24	2	0	11	1		2	10	
26/05-237/25	2	0	11	13		2	10	
26/05-237/26	2	0	31	23		2	10	
26/05-237/27	2	0	31	1		2	1	
26/05-237/28	2	0	11	1		2	2	
26/05-237/29	2	0	22	1		2	10	
26/05-237/31	12	0	31	13	5	2	510	Tab.07
26/05-237/32	12	0	32	1	18	2	2	Tab.07
26/05-237/33	1	0	31	1	5	2	10	Tab.08
26/05-237/34	1	0	0	16	18	2	3	Tab.08

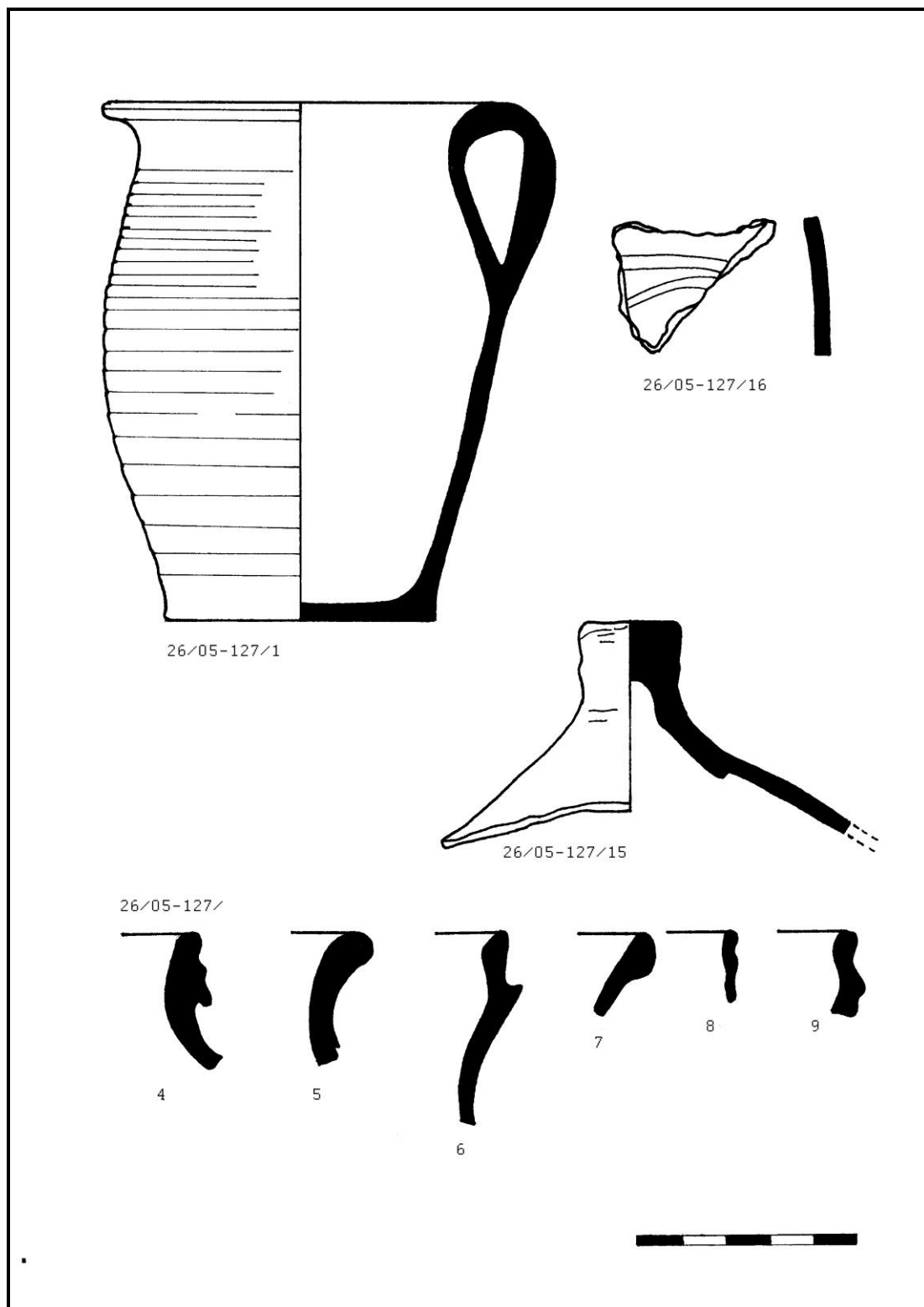
26/05-237/35	1	0	11	12	5	2	10	Tab.08
26/05-237/36	23	0	11	1		2	0	
26/05-237/37	23	0	11	1		2	1	
26/05-237/38	23	0	11	13		2	1	
26/05-237/39	2	0	32	1		2	2	
26/05-237/40	2	0	11	16		2	2	
26/05-237/41	2	0	11	1		2	1	
26/05-237/42	2	0	11	1		2	532	Tab.08
26/05-237/43	2	0	11	1		2	2	
26/05-237/44	2	0	11	7		2	10	
26/05-237/45	2	0	0	15		2	10	
26/05-237/46	2	0	0	3		2	10	
26/05-237/47	2	0	0	1		2	2	
26/05-237/48	2	0	0	1		2	210	
26/05-237/49	2	0	11	12		2	2	
26/05-237/50	2	0	11	1		2	2	
26/05-237/52	1	70	22	17	11	2	2	Tab.06
26/05-237/53	1	0	22	1	5	2	3	Tab.06
26/05-237/54	1	0	11	1	18	2	3	Tab.06
26/05-237/55	1	0	11	1	5	2	0	Tab.08
26/05-237/56	3	0	12	1		2	0	
26/05-237/57	2	0	11	13		2	3	
26/05-237/58	2	0	31	13		2	3	
26/05-237/59	2	0	11	13		2	73	
26/05-237/60	2	0	31	13		2	3	
26/05-237/61	2	0	33	12		2	10	
26/05-237/62	2	0	0	34		2	2	
26/05-237/63	2	0	11	1		2	3	
26/05-237/64	2	0	11	1		2	10	
26/05-237/65	2	0	11	1		2	2	
26/05-237/66	2	0	13	1		2	3	Tab.08
26/05-237/67	2	0	11	1		2	2	
26/05-237/69	123	40	11	1		9	5	výzdoba na knoflíku; Tab.07

III. Obrazová příloha

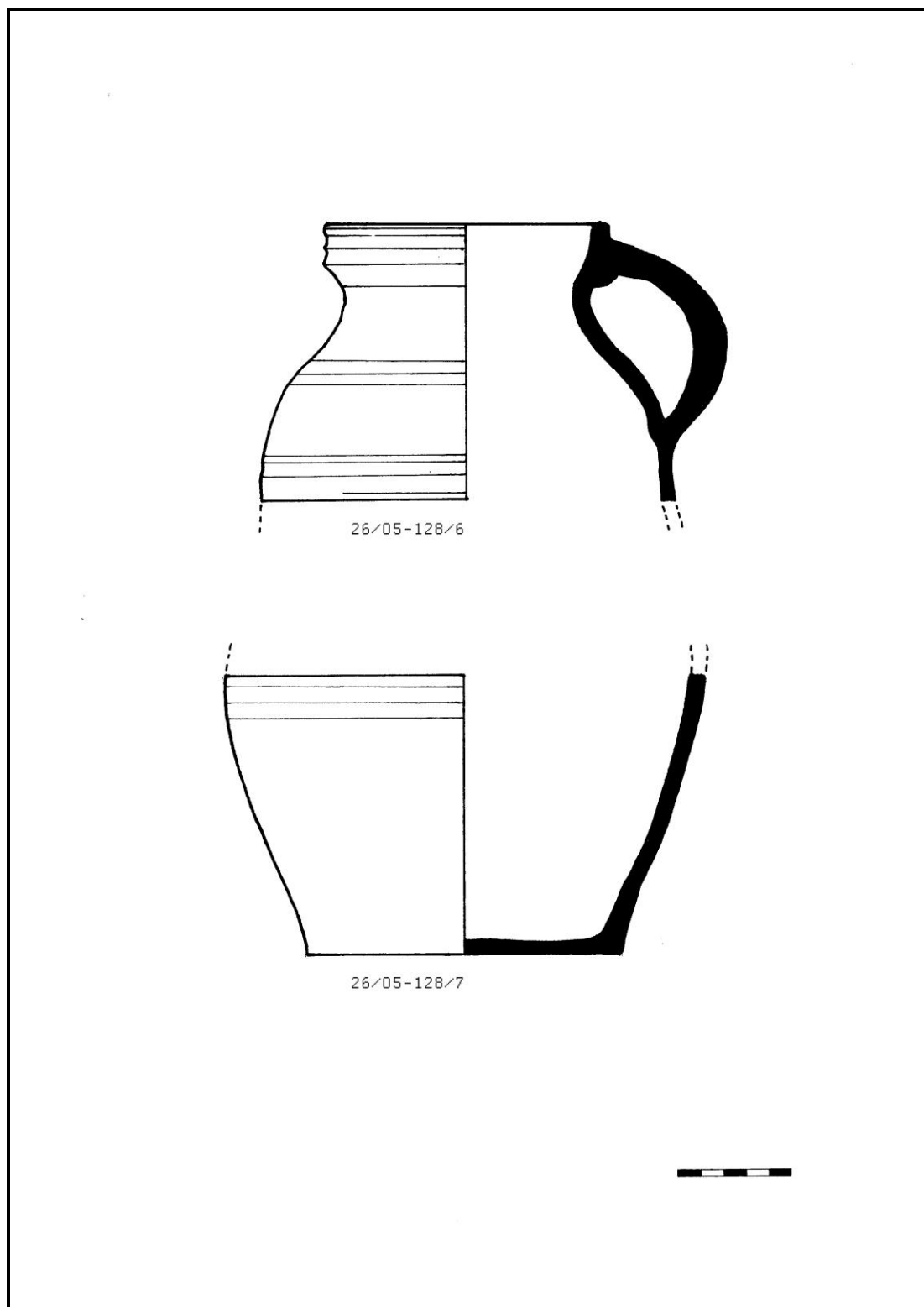
Tab.01

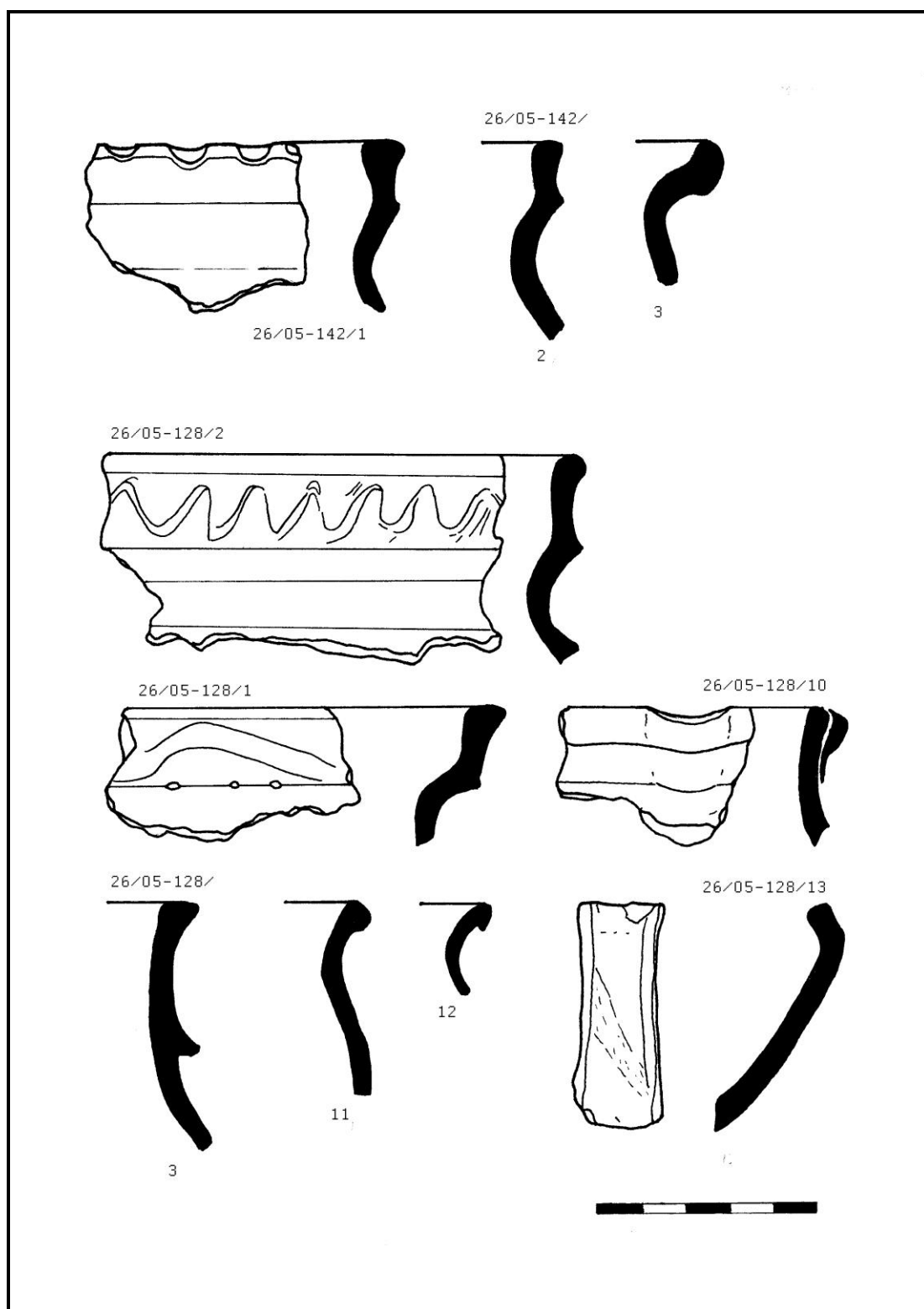
Tab.02

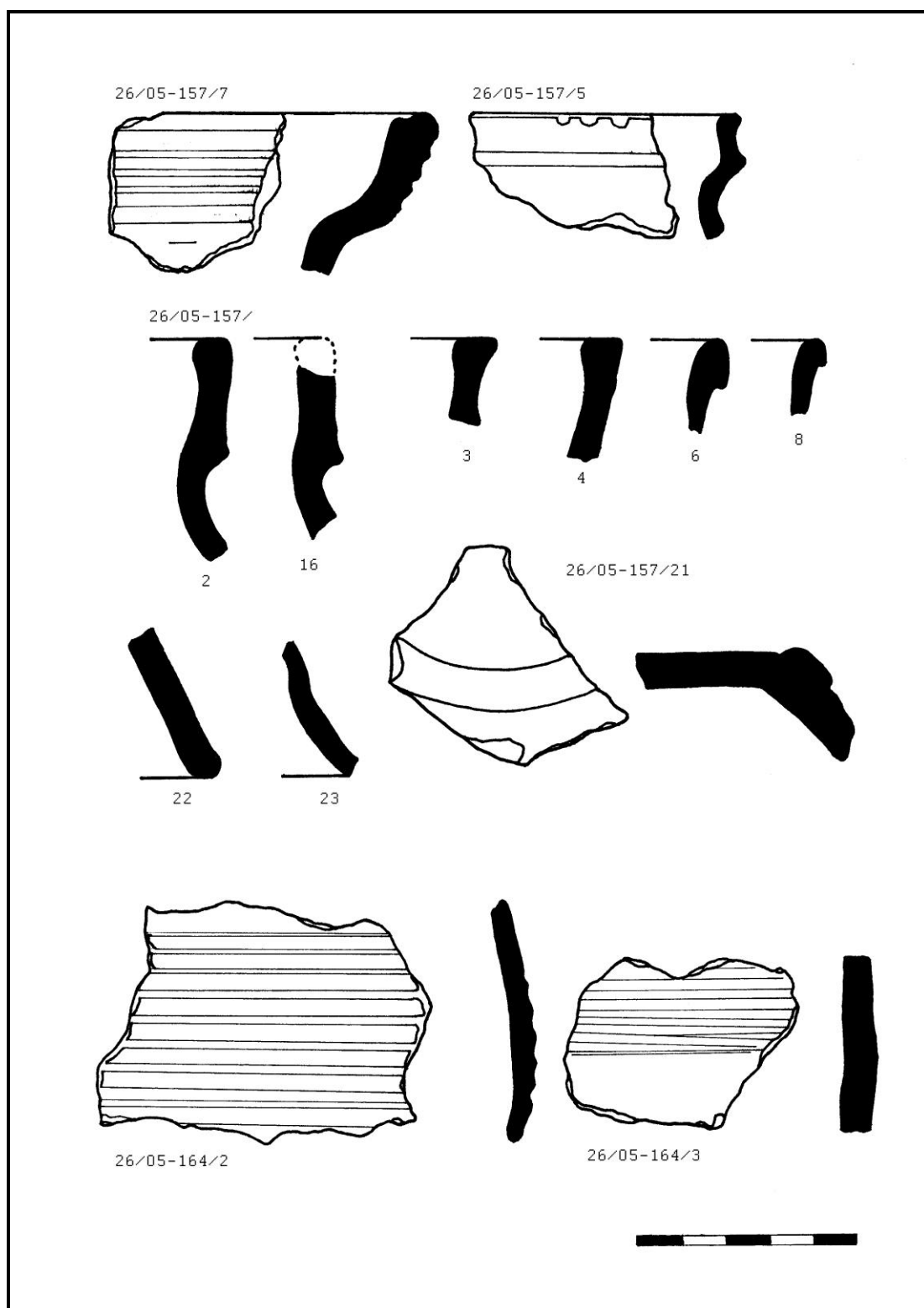
Tab.03

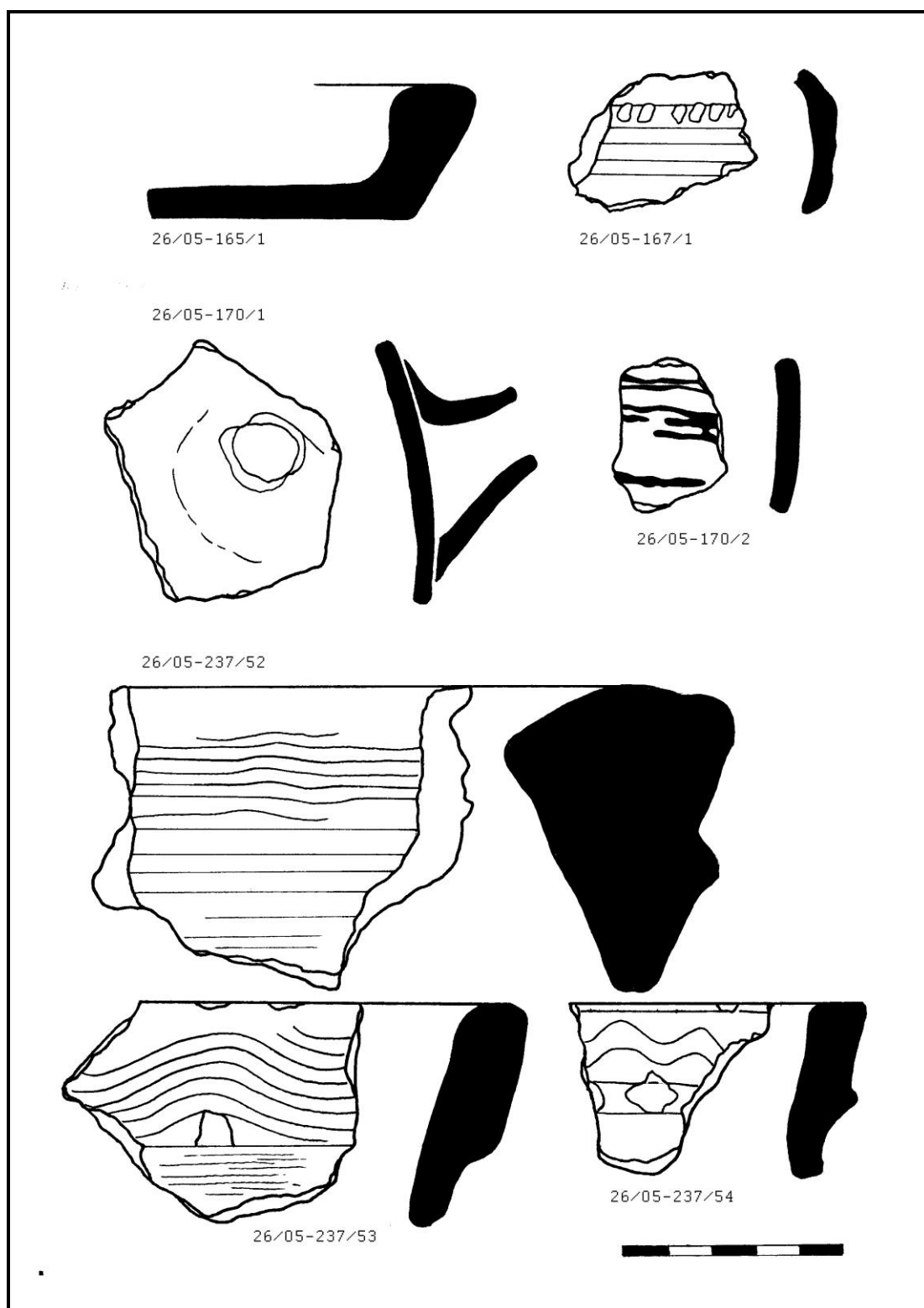
Tab.04

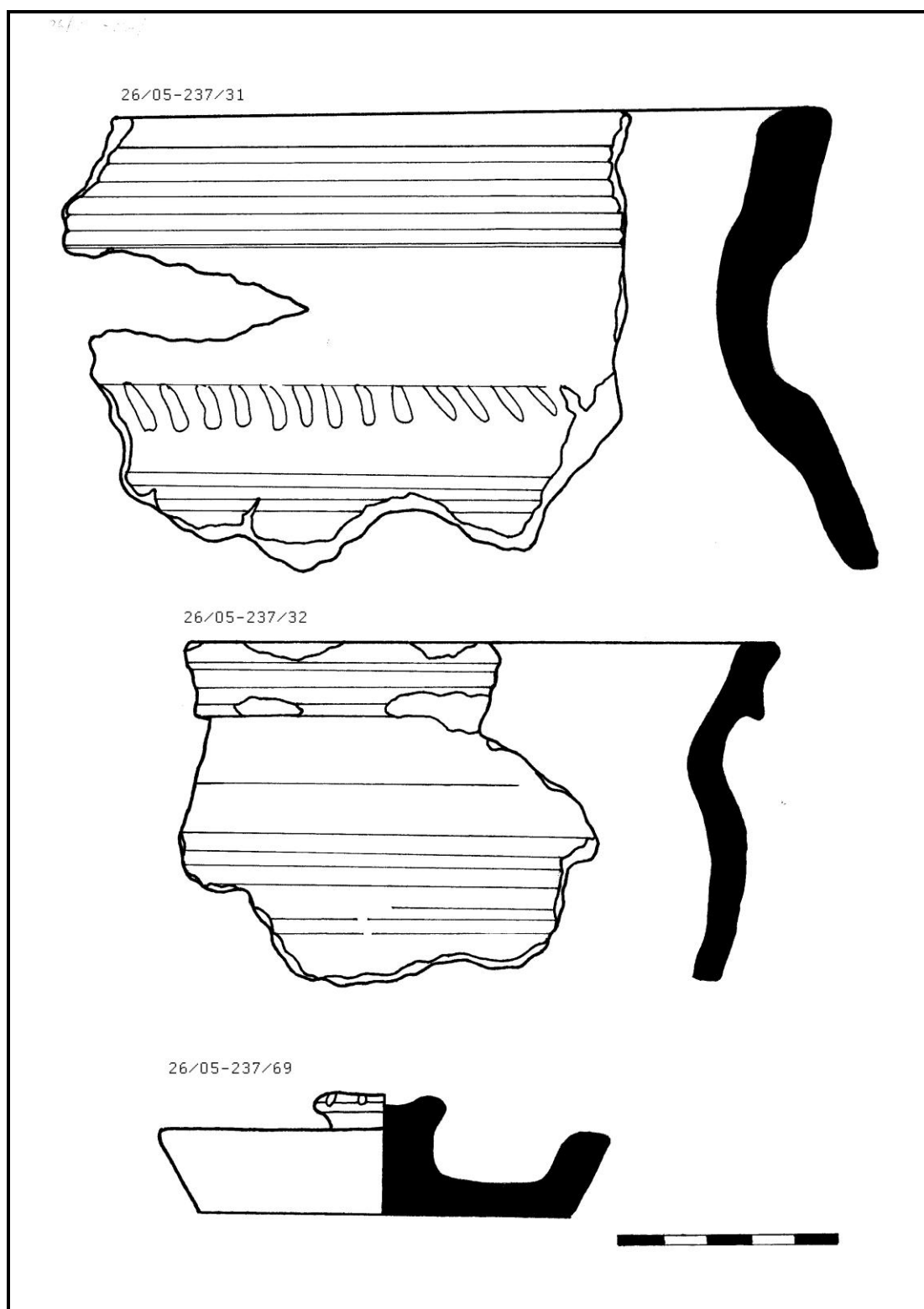
Tab.05

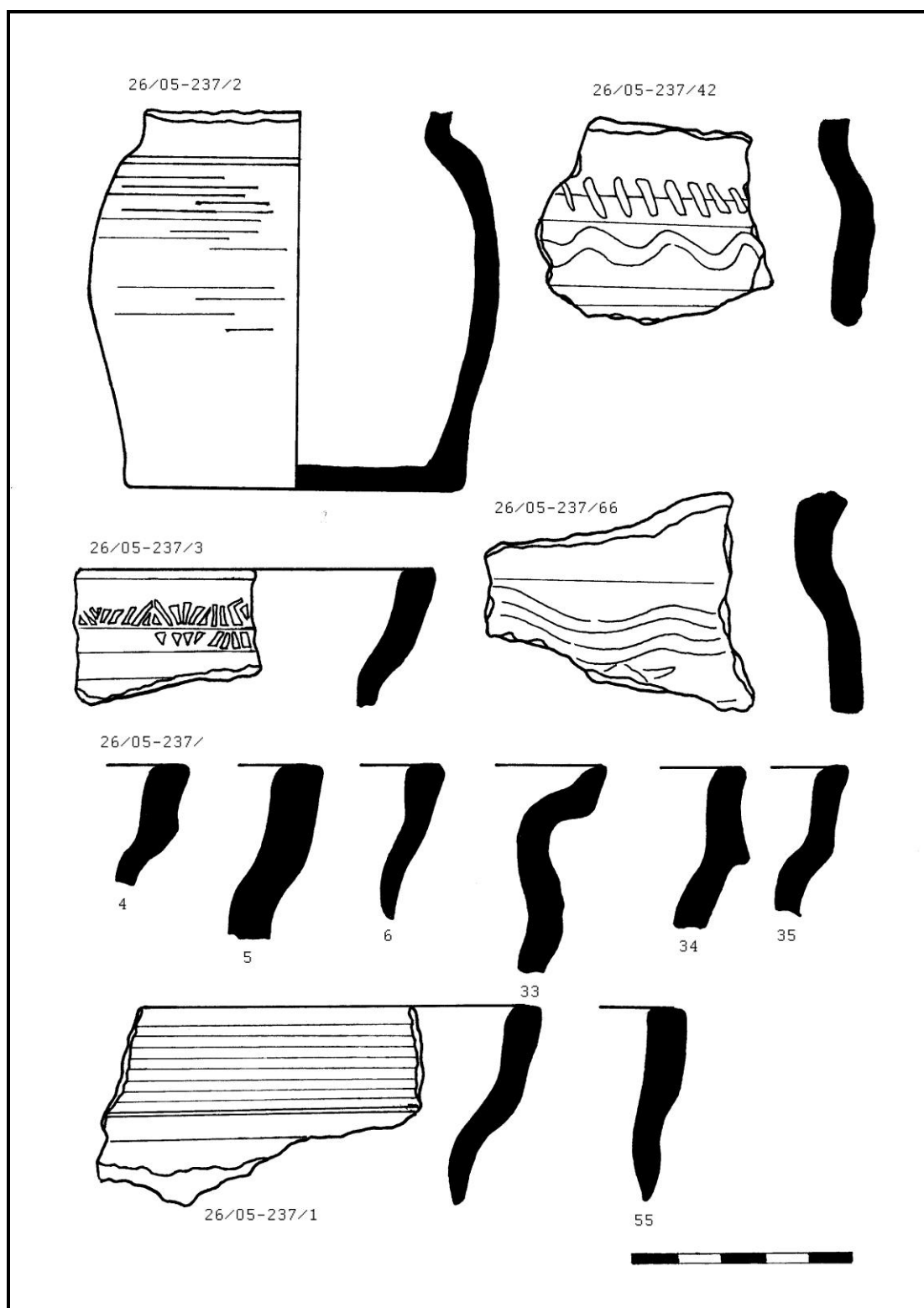
Tab.06

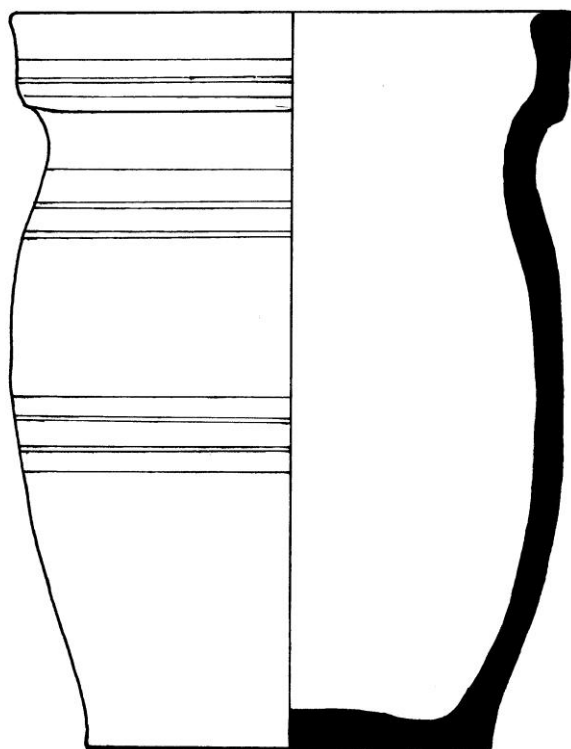
Tab.07

Tab.08

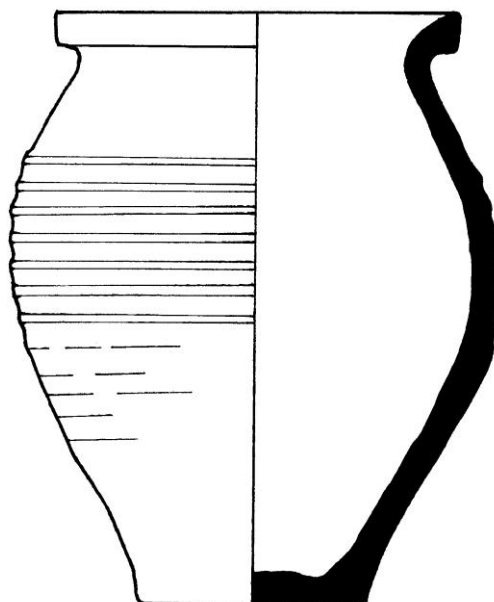
Tab.09

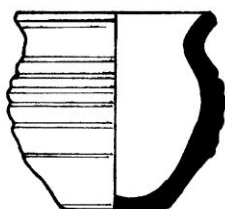
26/05-201/215

26/05-125/243

26/05-137/839

Tab.10

Kožený měšec na mince, foto V. Tomka

Bronzová přezka, foto T. Jelínek

Tab.11

Drobné keramické plastiky (zleva kohoutek, světec, koník), foto T. Jelínek

Keramická pečeť, foto T. Jelínek

Tab.12

Výsek z katastrální mapy Olomouc – město se zaznačenou archeologickou lokalitou Uhelná-Mlýnská (online).⁶¹

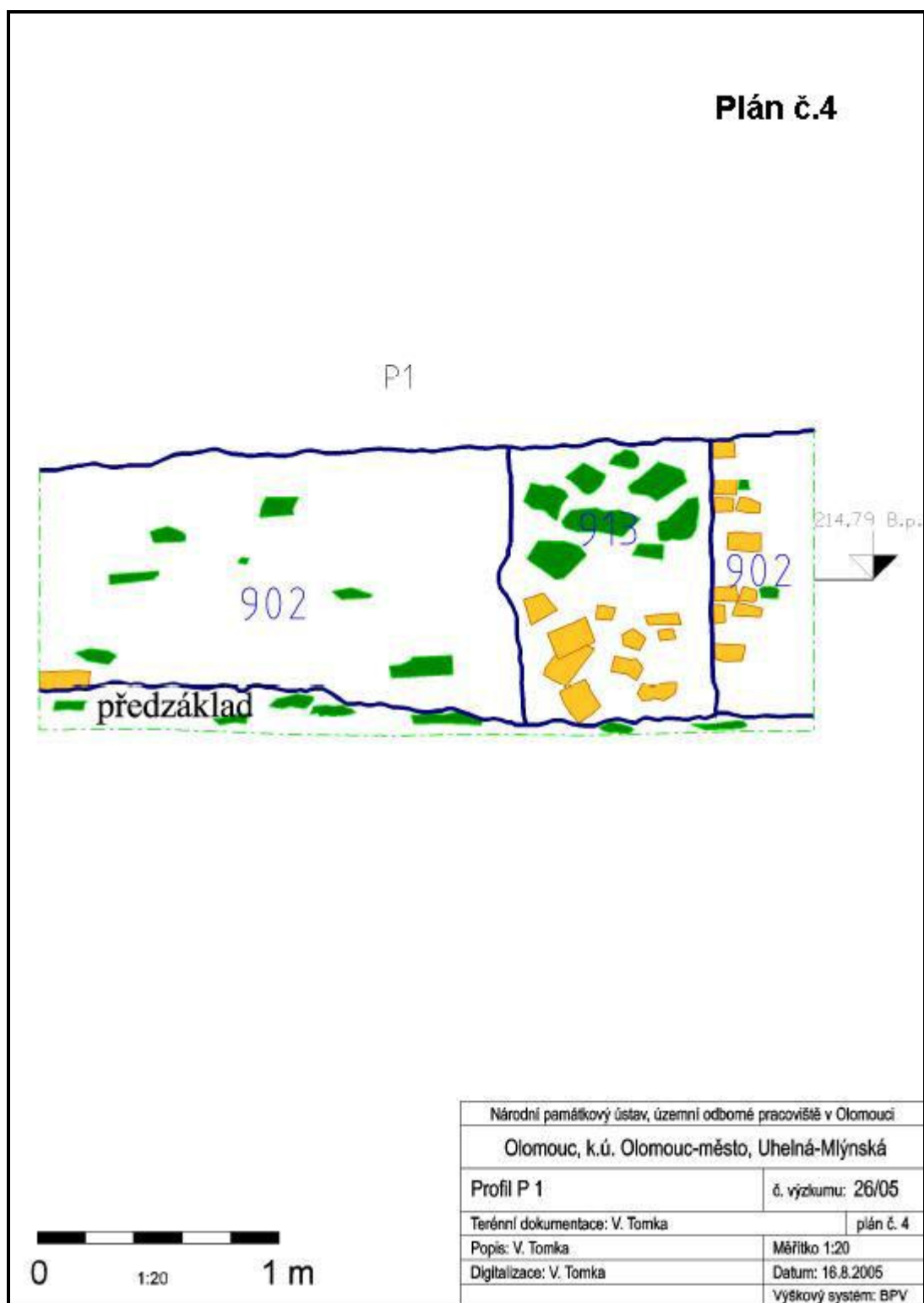
⁶¹ Dostupné na WWW:

<<http://sgi.nahlizenidokn.cuzk.cz/marushka/default.aspx?themeid=3&&MarQueryId=6D2BCEB5&MarQParam0=710504&MarQParamCount=1&MarWindowName=nahlizenidokn>>.

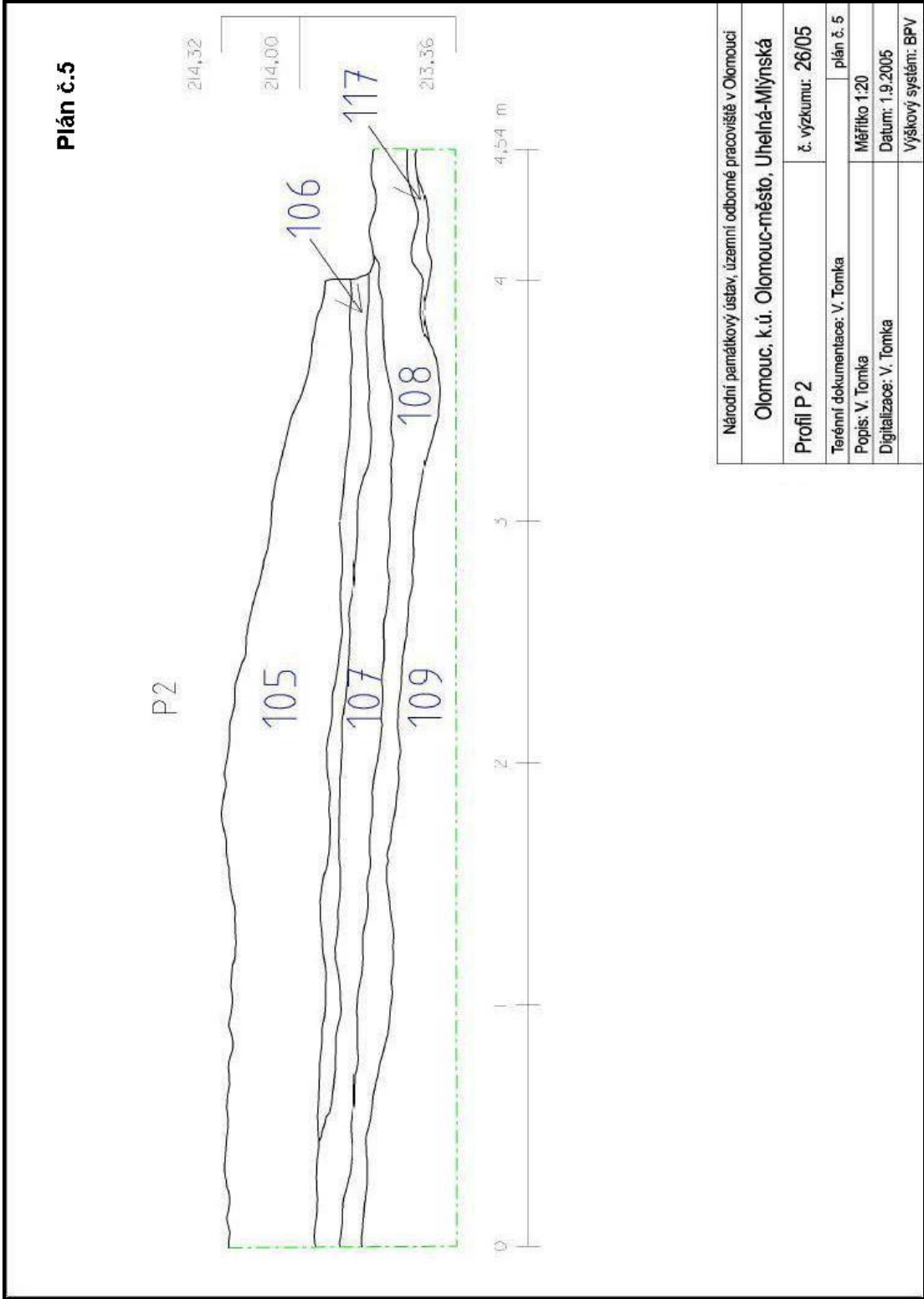
Tab.13

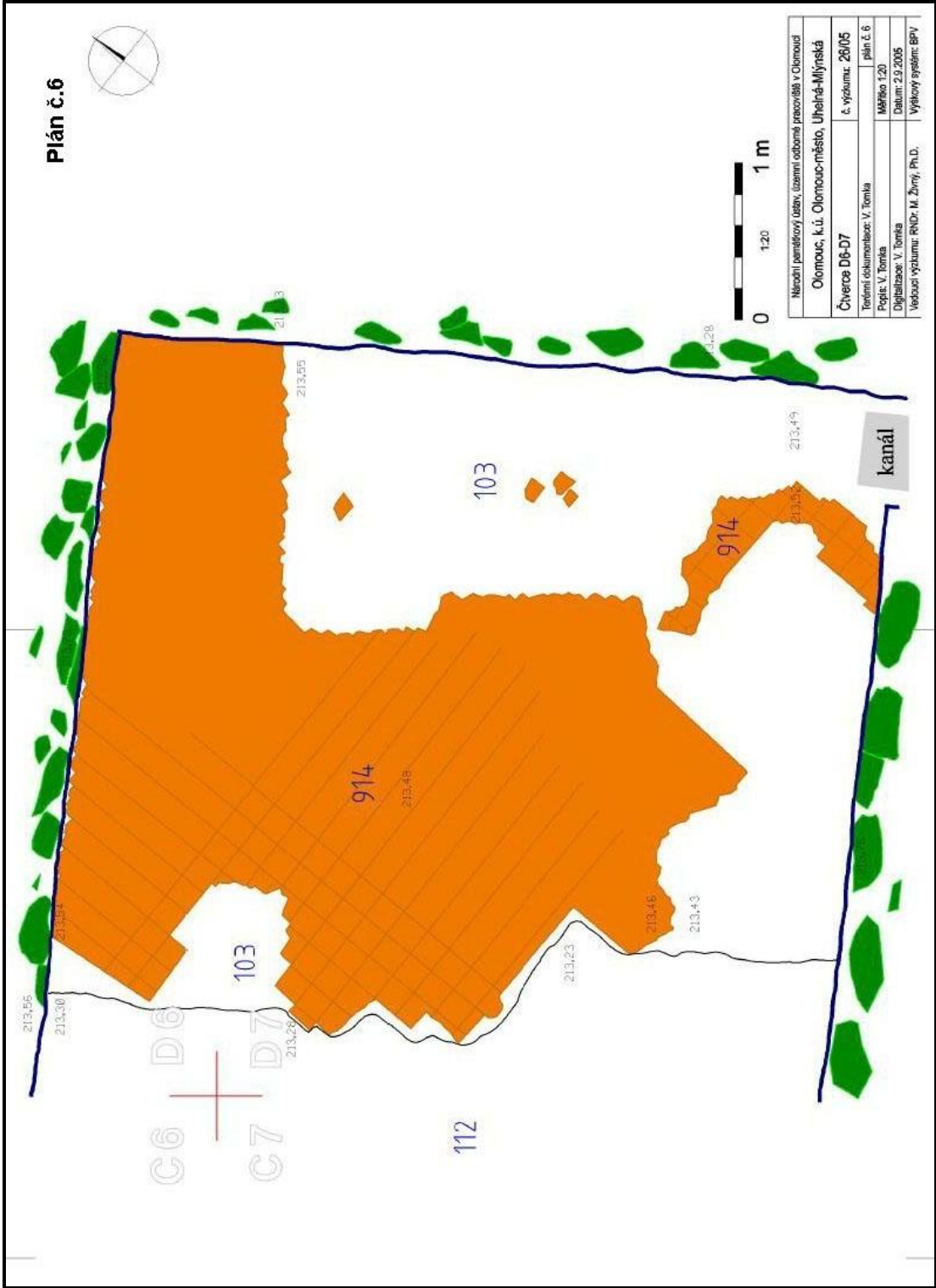
Tab.14

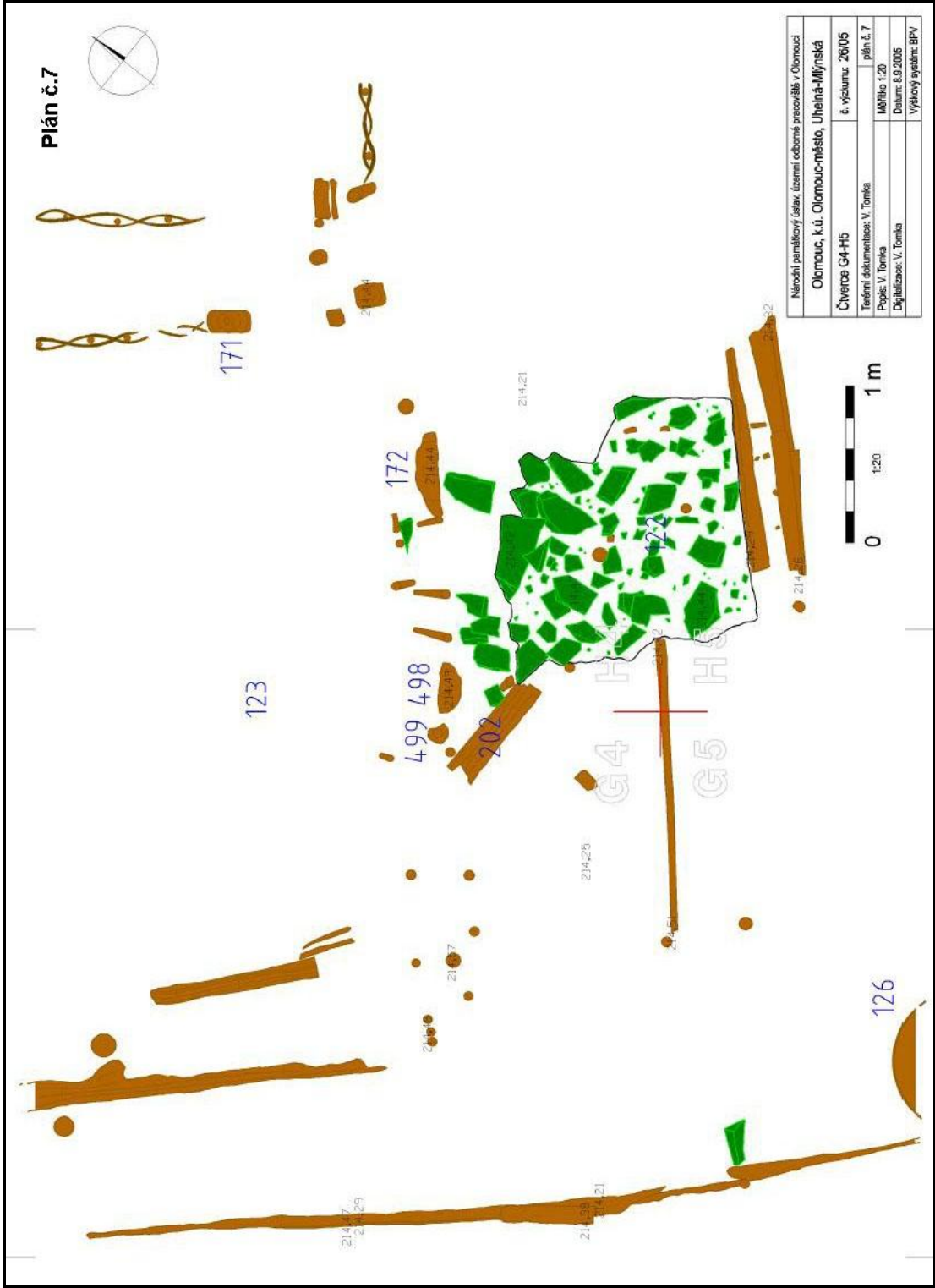
Tab.15

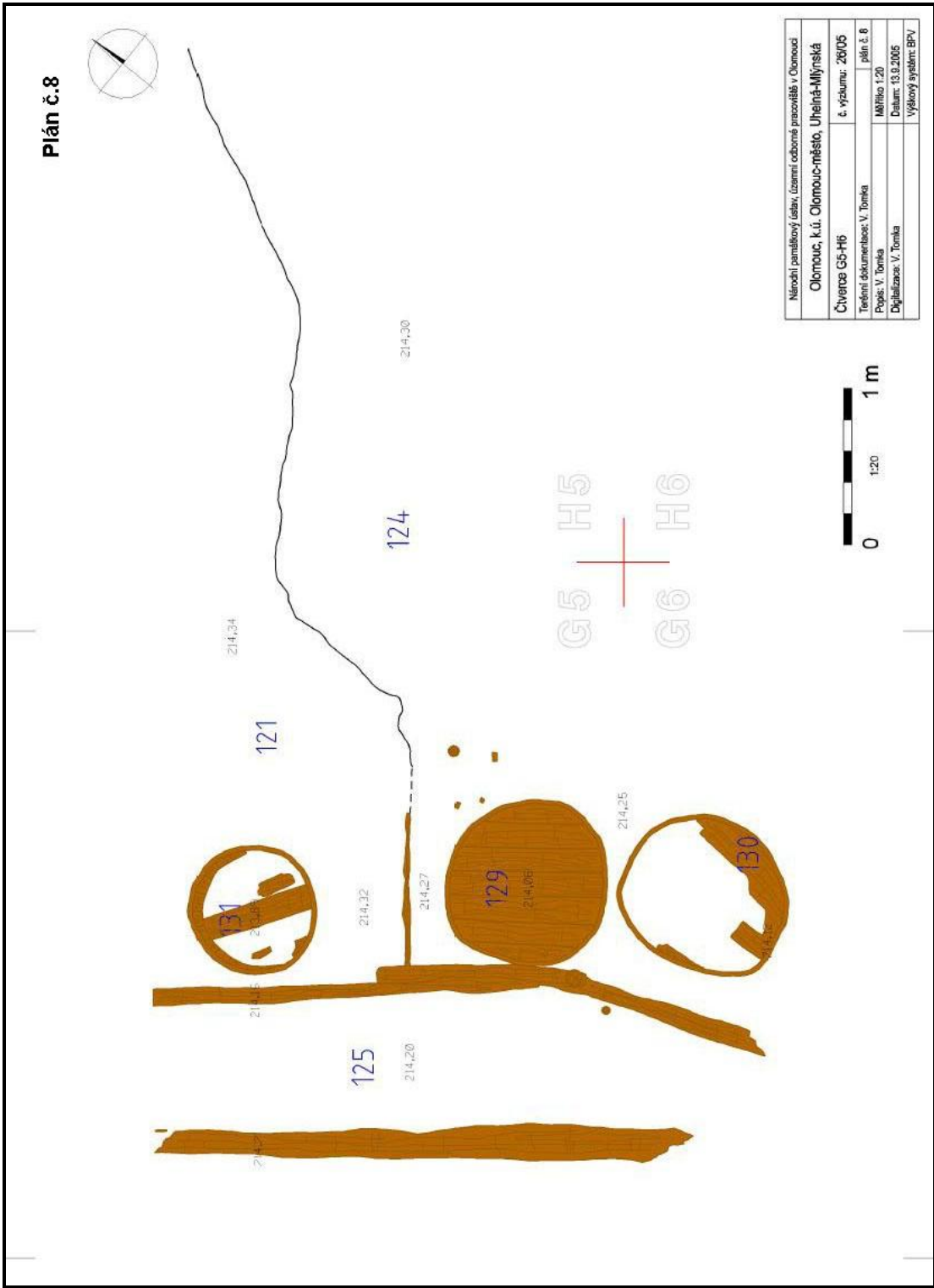
Tab.16

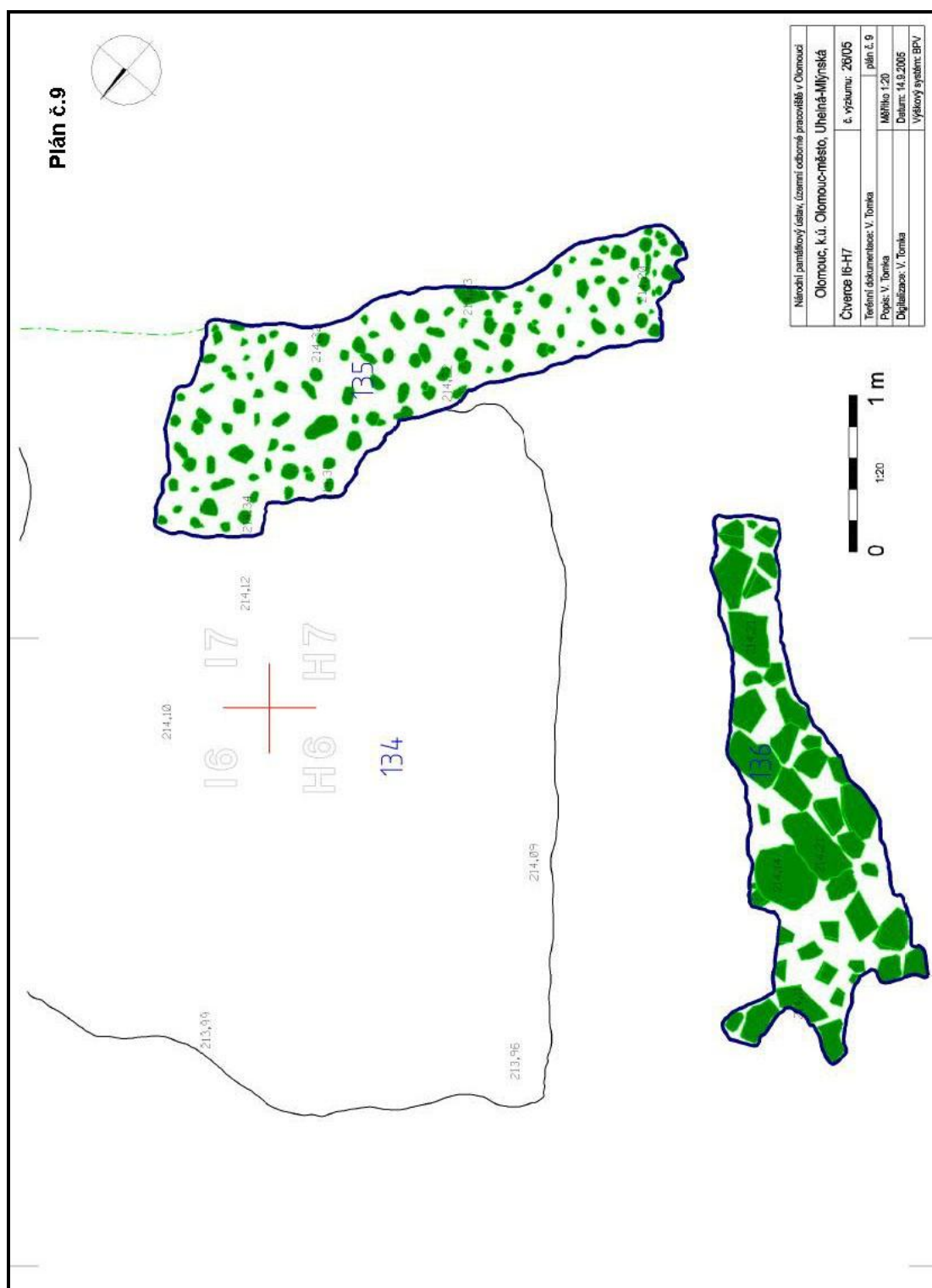
Tab.17

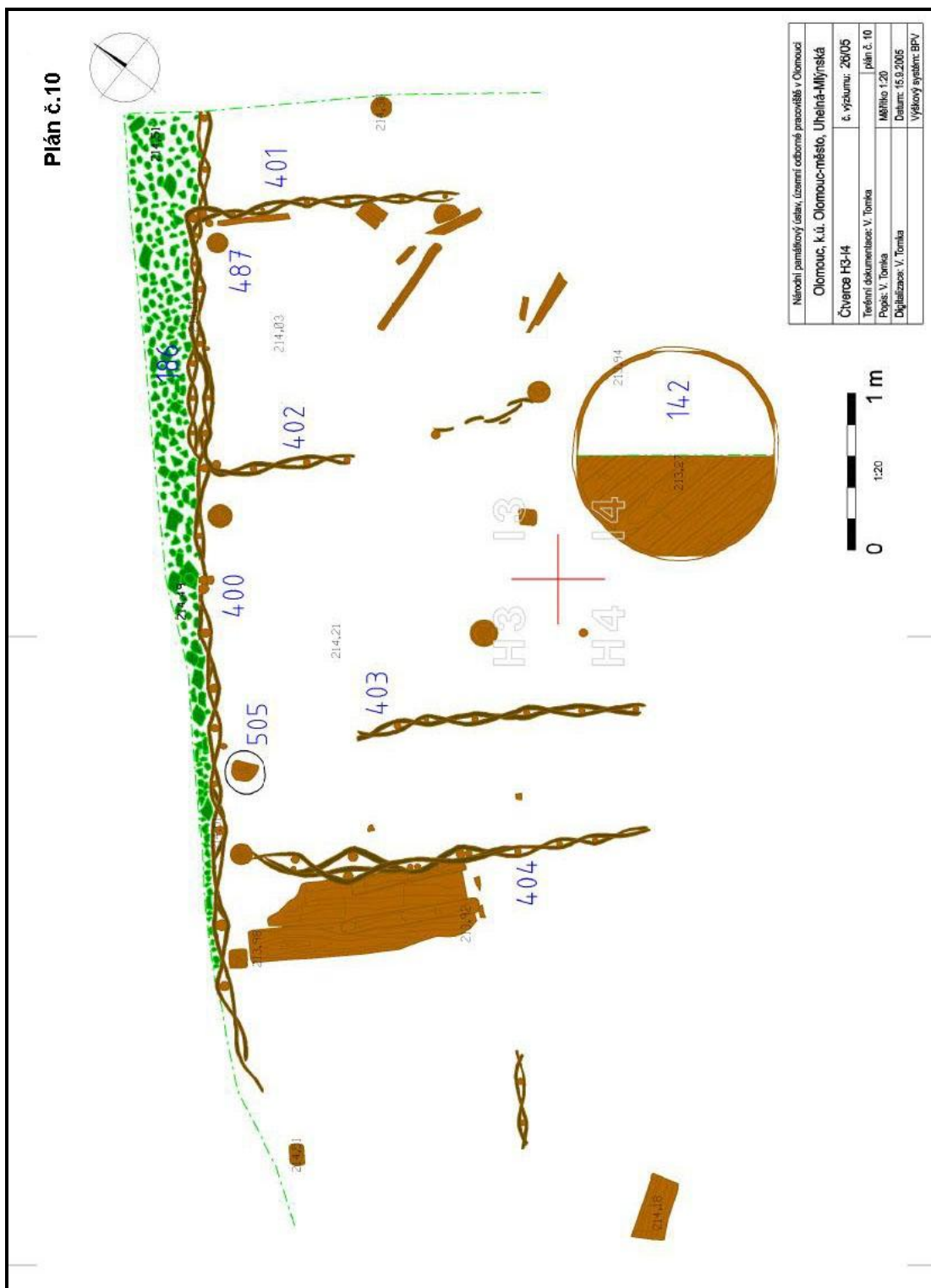

Tab.18

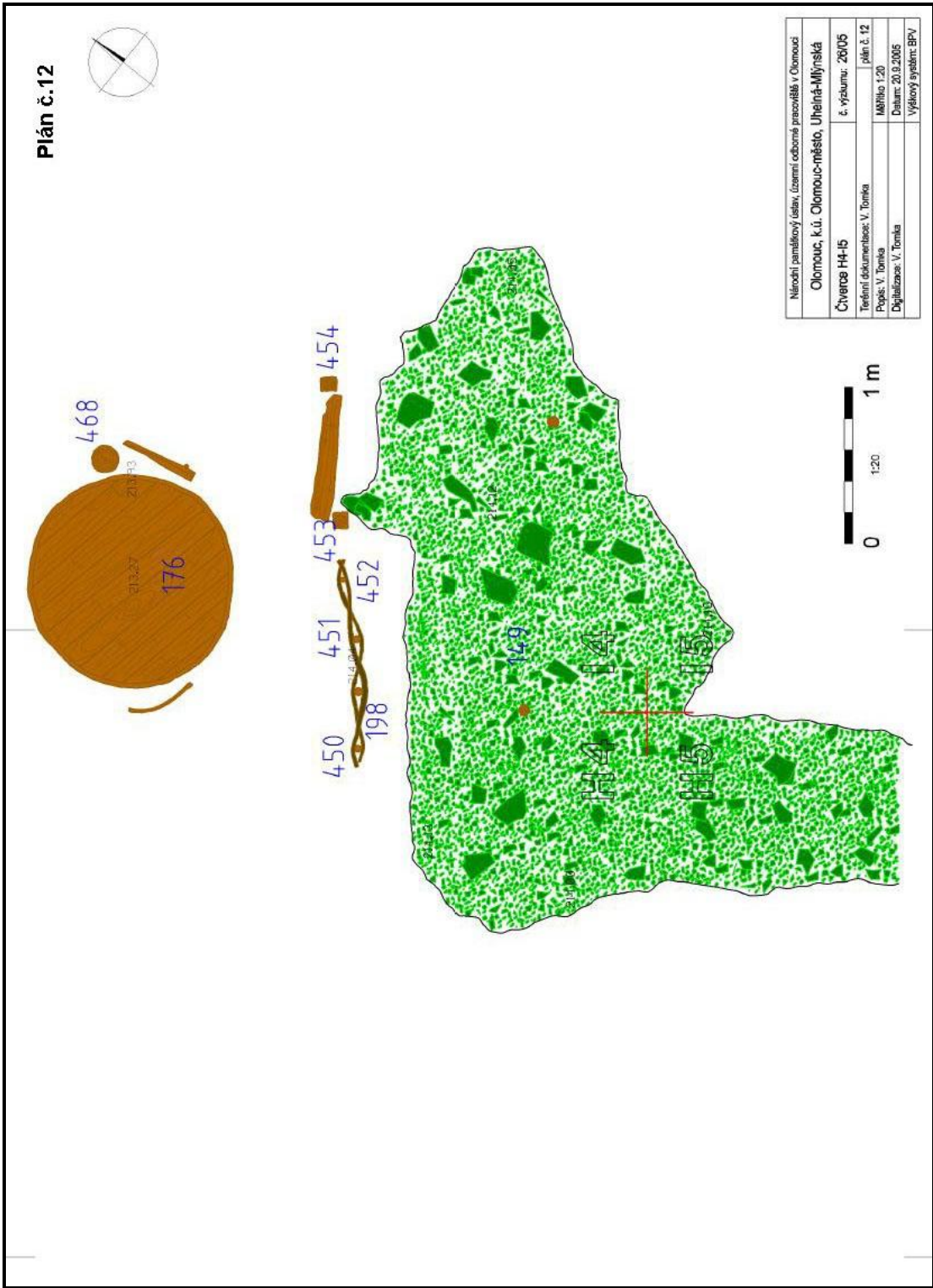

Tab.19

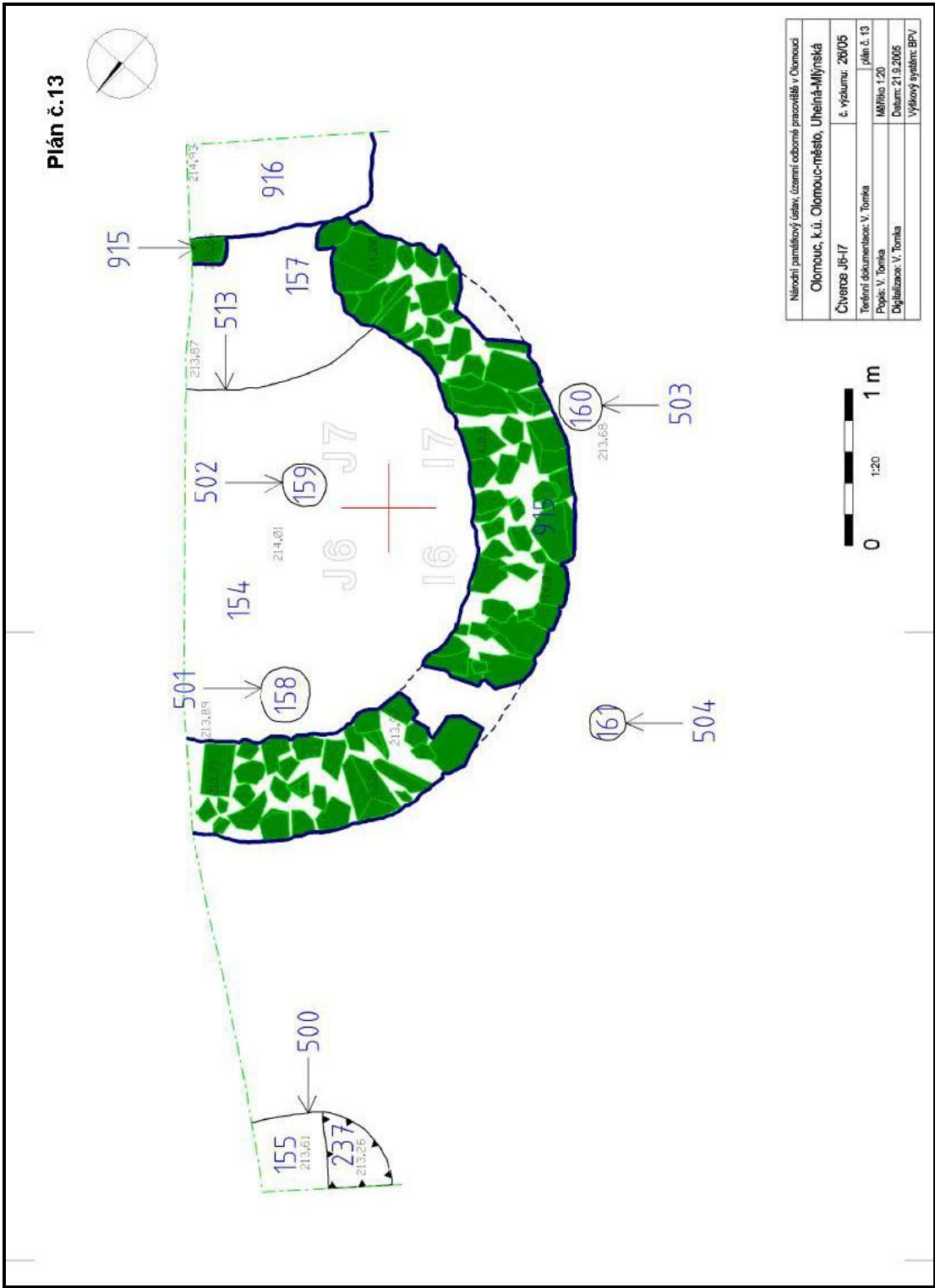

Tab.20

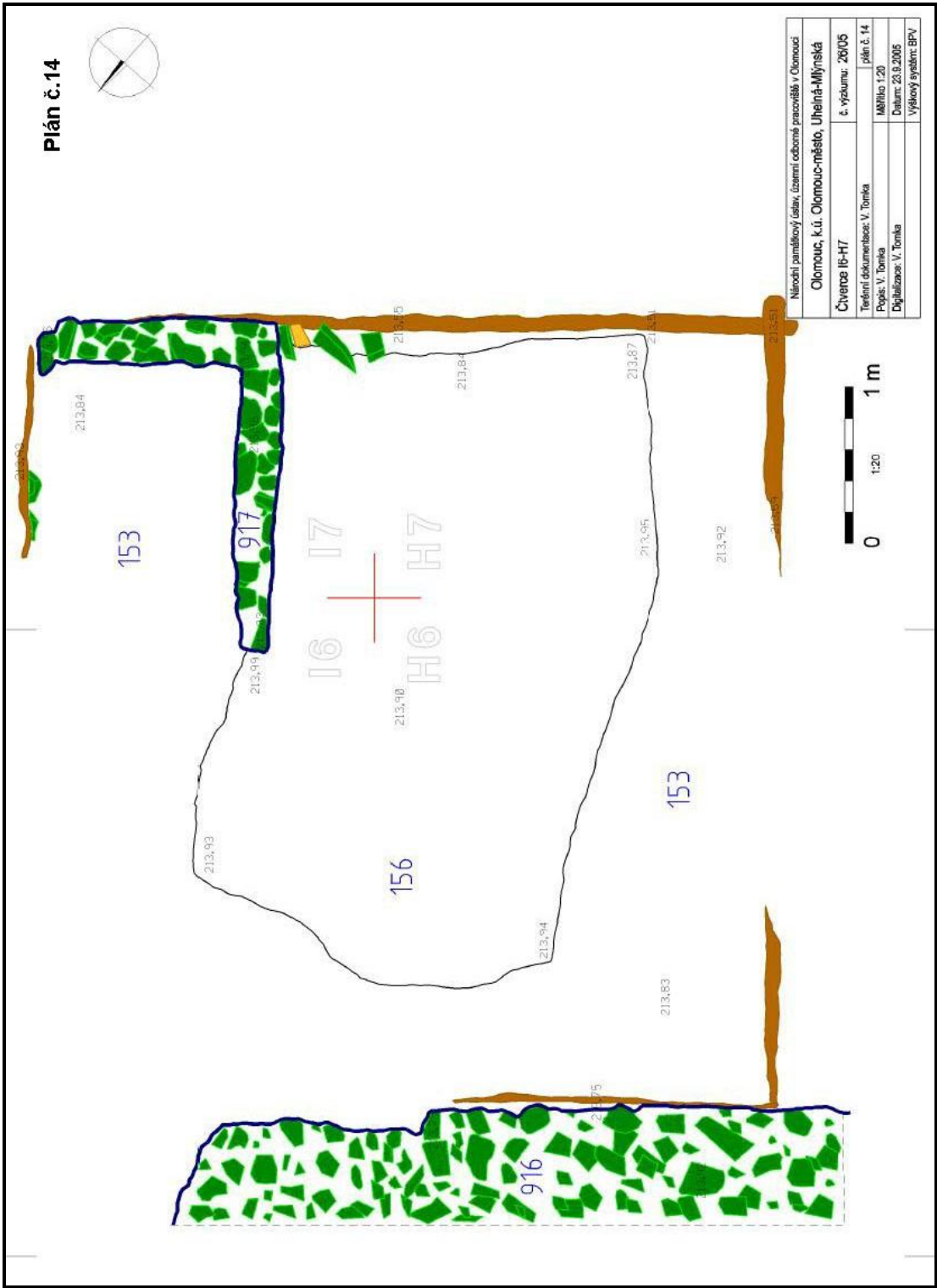
Tab.21

Tab.22

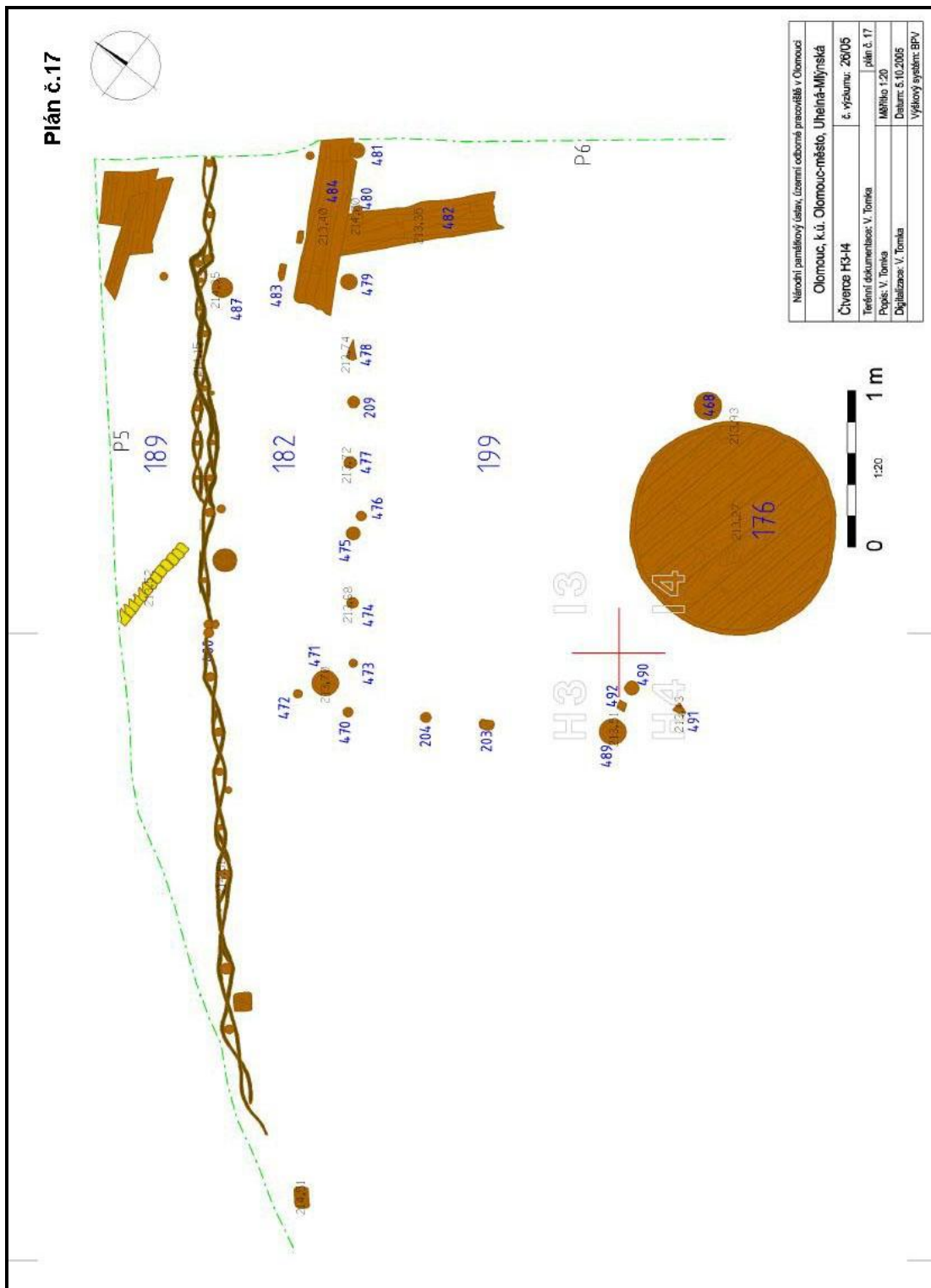

Tab.23

Tab.24

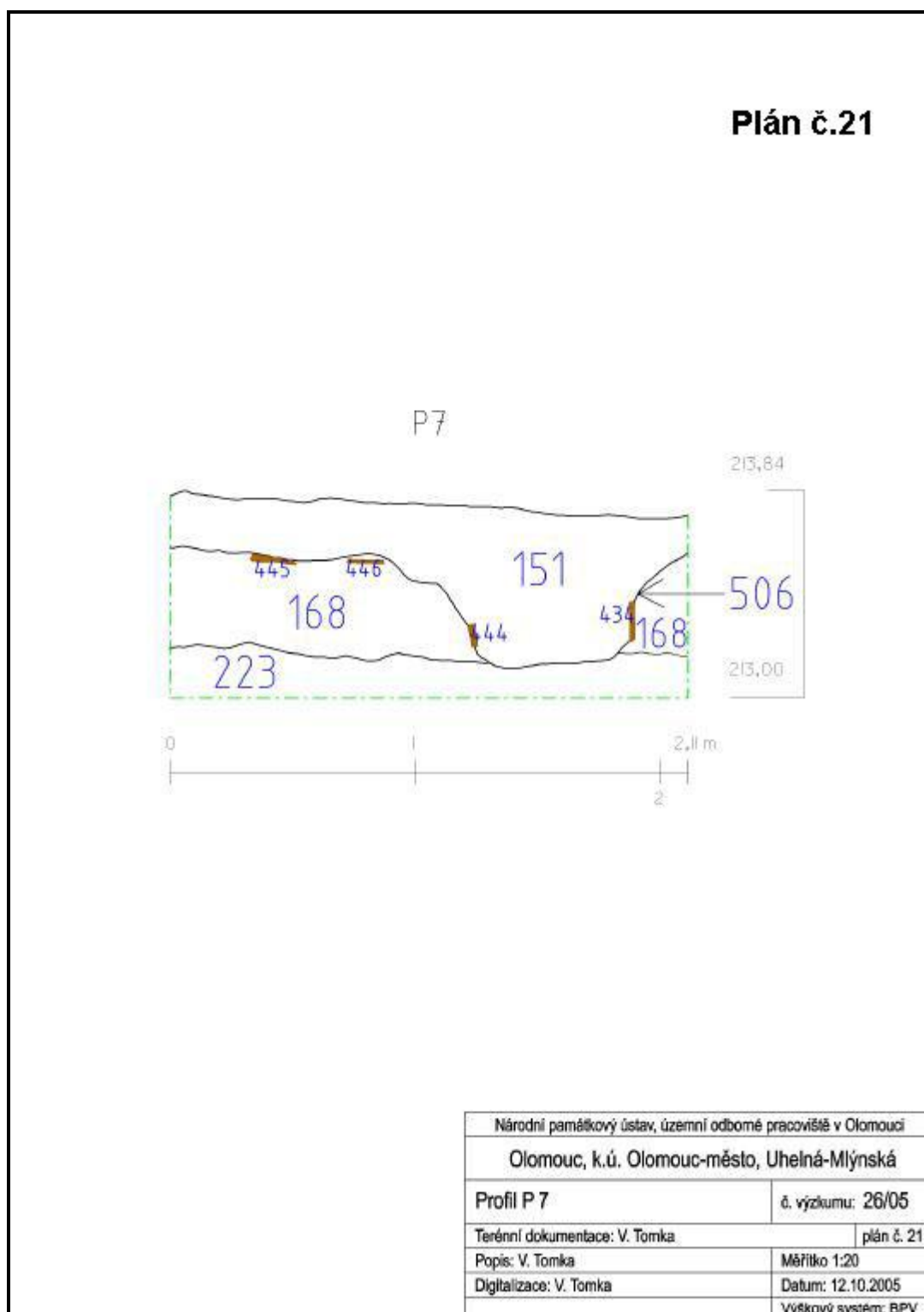

Tab.26

Plán č.18-19

Národní památkový ústav, Ústřední odborná pracoviště v Olomouci
Olomouc, k.ú. Olomouc-město, Uhelná-Mlýnská
Číslo: H3-G5
č. výzkumu: 28/05
plán č. 18-19
Textní dokumentace: V. Tomka
Měřítko 1:20
Popis: V. Tomka
Datum: 6. 10. 2005
Digitalizace: V. Tomka
Vedoucí výzkumu: RNDr. M. Žný, Ph.D.
Výzkumný systém: BPV

Tab.28

Plán č. 22

Národní památkový ústav, Územní odborné pracoviště v Olomouci
 Olomouc, k.ú. Olomouc-město, Úhelná-Mlýnská
 Čtvrť I6-H7
 č. výskumu: 26/05
 Tisková dokumentace: V. Tomka
 plán č. 22
 Popis: V. Tomka
 Měřítko 1:20
 Digitalizace: V. Tomka
 Datum: 13.10.2006
 Vedoucí výzkumu: RNDr. M. Žmij, Ph.D.
 Výškový systém: BPV

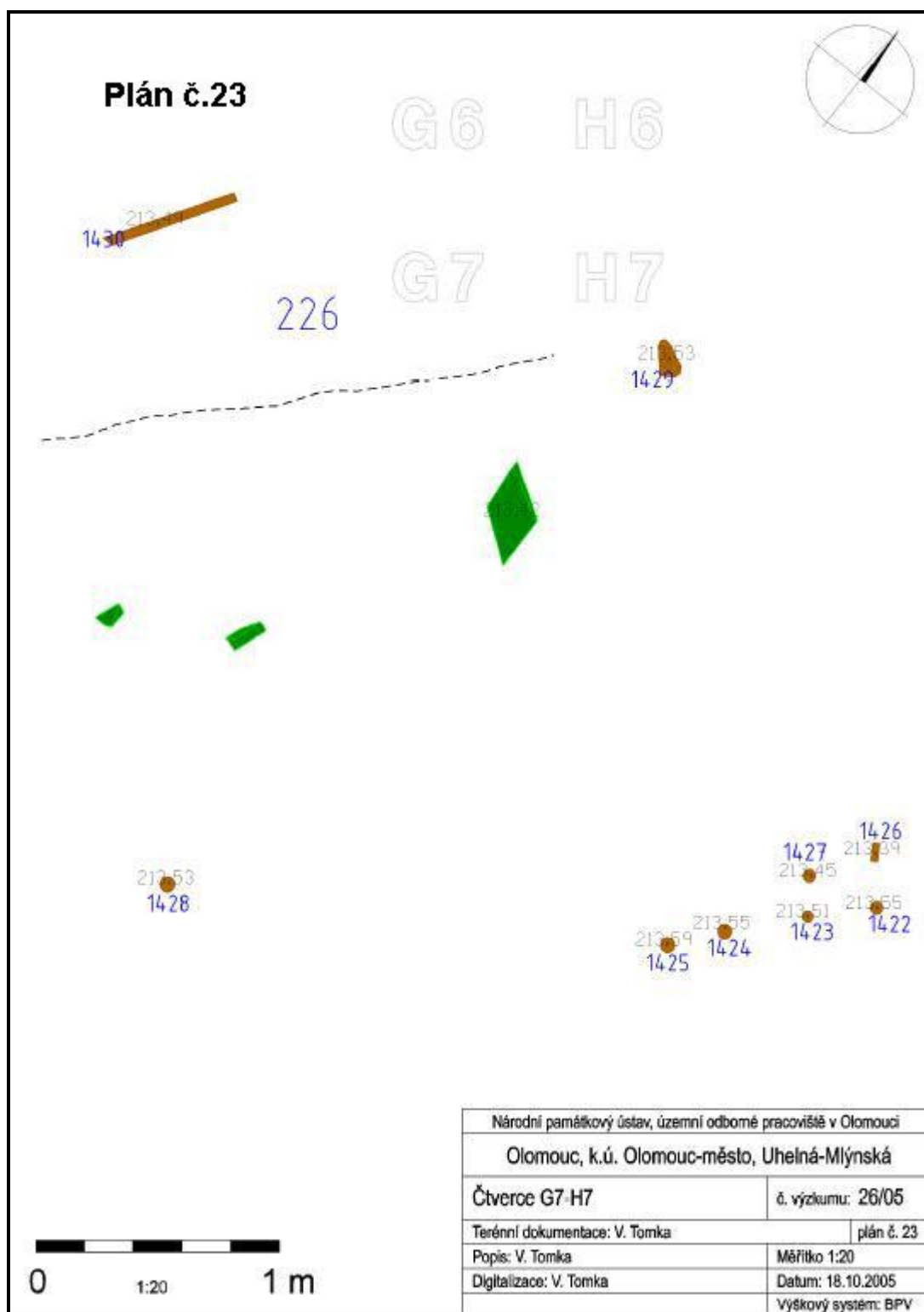
213,36 213,37 213,35 213,51 213,54 213,36 213,35 213,75

200

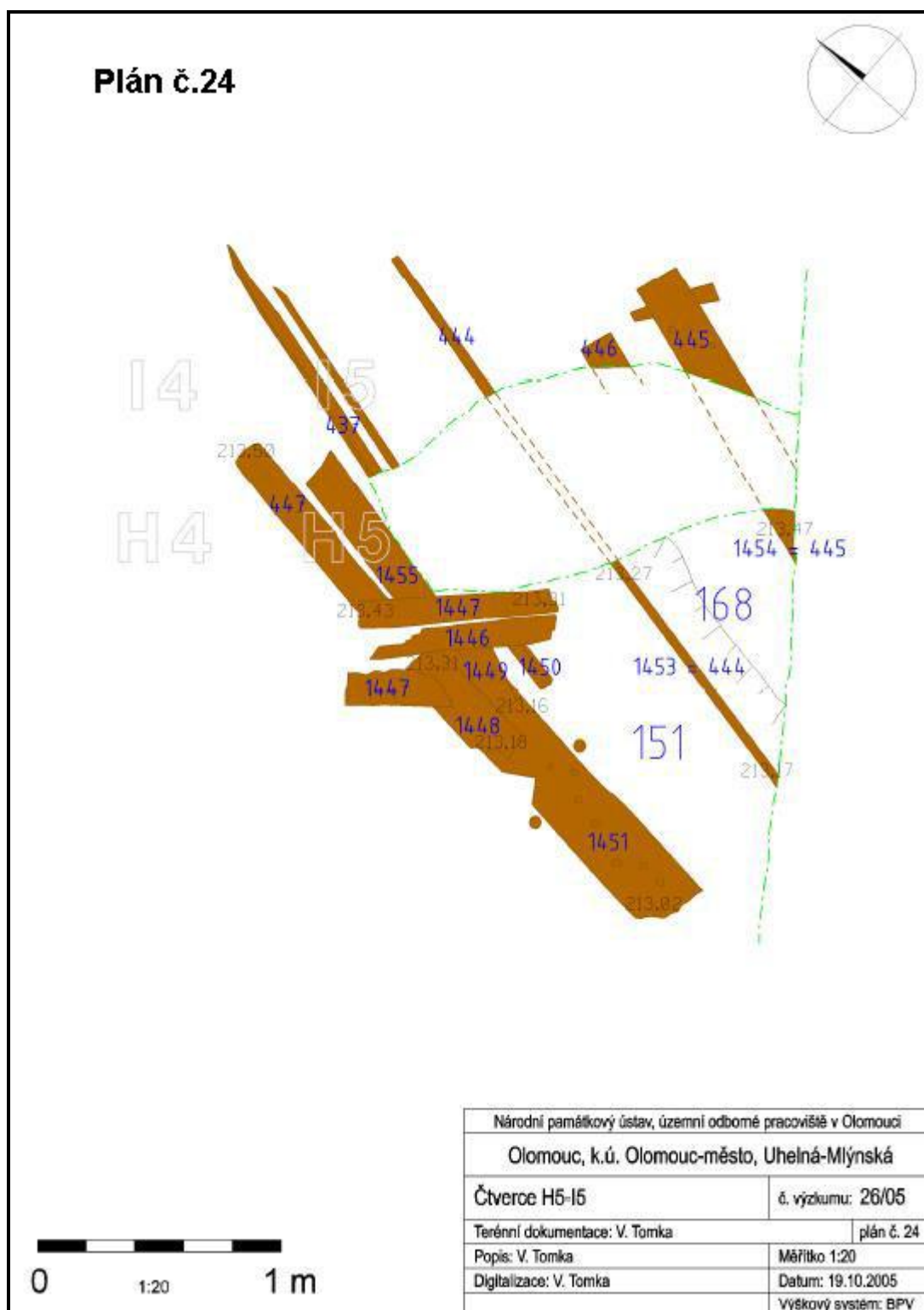
I6 + I7
 H6 H7

0 1,20 1 m

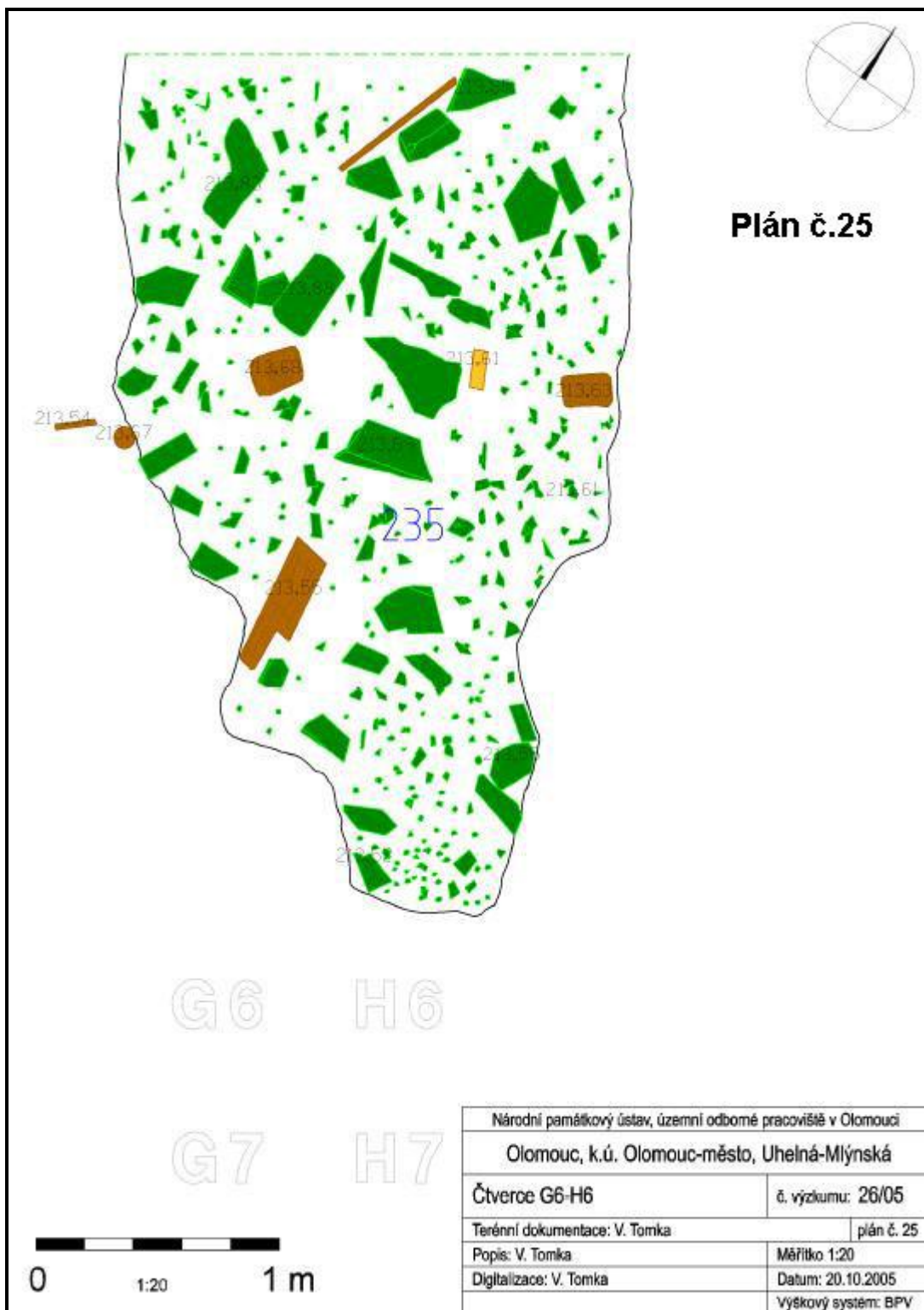
Tab.30

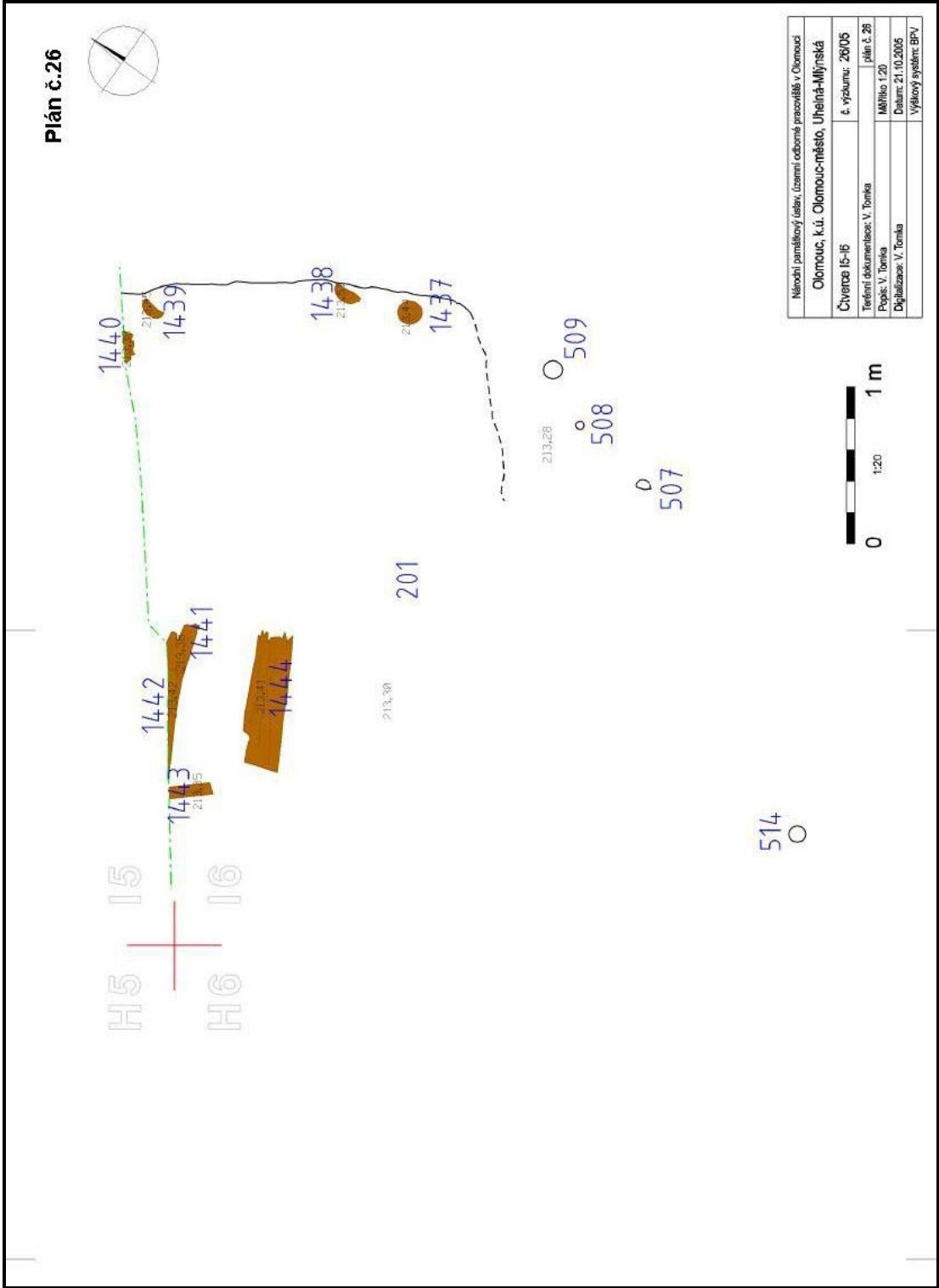
Tab.31

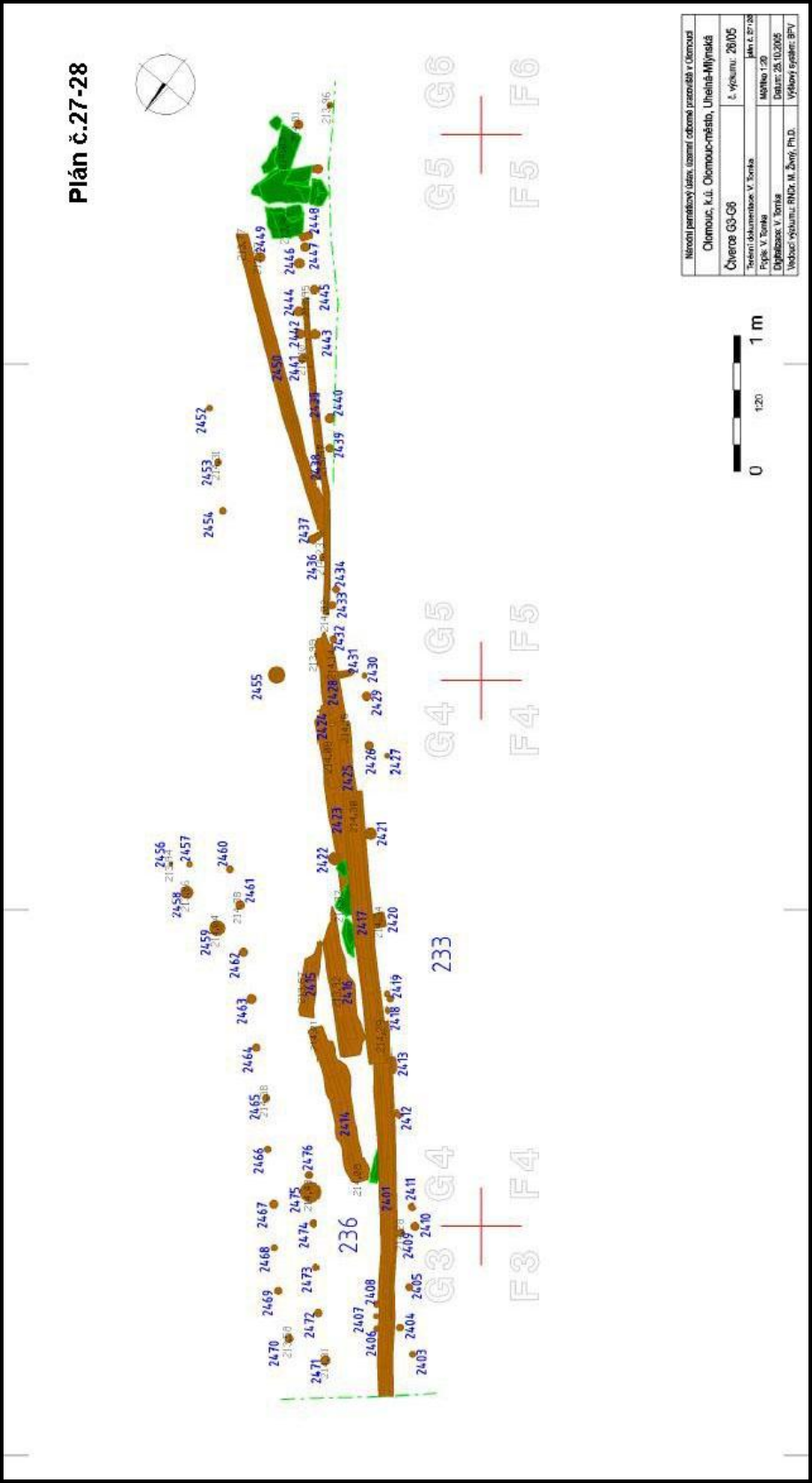
Tab.32

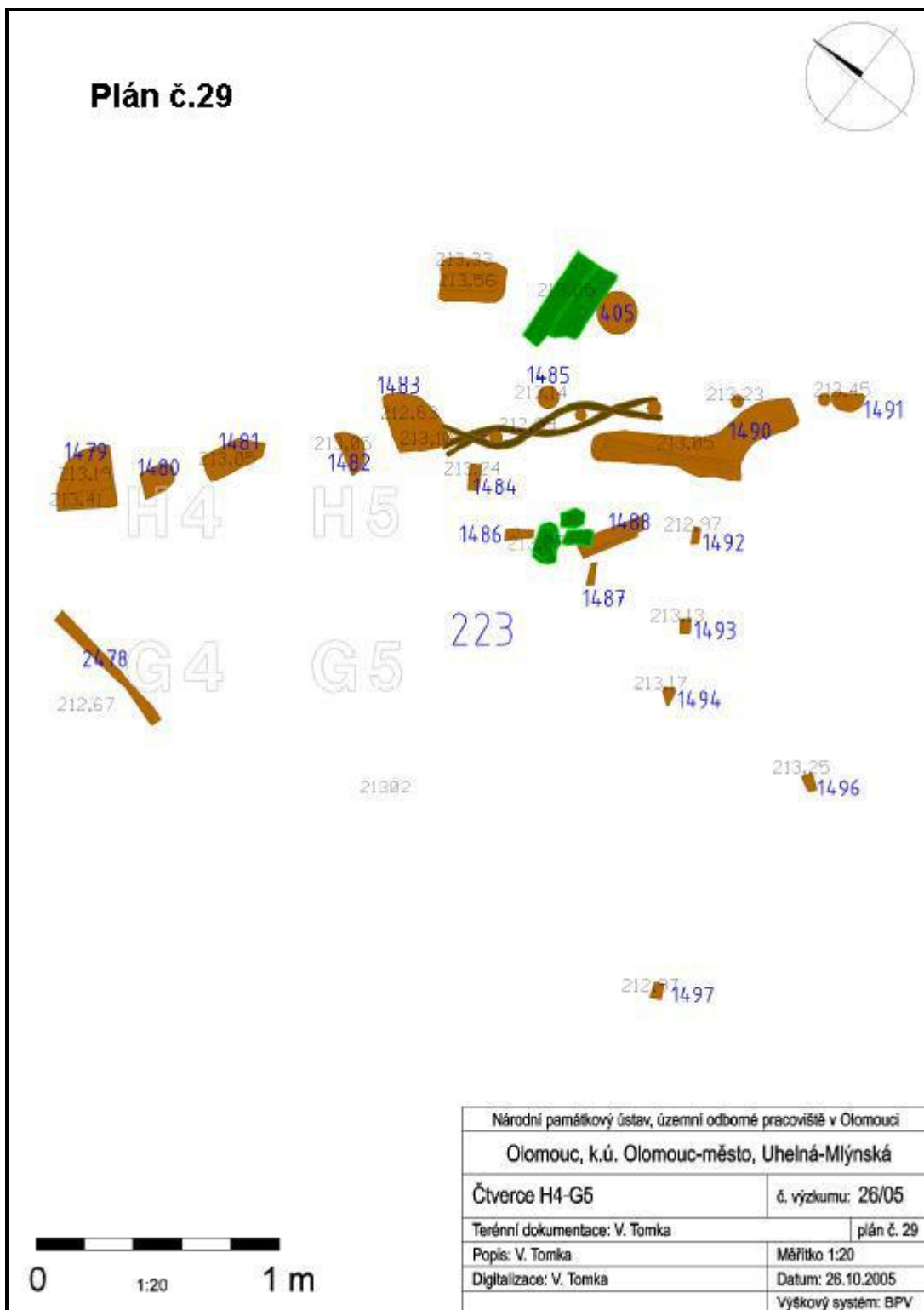
Tab.33

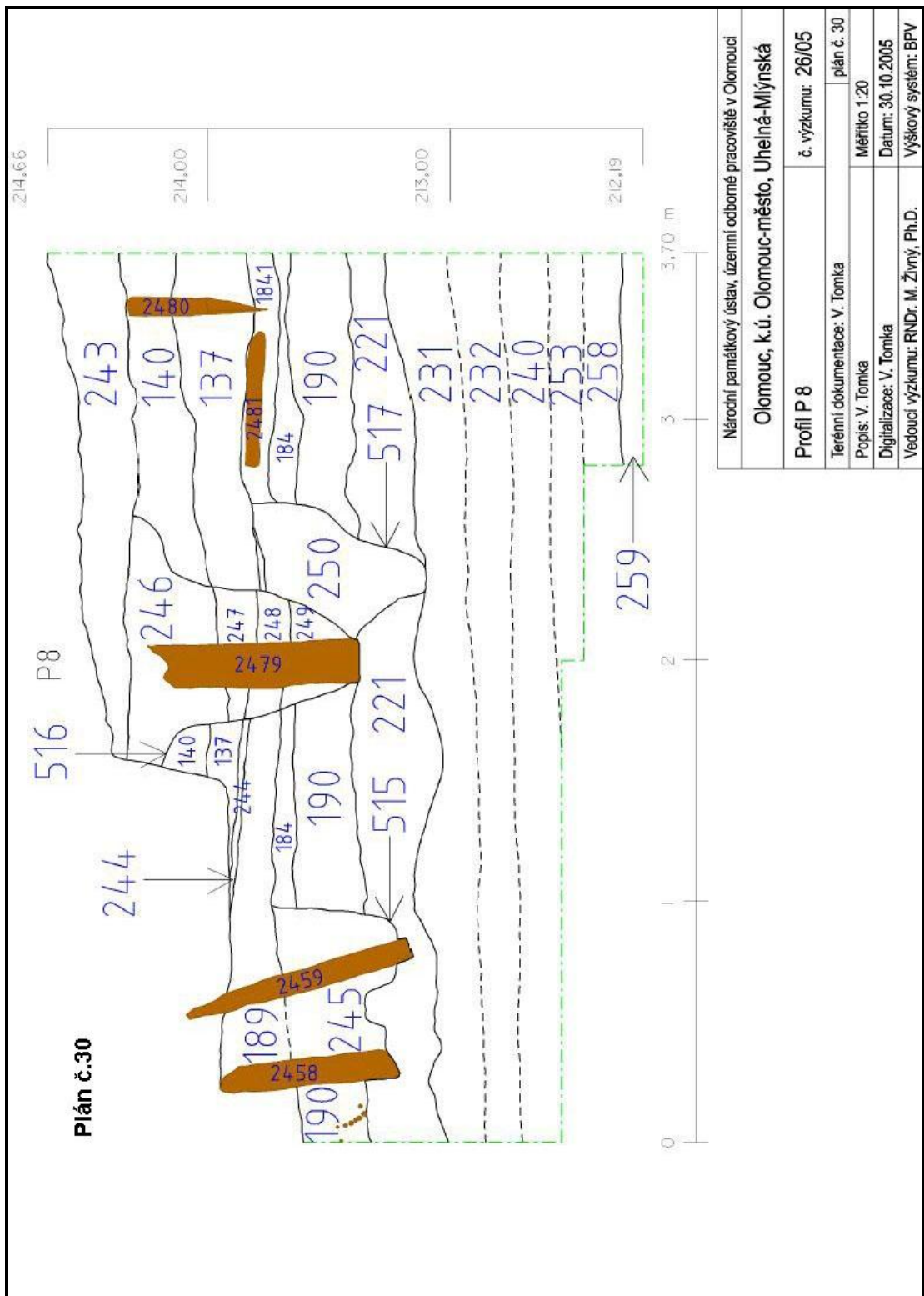
Tab.34

Tab.35

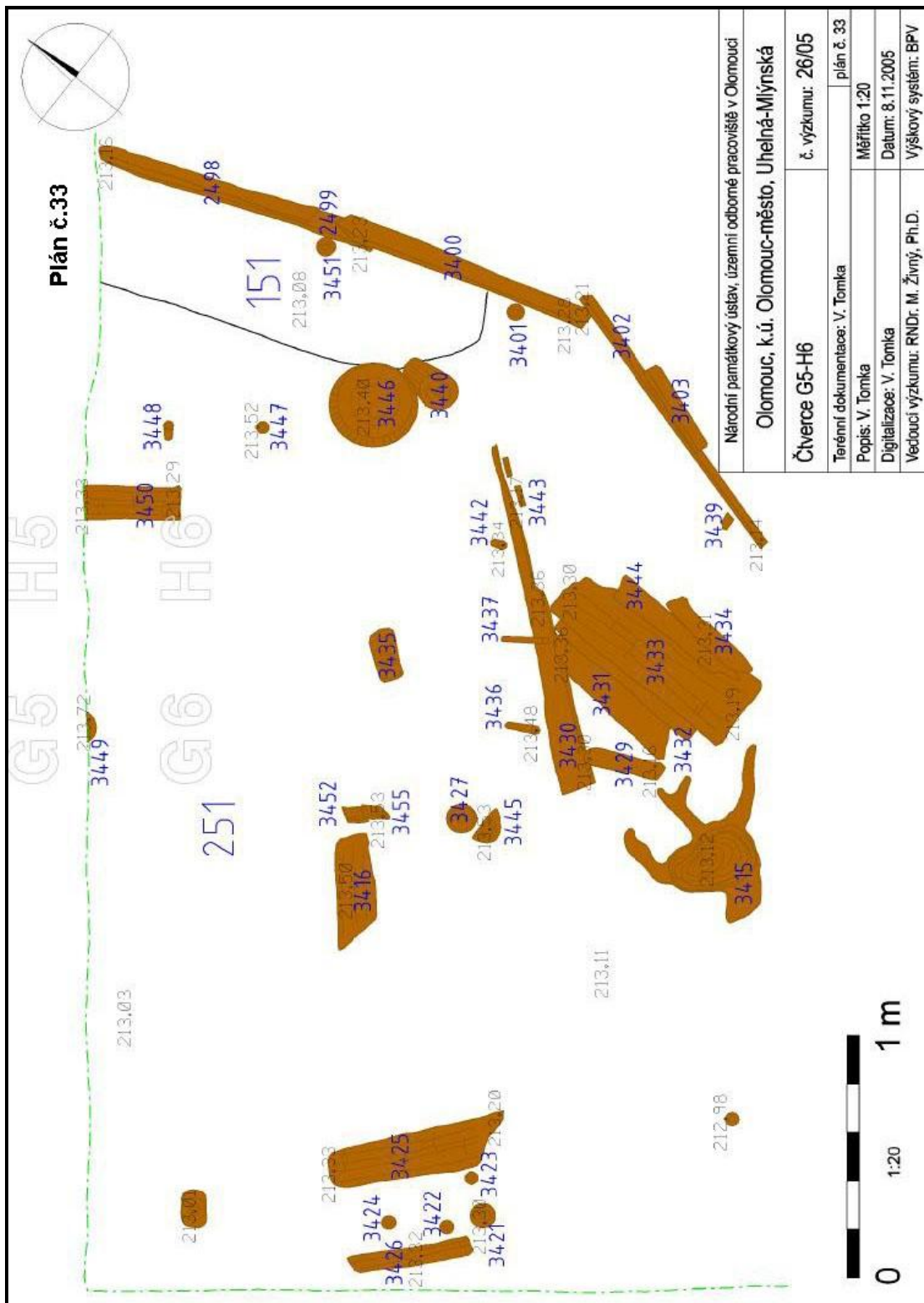

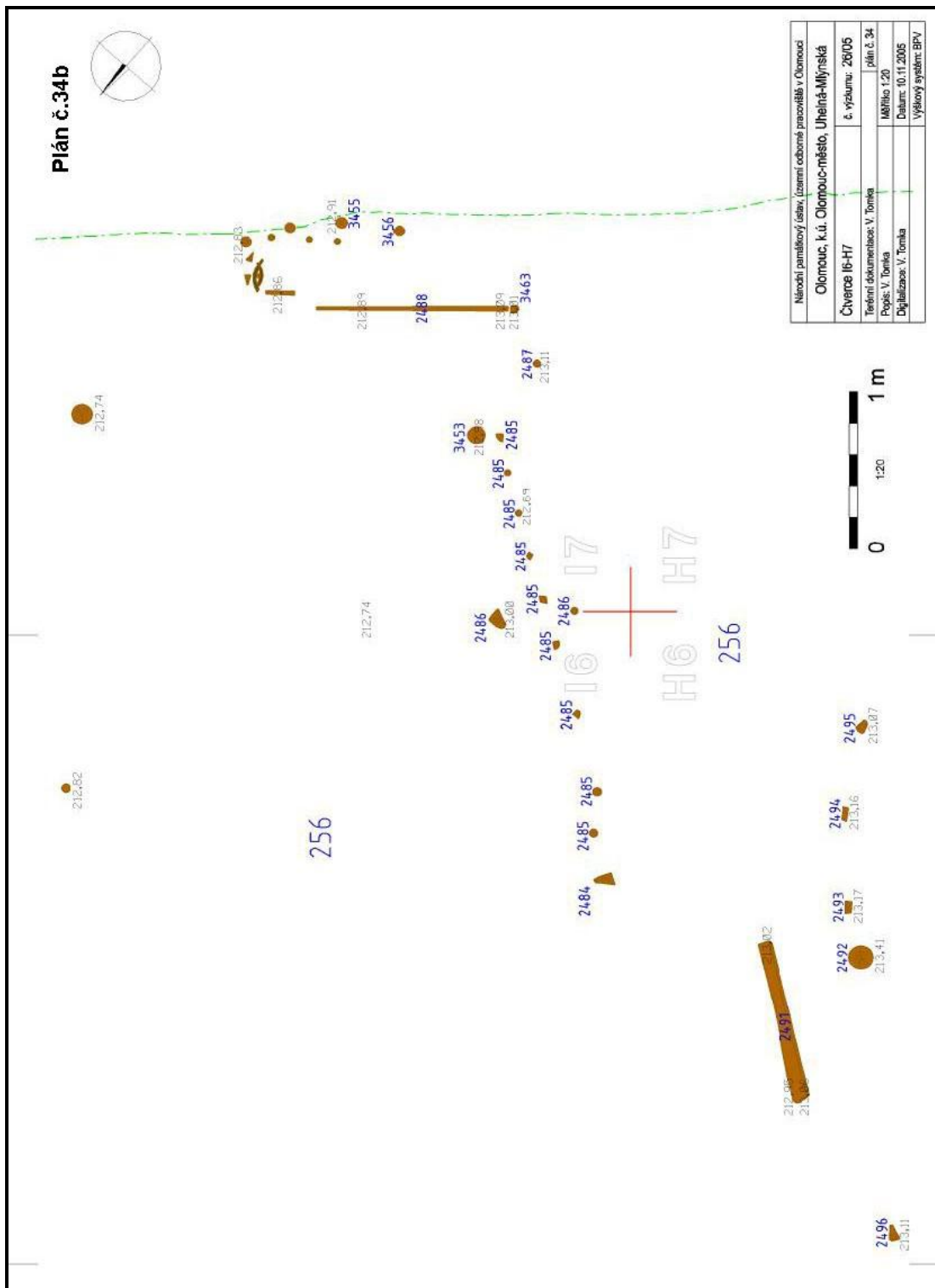
Tab.36

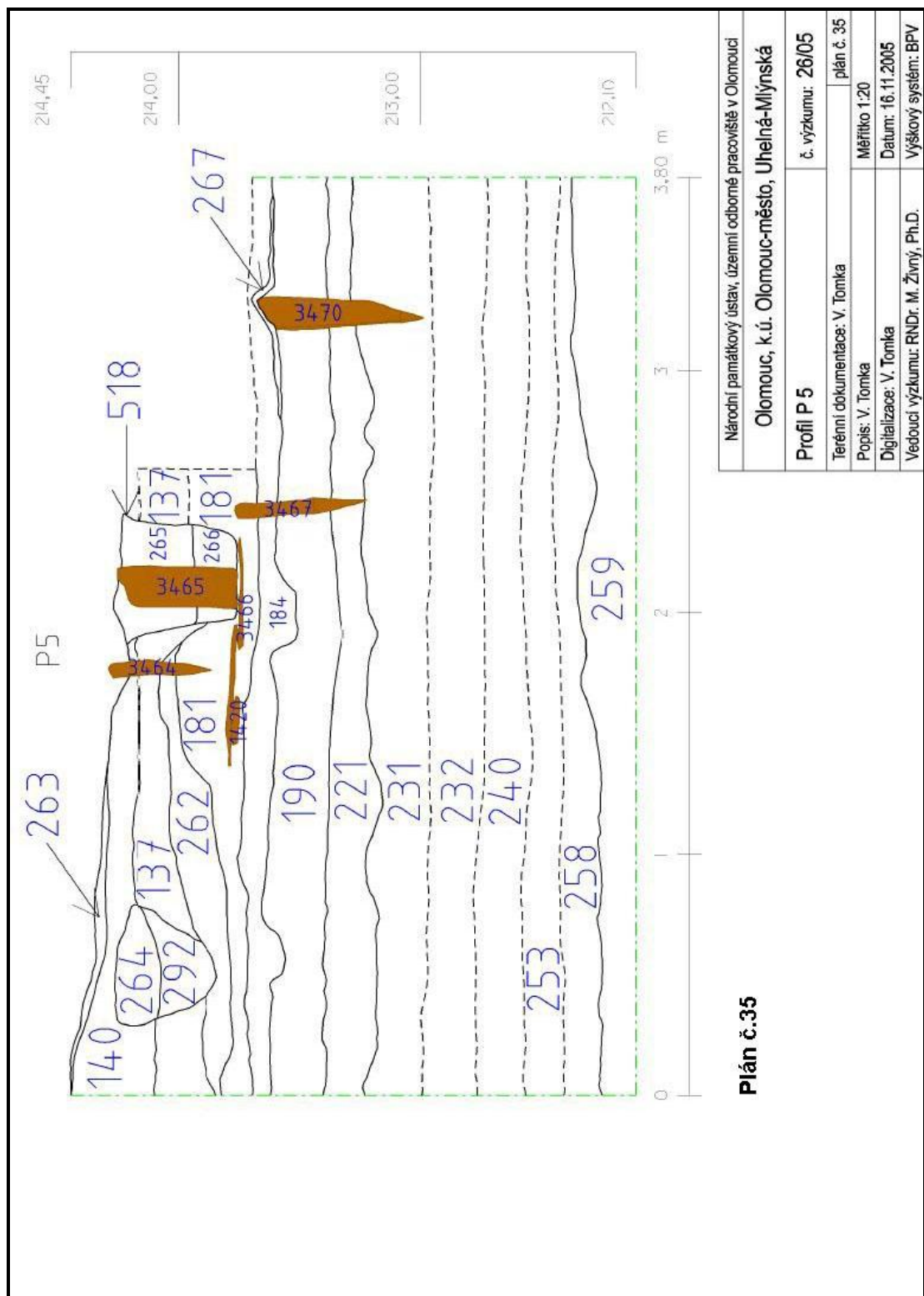
[illegible]

Tab.39

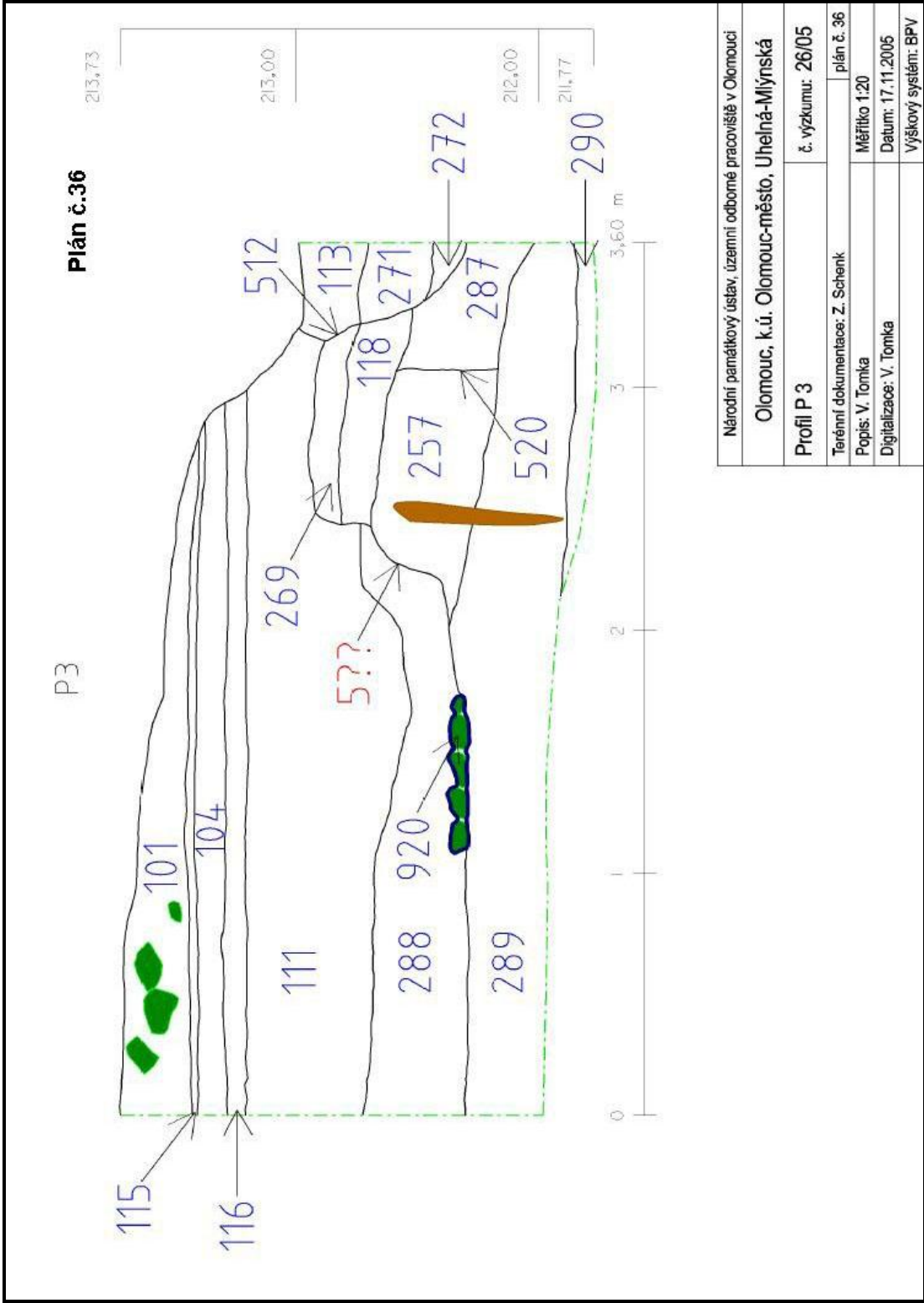

Tab.41

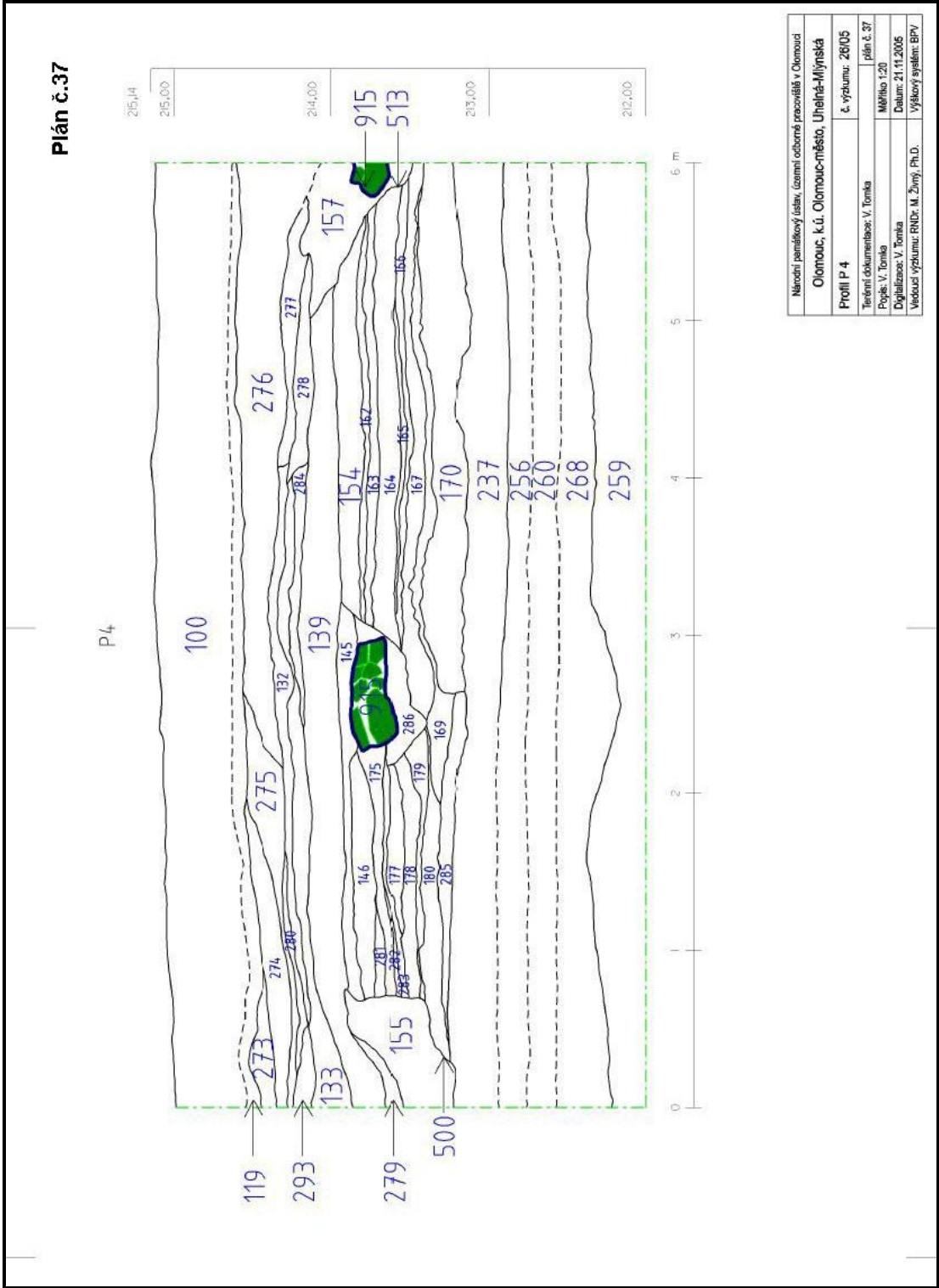
Tab.42

Tab.43

Tab.44

Tab.45

